

ฟังให้เป็น แล้วเจ้าจะเข้าใจว่าเราไม่เคยอยู่ลำพัง

หลาน ของ ป้าผู้มีญาณ

Lula

ผู้แต่ง : ก่อนใครทั้งปวง

หลาน ของ บ้านผู้มีญาณ

Lula

ผู้แต่ง : ก่อเกียรติทั้งปวง

ผลงานของบ้านผู้มีญาณ

เรื่องและภาพประดับ : ก่อนใครทั้งปวง

วรรณกรรมเยาวชน แนวแฟนตาซีเชิงจิตวิญญาณ สำหรับเยาวชน ๑๔ ปีขึ้นไป
ต้นฉบับวรรณกรรมสำหรับเด็กนิพนธ์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘
ผลงานสร้างสรรค์ในรายวิชา วด ๔๖๑ วรรณกรรมสำหรับเด็กนิพนธ์
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก
กลุ่มสาขาวิชาพัฒนาศักยภาพมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๙

อาจารย์ที่ปรึกษา : อ.อัจฉรา ประดิษฐ์

ขอขอบคุณ : ผศ. รพินทร (ณ ถกลาง) คงสมบูรณ์

อ. ดร. ธันยา พิทยาพิทักษ์

ผศ. อนุสรณ์ ดีไหว้

อ. ดร. พิชญ์ นิลรุ่งรัตน

ติดต่อ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๕ ๙๖๒ ๐๑๑๔

อีเมล : bchanikarnth@gmail.vcom

คำนำ

ในโลกที่เราเติบโตมา เราอาจเคยชินกับการมองธรรมชาติ เป็นเพียงฉากหลังของชีวิต เป็นภูเขาที่ตั้งอยู่ตรงนั้น เป็นต้นไม้ที่ให้ร่มเงา เป็นสายน้ำที่ไหลผ่านโดยไม่เคยเอ่ยคำใด แต่หากเราหยุดฟังให้ดีสักครั้ง เราอาจพบว่าธรรมชาติไม่เคยเงียบเลย

วรรณกรรมเรื่องนี้เริ่มต้นจากคำถามง่าย ๆ ว่าจะเป็นอย่างไหากมนุษย์ยังคงฟังเสียงของธรรมชาติได้อยู่ ไม่ใช่เสียงที่ได้ยินผ่านหู แต่เป็นเสียงที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิด ในช่วงเวลาที่เราเผลอสัมผัสดิน มองผืนน้ำ หรือปล่อยให้สายลมพัดผ่านตัว เสียงที่ไม่ได้บอกคำตอบอย่างชัดเจน แต่ค่อย ๆ ทำให้เราเข้าใจทีละน้อย

เรื่องราวของเด็กสาวคนหนึ่งจึงถือกำเนิดขึ้น เด็กที่ไม่ได้ถูกเลือกจากผู้ใด ไม่ได้มีพลังวิเศษเหนือธรรมชาติ หากแต่เป็นเพียงผู้ที่เปิดรับสิ่งที่คนอื่นหลงลืมไปแล้ว ผสมผสานกับเรื่องเล่าชนเผ่าที่เชื่อมั่นในจิตวิญญาณของธรรมชาติที่ค่อย ๆ เลือนหายไปตามกาลเวลา เมื่อความกลัว ความไม่เข้าใจ และความต้องการควบคุมเข้ามาแทนที่การอยู่ร่วมกันด้วยความเคารพ วรรณกรรมเรื่องนี้จึงอยากชวนตั้งคำถามว่าในวันที่เราเดินไกลออกมาจากธรรมชาติมากแล้ว เรายังหลงเหลือความสามารถในการฟังเสียงรอบข้างอยู่บ้างหรือไม่ นิทาน ตำนาน และความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง จึงไม่ได้มีไว้เพียงเพื่อเล่าความมหัศจรรย์ แต่เป็นอีกหนึ่งวิธีในการบอกเล่าความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกที่โอบล้อมเราไว้ บางเรื่องอาจดูเรียบง่าย บางเรื่องอาจคล้ายความฝัน แต่ทั้งหมดล้วนเกิดขึ้นจากความเชื่อเดียวกันว่า

ธรรมชาติไม่เคยทอดทิ้งมนุษย์ และบางทีมันอาจกำลังพยายามสื่อสารกับเราอยู่ตลอดเวลาเพียงแต่เรายังไม่เคยหยุดฟัง

ท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอฝากถ้อยคำเล็ก ๆ ไปถึงผู้อ่านทุกท่าน ขอให้เรื่องราวในหน้ากระดาษเหล่านี้ พาให้ท่านได้หันกลับไปมองโลกใบเดิมด้วยสายตาที่อ่อนโยนขึ้นอีกครั้ง และค่อย ๆ รับรู้ถึงความยิ่งใหญ่ของธรรมชาตินั้น อาจไม่ได้อยู่เพียงในความกว้างไกลที่เรามองเห็น แต่อยู่ในสิ่งเล็กน้อยที่คอยโอบอุ้ม เยียวยาและแผ่รับฟังเรามาโดยตลอด หากวันหนึ่งท่านได้ยินเสียงบางอย่างในความเงียบ หรือรู้สึกถึงบางสิ่งเมื่อได้สัมผัสผืนดิน สายน้ำ หรือสายลม ข้าพเจ้าหวังว่าท่านจะไม่ละเลยมันไป และขอให้ทุกท่านไม่ลืมว่าโลกใบนี้ไม่ใช่เพียงที่อยู่อาศัยแต่คือบ้านที่เราเติบโต ร้องไห้ หัวเราะ และมีชีวิตอยู่ร่วมกัน ขอให้เราช่วยกันดูแลบ้านหลังนี้ให้ยังคงงดงาม อ่อนโยน และคงอยู่ต่อไปอีกนานเท่านาน

ผู้เขียน
ก่อนใครทั้งปวง

สารบัญ

บทที่หนึ่ง	กระท่อมบนเนินเขา	10
บทที่สอง	เสียงที่หูไม่ได้ยิน	17
บทที่สาม	พิธีขอฝน	26
บทที่สี่	บันทึกเล่มสุดท้าย	34
บทที่ห้า	คำสำนักมืด	41
บทที่หก	นิทานใต้ร่ม	49
บทที่เจ็ด	ไอ้หมาบ้า	60
บทที่แปด	ไฟป่าหน้าแล้ง	70
บทที่เก้า	ความทรงจำวัยเด็ก	80
บทที่สิบ	ภารกิจจำเป็น	93
บทที่สิบเอ็ด	สิ่งที่กลับคืนมาและเสียไป	110
บทที่สิบสอง	ด้วยใจยินดี	121

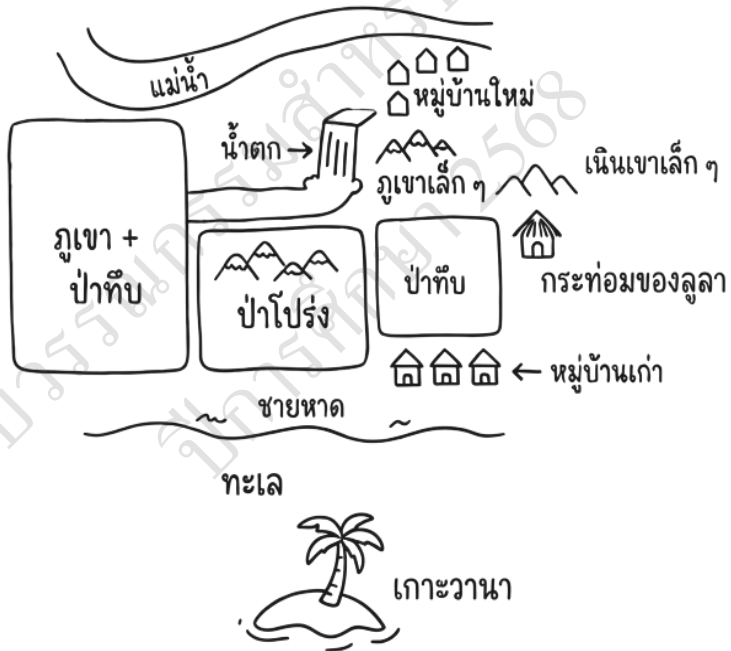
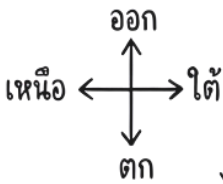
ก่อนที่เจ้าจะก้าวเข้าไปในเรื่องราวนี้
จงหยุดฟังสักครู่

หากเจ้ายังได้ยินเสียงของลม
เสียงของผืนดิน
และเสียงที่อยู่ภายในใจของตนเอง

จงก้าวต่อไป

เพราะเรื่องราวต่อจากนี้
กำลังรอให้เจ้ารับฟังอยู่เช่นกัน

แผนที่

บทที่หนึ่ง กระท่อมบนเนินเขา

ดูป!

แสงแดดอ่อนที่สว่างจ้าหลังลืมตากะทันหันจากเสียงเล็ก ๆ ที่แว่วเข้าหูในระหว่างนอนยามบ่ายอยู่บนโครงไม้เก่าก่อน เเงาจากต้นมะพร้าวที่สูงโด่งทอดมาบังแสงแดดจัด พอเป็นร่มให้ใครแวะมาพักสายตาในกลางวัน เสียงคลื่นกระทบกับฝั่งไม้ไกลชนให้ผ่อนคลายค่อย ๆ ดังเข้าหู แม่หาดทรายตรงหน้าจะสวยสะท้านและทอดมองอยู่ทุกวัน กลับต้องละสายตาให้ไ้เพราะกลิ่นอันตรายคืบคลานเข้ามา เป็นสัญญาณบอกให้ระวังตัว ข้ายับตัวเตรียมจะลุกขึ้นนั่งพลันต้องหยุดชะงักในทันใด ตามองไปยังสัตว์ตัวเล็กสีเขียวสดที่กำลังเลื้อยอยู่บริเวณปลายเท้า จึงเคลื่อนเท้าหนีอย่างระวังพร้อมกับลุกขึ้นนั่งกระเียบหลังไปอีกเล็กน้อยแล้วยืนขึ้นด้วยขาที่สั่นเทา ใจเต้นรัวไม่เป็นจังหวะเพราะสิ่งมีชีวิตตัวน้อยตรงหน้า

“ไปทางอื่นเถอะ เจ้า” เสียงเปล่งออกไปจากลำคอแผ่วเบา รวากับกลัวอีกฝ่ายจะได้ยินหลังจากยืนจ้องกันอยู่ครู่หนึ่ง เจ้างูเขียวจึงเลื้อยหนีไปอีกทาง

เมื่อเป็นอิสระข้าจึงขยับตัวยึดเส้นยึดสายหลังจากจับไปพักใหญ่ และไม่ลืมที่จะเดินไปหาต้นมะพร้าวเอามือทาบไปบนลำต้นเหมือนทุกครั้ง นึกขอบคุณที่ช่วยเป็นเงาบังแดดให้ข้าได้นอนพักเหมือนอย่างเคย มันพลั่วไหวตามลมอย่างอ่อนโยนคล้ายเป็นการตอบขอบคุณด้วยความยินดี

ข้าหันหลังเดินไปหยิบฉมวกมุ่งหน้าไปยังชายหาด ทะเลสีฟ้า เบื้องหน้าใสราวแก้วไล่เฉดจากฟ้าอ่อนริมฝั่งไปสู่ น้ำเงินลึกไกลออกไป แสงแดดกระทบผิวน้ำจนระยิบระยับ มองเห็นฝูงปลาทั้งตัวเล็กใหญ่ หลากสีแหวกว่ายสลับกันเป็นสาย บ้างสะท้อนแสงเงินวาววับเมื่อพลิกตัว บ้างซ่อนลายสีสดไว้ใต้เงา น้ำ พวกมันว่ายวนไปมาอย่างไม่หวาดระแวง รวากับผืนน้ำแห่งนี้อุดมสมบูรณ์เพียงพอจะหล่อเลี้ยงทุกชีวิตให้ดำรงอยู่ได้อย่างสงบ ข้ากำมือข้างซ้ายแนบอก หลับตาและกล่าวขออนุญาตในใจเป็นพิธีครู่หนึ่ง

“โอโฮฮา เวลาข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผืนน้ำ ข้าขออนุญาตต่อทะเลและชีวิตทั้งหลายใต้ผืนน้ำ หากมีผู้ใดยินยอมมอบชีวิตเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตข้าและครอบครัว ข้าจักรับไว้ด้วยความนอบน้อม และจักระลึกถึงคุณมิรู้ลืม โอโฮฮา”

ปลายผมยาวหยักศกคล้ายคลื่นของข้ากลับตรงสรวยเมื่อสัมผัสกับน้ำ สยายและเคลื่อนไปตามน้ำในมหาสมุทร อุณหภูมิของน้ำร้อนกำลังดีจากแสงแดดที่ส่องลงมา ดวงตาสีน้ำตาลเข้มเมื่อกระทบกับแสงแล้วเผยเป็นสีน้ำตาลอ่อนคล้ายสีของน้ำผึ้งป่า กำลังมองดูฝูงปลาที่ว่ายไปมาอยู่รอบตัวข้าตามวิถีมัน ข้ากลั้นลมหายใจแล้วใช้ฉมวกแทงไปยังตัวที่อยู่ข้างหน้า ท่าทางทะมัดทะแมงราวกับไม่ใช่หญิงเพราะทำเป็นประจำ และไม่ลืมขอบคุณชีวิตเหล่านี้ที่ข้าจำต้องพรางมันจากบ้าน

รีบเดินลัดป่าขึ้นเขากลับไปบ้านให้ท่านแม่นำปลาสดพวกนี้ไปทำอาหารให้ทันก่อนพระอาทิตย์ตกดิน ข้าเดินมาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านทางเดินคดเคี้ยว ผ่านพงไม้เตี้ยและป่าทึบ เหยียบรากไม้ที่ซ่อนไขขึ้นมานบนผืนดินขึ้นไปเป็นชั้น ยิ่งเดินสูงขึ้นไปบนเนินเขา ลมก็ยิ่งพัดแรงขึ้นตามระดับ พัดเอากลิ่นเค็มจาง ๆ ของทะเลตามหลังมาด้วยเสมอ แม้บ้านของข้าจะตั้งอยู่ห่างจากชายฝั่งแล้วก็ตาม

แสงแดดเบาลงเป็นสัญญาณให้ข้าต้องรีบก้าวเท้าไปให้ถึงบ้าน ไม่นานนัก เรือนของข้าก็ปรากฏขึ้นท่ามกลางเงาไม้ เป็นกระท่อมหลังพอประมาณ ไม่เล็กและไม่ใหญ่ มีทั้งหมดสามหลัง หลังแรกเป็นบ้านที่ข้าอยู่กับท่านพ่อและท่านแม่ จึงเป็นหลังที่กว้างที่สุด หลังคามุงด้วยหญ้าแห้งสีทองซีดที่ซ้อนทับกันเป็นชั้น ๆ เป็นทรงสามเหลี่ยมที่ท่านพ่อ กับท่านแม่ช่วยกันซ่อมแซมเกือบทุกฤดู ผงังใบไม้सानเก่าบางแผ่นซีดลงตามกาลเวลา

หลังของท่านย่าก็คล้ายกันแต่เล็กกว่า และอีกหลังทำหลังคาใหญ่คลุมแต่ไม่มีผนัง ใช้เพียงเสาไม้ค้ำไว้รอบหลังเป็นกระท่อมเก็บของรอบ ๆ เรือนมีต้นไม้ขึ้นแทรกโดยไม่ถูกตัดทิ้ง ปล่อยให้ร่มเงาของมันแผ่ปกคลุมพื้นที่แห่งนี้ไว้เพื่อความร่มเย็น ข้ารีบเร่งฝีเท้าขึ้นเล็กน้อย พลางคิดถึงมือค้ำที่กำลังจะมาถึง แล้วเดินไปหาท่านแม่เพื่อนำปลาสดเหล่านี้ให้ท่านนำไปปรุงเป็นอาหารสำหรับทุกคนในยามเย็น

“วันนี้ได้ปลาดัวใหญ่มาด้วยจ๊ะ แม่” ท่านไม่ชอบให้ข้าเรียกว่าท่านแม่ ท่านบอกว่าบ้านเราไม่ได้อยู่ในสถานะเดิมอีกแล้ว จึงควรปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ ข้ามองกองไฟสว่างไสวของคืนนี้ที่จุดเป็นประจำ บ้านเรามักจุดกองไฟก่อนพระอาทิตย์ลับจากขอบฟ้า ไม่เหมือนกับกองไฟในหมู่บ้านใหญ่ที่จุดหลังแสงอาทิตย์หมด

ท่านแม่แล้วเนื้อปลาอย่างชำนาญเหมือนที่ทำอยู่ทุกวัน ใช้มีดหินที่ลับจนแหลมคมตัดหัวปลาออกง่ายดายสองตัว ที่เหลือเอาไปแขวนตากลมไว้ทำกินในมื้อถัดไป

“วันนี้ลูกได้ไปเล่นกับเพื่อนบ้างไหม ได้ข่าวคราวไมโลดีขึ้นแล้วหรือยัง” ท่านแม่ถามขณะที่มือยังคงง่วนอยู่กับปลาระบอบอกแดงที่ซ้าจับมา

“เปล่าจะ ไม่ได้เจอใครเลย ลูกไปเล่นที่หมู่บ้านเก่าเราตรงชายหาดโน้นนะ พรึบตาเดียวก็หมดวันแล้ว” ซ้าตอบท่านแม่ไปเสี้งๆ พลังหลบสายตา เรื่องอะไรจะต้องไปเล่นกับเด็กคนอื่นด้วย ซ้าโตจนป่านี้อแล้ว แถมอยู่คนเดียวก็สบายหูดี ไม่ต้องฟังเสียงโหยกเหวของเด็กคนอื่นให้รำคาญใจ เจ้าพวกนั้นน่าจะอยู่หนึ่งกันไม่เป็นอยู่ด้วยมีแต่จะต้องฟังพวกมันคุยเรื่องไร้สาระ

“แม่จะกลุ้มใจกับลูกจริง ทำไมลูกถึงไม่คบค้ากับเด็กคนอื่นบ้าง”

“ลูกอยู่ตัวคนเดียวซะที่ไหนกัน เพื่อนฝูงมีถมไปหากแต่ไม่ใช่มนุษย์เดินสองขาอย่างเราเท่านั้น”

“ไอ้ไอ้ หลานซ้าพูดถูก เจ้าอย่าไปกังวลให้มากเลย แม่ไมอา นกกาปลาปูหุ้หมากก็เพื่อนมันทั้งนั้น” ท่านย่าพูดแทรกขึ้นระหว่างที่เดินมาร่วมวงรอบกองไฟซ้า ๆ หน้าตายิ้มแย้มและยกไหล่เล็กน้อยอย่างที่ชอบทำ ซ้าหันไปฉีกยิ้มกว้างให้ และเร่งฝีเท้าเข้าไปช่วยประคองท่านย่ามานั่งที่ขอนไม้ที่ประจำ

พวกเรากินมื้อค่ำกันอย่างเอร็ดอร่อย ตาซ้าเหลือบไปเห็นหางปลาที่วางนิ่งอยู่ยังไม่มีใครหยิบกิน

“จ้องอยู่อย่างนั้นมันจะอึดหรือ” ท่านแม่พูดจบแล้วหยิบหางปลามาให้ข้า

“คืนนี้พ่อของลูกยังไม่กลับ กินให้อิ่มเถอะ” ท่านแม่พูดต่อ

ปกติแล้วหางปลาเป็นส่วนที่ท่านพ่อชอบกินมากที่สุดแต่นาน ๆ จะกินสักที เพราะท่านไม่นิยมกินเนื้อสัตว์ ท่านพ่อถือว่าตนไม่ได้เป็นคนออกไปล่าสัตว์มา และไม่ใช้คนปรุงอาหารก็ไม่ควรกินเยอะเท่าคนอื่นที่ลงมือลงแรงทำ แต่เหตุผลหลักคืออาการเหม็นคาวสัตว์ทะเลที่เป็นมาตั้งแต่เด็ก

ส่วนมากแล้วท่านพ่อจะกินพืชผักสมุนไพรที่หามาเองหรือไม่ก็สัตว์บกที่ตายโดยธรรมชาติ ซึ่งนานทีจะมีสักครั้ง ท่านพ่อชอบเข้าป่าไปหาสมุนไพรมาทำยา ถึงเราจะไม่ได้อยู่ในหมู่บ้านใหญ่ แต่หากคนในหมู่บ้านเจ็บป่วยที่ไรก็จะเวียนมาขอยารักษาอยู่เรื่อย ครั้งนี้ก็เหมือนกัน ไมโลมิใช้ขึ้นสูง หนาวสั่นไปทั้งตัว และอ่อนแรงจนแทบลุกไม่ไหว อาการหนักน่าดู มันก็น่าสงสัยว่าอยู่หรืออก แต่ถ้าไม่ป่วยขึ้นมาก็ไม่มีบ้านไหนคิดจะแวะมาที่บ้านเรา บางทีข้าอาจจะยังเด็กเกินไปถึงยังไม่เข้าใจ ว่าทำไมท่านพ่อต้องคอยช่วยเหลือคนที่ไม่เคยช่วยเราอย่างไม่รู้จบอยู่แบบนี้ แต่ข้าเองก็ไม่ได้ขัดอะไร เพียงแค่เห็นใบหน้าที่ยิ้มเเมใจของท่าน เผลอรู้ข่าวว่าคนไข้ที่ตนช่วยอาการดีขึ้น ข้าก็พลอยมีความสุขไปด้วย เจ้าเข้าใจที่ข้าพูดบ้างไหม

หลังพวกเรากินอาหารกันเสร็จ ข้าจะนำสมุนไพรใบชาของท่านพ่อมาต้มให้ท่านยาาก่อนเข้านอนทุกคืน คืนนี้ก็เช่นกัน ระหว่างที่เรานั่งผิงไฟอยู่รอบกองไฟกันสามคน ท่านแม่ก็ขับเพลงให้ฟังอย่างไพเราะและเปล็ดเปล็นพลางให้ข้ากับท่านย่าได้รำพันตามบางบท

“โอโฮฮา
 สี่ฟ้าครามสองสว่าง
 สดใส งามสง่า
 มีฝูงปลาอาหาร
 จงหากินแต่พอทาน
 พรุ่งนี้จักตอบแทน
 ด้วยศรัทธา โอโฮฮา”

“โอโฮฮา
 วาโฮรู มานา
 ชีเร วาไล
 โฮรู นาฮี
 โอฮาฮา”

ท่านย่ำรำพันเป็นภาษาโบราณของเผ่าคลอไปกับท่านแม่ มีชีวิตเพื่ออยู่กับท่าน อย่าทำลายบ้านของเรา บทนี้พูดถึงหลัก ที่พวกเราชาวโฮฮายึดถือมาโดยตลอด ทั้งภาษาเก่าแก่ ที่ชวนให้รู้สึกถึงประวัติความเป็นมาอันยาวนานของเผ่า สะท้อนให้เห็น สายสัมพันธ์ของชาวโฮฮา กับแผ่นดินนี้ว่าเราเกิดมาเพื่ออยู่ ไม่ได้เกิด มาเพื่อทำลายและการทำลายอะไรก็ตาม ล้วนเป็นการทำลายบ้าน ที่เราใช้อยู่อาศัย พวกเราเป็นเพียงสิ่งมีชีวิตตัวเล็กจ้อย แต่กลับทำร้าย แผ่นดินที่กว้างใหญ่ได้ด้วยมือเพียงสองข้าง หากเจ้าใช้ตามอง หูฟัง จมูกดม ปากกิน และกายสัมผัสท่าน เจ้าก็จะได้ยินในสิ่งที่ท่านบอก เหมือนกับที่เจ้ากำลังได้ยินคำตอบนี้ เจ้าได้ยินที่ข้าพูดหรือเปล่า

ท่านย่าเป็นหนึ่งในไม่กี่คนที่ยังมีชีวิตอยู่ ที่รู้ภาษาโบราณของ เผ่าเราอย่างดี แม้ท่านจะพยายามสอนและถ่ายทอดความรู้มาให้ข้า มานาน ข้าก็ไม่ได้ถนัดที่จะพูดหรือฟังออกทุกคำหรอก แต่อย่างน้อย ก็รู้มากกว่าเด็กคนอื่นละนะ ไม่รู้ทำไมบ้านอื่นถึงเริ่มไม่ส่งต่อภาษา ความเชื่อ และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชนเผ่าเราให้รุ่นลูกรุ่นหลานได้สืบทอด

รุ่นท่านย่าจะเรียกว่าเป็นรุ่นสุดท้ายที่ใช้ชีวิตเป็นชาวโฮฮา

อย่างเต็มตัวก็ได้ ท่านปู่ชานะเป็นถึงพ่อหมอบประจำหมู่บ้านนี้
เชียวละ แต่เป็นหมอที่ทำหน้าที่ต่างจากท่านพ่อชามาก ข้าไม่เคยเจอ
ท่านหอรกนะ ได้แต่ฟังคำที่ท่านย่า ท่านแม่และท่านพ่อเล่าให้ฟังมา
แต่น้อย ท่านแม่เล่าว่าท่านปู่เป็นคนตั้งชื่อให้ตัวเอง

ชื่อก็คือคำที่เอาไว้เรียกถึง ไร่จำ หรือคำที่ใช้แทนตัวตน
เป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องมี ส่วนความหมายและที่มาก็แตกต่างกันออกไป
อย่างชื่อข้าหมายถึงความสันติ ท่านปู่อยากให้ข้าเติบโตมาเป็นคนที่นำ
สันติไปด้วยในทุกที่ที่ข้าย่างเท้าไป และสำคัญที่สุดคือความมีสันติกับ
ตนเอง อยู่อย่างสงบ ไม่วุ่นวาย และไม่เบียดเบียนใคร เพราะอย่างนี้
กระมังข้าถึงได้เป็นข้าในทุกวันนี้ ชื่อของข้าอาจจะกำหนดดวงชะตาและ
ตัวตนของข้าไว้ตั้งแต่แรกมี

แล้วเจ้าอยากมีชื่อบ้างไหม ข้าจะตั้งให้เอง เจ้าจะเป็นเสมือน
ลูกหลานของบ้านนี้เหมือนกับข้า เราจะเป็นพี่น้องกัน เจ้าคือ **ลัว**
หมายถึง การมีอยู่หรือผู้ที่มาเป็นลำดับที่สอง คล้องจองกับข้าที่เป็น
พี่ของเจ้า **ข้าคือลูลา**

บทที่สอง เสียงที่หูไม่ได้ยิน

“ลูลูลูลู!”

ข้าเปล่งเสียงแหลมและดังก้องออกจากลำคอ เสียงรัวเรื่อลั่นสะท้อนอยู่ในอก ข้าถอยหลังตั้งหลักเจ็ดก้าวก่อนจะวิ่งพรวดไปยังหน้าผาน้ำตกเบื้องหน้า ขณะที่ร่างลอยอยู่กลางอากาศ สมหอบหนึ่งพุ่งผ่านผิวกาย ทุกอย่างเบาลงในช่วงขณะนั้น ข้ากลั้นหายใจแล้วร่างก็พุ่งลงผิว ความเย็นกระแทกเข้ามาในทันที ทั้งสดชื่นทั้งเยียบเย็นจนสเปผิว ข้าปล่อยร่างให้จมลึกไปกับสายน้ำจนเท้าแตะกรวดหินเบื้องล่างจึงติดตัวกลับขึ้นสู่ผิวน้ำอีกครั้ง

ข้านอนลอยตัวมองดูต้นไม้เขียวขจีที่รายล้อมอยู่รอบกาย แผ่กิ่งก้านราวกับมีลมหายใจของตนเอง แม้จะมีเพียงข้าที่อยู่ตรงนี้ก็กลับไม่เคยรู้สึกล้าพังกาย สายน้ำตกกระทบหินเบื้องล่างไม่ขาดสายละอองน้ำเย็นขึ้นลอยพุ่งอยู่ในอากาศ เสียงร้องของพวกนกป่าดังแว่วไกลสะท้อนผ่านเรือนยอดไม้ ลมพัดผ่านกิ่งไม้ให้ไหวเอนอย่างแผ่วเบา และเสียงแมลงเล็ก ๆ ก็ซ่อนตัวอยู่ในป่าใหญ่นั้น ทุกสิ่งดำเนินไปในจังหวะของมันเอง โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีมนุษย์เป็นส่วนประกอบ ข้าหันไปมองดูหน้าผาที่เพิ่งกระโดดลงมาเมื่อครู่ สูงยิ่งกว่าเอาผู้เฒ่ามาต่อตัวกันสิบคน ถ้าไปเล่าให้ท่านแม่ฟัง มีหวังโดนบ่นหูชาเป็นแน่ แต่ข้าไม่ได้ทำอะไรโหดโผนแบบนี้บ่อยนักหรอก ส่วนมากก็ไปกระโดดน้ำที่ชายหาดทะเล

เดิมทีข้าตั้งใจจะเข้าไปในหมู่บ้านใหญ่ไปเยี่ยมมิโลสักหน่อย แต่เมื่อมาจนถึงแถบนี้แล้วก็เลยแวะมาที่น้ำตกก่อน ที่นี้อยู่ไม่ไกล

แต่แปลกดี ทั้งที่มาอยู่ตรงนี้ตั้งนาน ข้ากลับไม่เคยบังเอิญเจอใครเลยสักคน ไม่ได้เจอใครมานานแล้วละ

เมื่อขึ้นจากน้ำตกข้าก็เดินลัดเลาะเข้าสู่หมู่บ้านใหญ่ เสียงของสายน้ำที่เคยดังก้องอยู่ข้างหุบค้อย ๆ เลือนหายไป เหลือเพียงเสียงฝีเท้าของข้าที่เหยียบลงบนดินแห้งเป็นจังหวะสม่ำเสมอ ยิ่งเข้าใกล้หมู่บ้านมากเท่าไร ความรู้สึกหนึ่งก็ยิ่งก่อตัวขึ้นโดยไม่อาจอธิบายได้ชัดเจน เหมือนมีบางสิ่งผิดไปจากที่ควรจะเป็น ทั้งที่ภาพตรงหน้าก็ไม่ได้ต่างจากทุกครั้งที่ข้าเคยมา เด็ก ๆ ยังคงวิ่งเล่นกันอยู่บนลานดินใต้ถุนบ้าน เสียงหัวเราะดังแทรกขึ้นมาเป็นระยะ หากแต่ฟังดูไม่เหมือนเสียงของข้ายามวิ่งไล่ปูลมตามหาดทรายขาวในตอนที่ยายุเท่าเด็กพวกนี้ ช่างเป็นเสียงข้าที่ไร้ชีวิตชีวาเท่าที่ข้าเคยได้ยินมา ของเล่นในมือพวกเขาไม่ใช่กิ่งไม้หรือก้อนหินอย่างที่ข้าเคยเล่น แต่เป็นเครื่องมือที่ถูกขัดเกลารูปทรงประณีต มีรูปทรงเป็นสัตว์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกินความจำเป็น รวากับถูกสร้างขึ้นเพื่อให้แตกต่างไปจากเก่าโดยมากเกินควร เด็กบางคนก้มหน้าก้มตาเล่นอยู่กับสิ่งนั้นโดยไม่เงยขึ้นมองสิ่งรอบตัว แม้ลมเย็นจะพัดผ่านหรือเงาของเมฆจะเคลื่อนคล้อยเป็นรูปร่างใดเหนือศีรษะ พวกเขาก็ไม่ได้สนใจ

ข้าเดินลึกเข้าไปอีกเล็กน้อย ผ่านกลุ่มผู้ใหญ่ที่นั่งล้อมวงอยู่ใต้ร่มไม้ใหญ่ กลิ่นของสุราลอยอ้อยอิ่งอยู่ในอากาศจนรู้สึกได้ตั้งแต่ยังไม่ทันเข้าใกล้ เสียงพูดคุยของพวกเขาดังออกไปรอบนอก แต่ขาดความสนุกสนานและครื้นเครง ไม่เหมือนที่ทานยาเคยเล่าให้ฟัง เสียงหัวเราะที่แทรกขึ้นมาเป็นครั้งคราว ไม่ได้ทำให้บรรยากาศดูผ่อนคลายขึ้นแม้แต่น้อย กลับยิ่งทำให้บรรยากาศว่างเปล่ามากกว่าเดิม ไม่มีใครร้องรำทำเพลง หรือแม้แต่บทเกี้ยวสาวของเผ่าเราก็ก็น่าเบื่อ

รำพันขึ้น รวากับว่าทุกคนต่างจดจ่ออยู่กับของมีนเมาตรงหน้าจนลืมไปแล้วว่า การดื่มสุรามีขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด สิ่งที่ทำให้ข้ารู้สึกประหลาดที่สุดไม่ใช่ภาพของผู้คน หากเป็นสิ่งที่หายไปมากกว่า เสียงของธรรมชาติที่เคยแทรกอยู่ในทุกช่องว่างกลับเงียบลงอย่างน่าประหลาด ไม่มีเสียงแมลงดังระงมเหมือนในป่าลึก หรือเสียงนกที่ก้องสะท้อนจากที่ไกล มีเพียงเสียงจากการใช้ชีวิตของผู้คนในหมู่บ้านใหญ่ที่เกิดขึ้นในที่แห่งนี้ที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ทั้งที่ข้ามาที่นี่หลายครั้งแล้ว กลับไม่คุ้นชินกับมันเลยแม้แต่น้อย และยิ่งชัดขึ้นทุกครา หากเจ้าไม่เคยรู้ว่าเมื่อก่อนเคยเป็นอย่างไร หรือข้าและใครที่ไม่สังเกตความเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ เหล่านี้ คงไม่รู้สึกละสิ่งตรงหน้านั้นแปลกไปหรือกระมัง โดยเฉพาะคนที่ไม่อยากจะสังเกตเห็นมันแต่แรก

ท่านย่าเคยเล่าให้ข้าฟังว่าสมัยนั้นชาวบ้านจะรวมตัวกันในทุก ๆ วัน ต่างคนต่างทำในสิ่งที่ตนถนัด บ้างออกไปดูแลสวนปลูกพืชที่ต้องใช้ในแต่ละฤดูกาล บ้างเข้าป่าไปเก็บสมุนไพรเพื่อนำมาปรุงยา หรือบางคนก็ออกสำรวจหาอาหารตามแหล่งน้ำและผืนดิน ส่วนคนที่ถนัดงานฝีมือก็นั่งเย็บปัก ถักร้อยเครื่องประดับเล็ก ๆ น้อย ๆ เอาไว้ใช้กันเอง ท่านย่ามักจะไปเก็บเปลือกหอยตามชายฝั่ง แล้วนำมาร้อยเชือกเป็นกำไล ข้าชอบเอามาใส่ทั้งสองข้าง เวลาขยับมือมันจะกระทบกันเบา ๆ ฟังคล้ายเสียงคลื่นเล็ก ๆ เจ้าตุลีสวยมากเลยใช้ไหมละจะว่าไปแล้ว เจ้าเองก็น่าจะมีสักอันนะ ไว้เราไปเก็บเปลือกหอยมาทำด้วยกันดีไหม ข้าไม่ได้ไปเก็บเปลือกหอยกับท่านย่านานมากแล้ว นับตั้งแต่อาการเจ็บหลังของท่านเริ่มทรุดลง ทุกย่างก้าวของท่านช้าลงกว่าที่เคยเป็น ชายฝั่งที่เคยเดินไปด้วยกัน จึงค่อย ๆ ห่างออกไปโดยไม่รู้ตัว

ท่านย่าสอนไว้เสมอว่าทุกสิ่งที้นำมาใช้ล้วนต้องขออนุญาต ไม่สามารถหยิบสิ่งใดมาโดยไม่รู้ว่ามันเป็นของใคร หรือเคยอยู่ที่ใด มาก่อน ข้ายังจำได้ดี แม้ในวันที่ลมแรงหรือแดดจัดเพียงใด ท่านก็จะหยุดอยู่ครู่หนึ่งแล้วหลับตาลง และก้มลงเก็บสิ่งใดก็ตามขึ้นมา เมื่อท่านออกไปเองไม่วีห ข้าจึงกลายเป็นคนไปเก็บเปลือกหอยมาให้แทน บางครั้งก็เป็นกิ่งไม้แห้งหรือหินรูปทรงแปลกตาเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่พอจะหาได้ระหว่างทาง ท่านย่าจะนั่งอยู่หน้าบ้าน ค่อย ๆ ร้อยมันเข้าด้วยกันอย่างใจเย็น รวากับว่าเวลาไม่ได้เดินผ่านไปไหน และแม้ข้าจะเป็นคนเก็บมันมาเอง ข้าก็ไม่เคยลืมที่จะหยุดเพื่อขออนุญาตก่อนจะเอื้อมมือไปแตะต้องสิ่งเหล่านั้น

สร้อยที่ท่านย่าสวมอยู่ก็เป็นเส้นที่ท่านร้อยด้วยมือท่านเอง หินรูปทรงคล้ายหัวใจที่ห้อยอยู่ตรงกลางนั้นเป็นของที่ท่านปู่หามาให้ และท่านย่าก็ไม่เคยถอดมันออกจากกายเลยแม้แต่ครั้งเดียว ในเฝ้าเรามีธรรมเนียมสืบทอดกันมาว่าชายหนุ่มจะต้องนำของขวัญมามอบให้หญิงสาวเมื่อเอ่ยปากขอเธอเป็นคู่ชีวิต สิ่งนั้นไม่จำเป็นต้องล้ำค่า หากแต่ต้องเป็นสิ่งที่ได้มาด้วยตนเอง และมีความหมายมากพอจะอยู่กับคนผู้นั้นไปตลอดชีวิต

ท่านย่าเคยเล่าว่า ท่านปู่เป็นคนสุขุม ไม่ค่อยเอ่ยปากพูดให้มาก ความนั้ก แต่ทุกคำที่เอ่ยออกมานั้นหนักแน่นและลึกซึ้งเสมอ ในฐานะทายาทของตระกูลผู้มีญาณ ท่านต้องวางตัวให้น่าเกรงขาม ตั้งแต่อายุยังน้อย เมื่ออายุครบสิบแปดปี ท่านก็ต้องเข้าพิธีรับตำแหน่งเป็นพ่อหมอบประจำหมู่บ้านต่อจากท่านทวดอย่างสมบูรณ์ หลังจากนั้นไม่นานทั้งสองก็ได้พบกัน ในปีถัดมาท่านปู่ก็นำหินก้อนนั้นมามอบให้ มันไม่ได้ถูกเก็บมาจากชายฝั่งใกล้หมู่บ้าน หากมาจากสถานที่

ที่ไม่มีใครไปได้ตามใจ หินก้อนนั้นได้มาจากการเดินทางไปทำพิธีบนเกาะเล็ก ๆ กลางทะเล ที่อยู่ห่างจากแผ่นดินออกไปไกลสุดสายตา และไม่เคยมีใครว่ายน้ำไปถึงโดยลำพัง พวกเราเรียกที่นั่นว่าเกาะวานา มีเพียงพ่อมดของชนเผ่าเท่านั้นที่จะถูกส่งไปทำพิธี ณ ที่แห่งนั้นปีละครั้ง

ตระกูลของข้า นับเป็นหนึ่งในตระกูลสำคัญของหมู่บ้าน เพราะทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้คนกับท่านวิญญาณผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ที่จะสื่อสารกับสิ่งนั้นได้มีเพียงผู้นำของตระกูลเท่านั้น ตำแหน่งนั้นส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นผ่านลูกหลานเพศชายมาโดยตลอด แต่ท่านพ่อของข้ากลับเลือกเดินเส้นทางที่ต่างไป ท่านไม่รับตำแหน่งทายาท แม้เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่กำเนิด ด้วยเหตุผลที่เรียบง่ายจนไม่มีใครคัดค้านได้ ท่านอยากเป็นหมอรักษาคน มากกว่าจะเป็นผู้สื่อสารกับสิ่งที่มองไม่เห็น ท่านจึงหันไปศึกษาเรื่องพืชสมุนไพร ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับป่าและผืนดิน แทนที่จะเป็นพิธีกรรมและคำสวด

ท่านย่าเคยเล่าว่าท่านพ่อเจอจากกับท่านปู่ไว้นานแล้ว ว่าสักวันหนึ่งจะมีหลานชายมารับหน้าที่นี้แทน เพื่อไม่ให้สายของตระกูลขาดลง แต่เมื่อวันที่เราสูญเสียท่านไป มาถึงก่อนที่คำสัญญาจะเป็นจริง นับแต่นั้นมาตระกูลผู้มีญาณของเราก็สิ้นสุดลง

จะว่าไปแล้ว ข้าก็รู้สึกเสียดายเมื่อมองไปยังหมู่บ้านใหญ่ในตอนเช้าที่ไม่มีใครสนใจท่านวิญญาณผู้ยิ่งใหญ่อีกต่อไปแล้ว เสียงของสรรพสิ่งเงียบลงและไม่มีผู้ใดเลยที่จะให้ความสนใจ ทุกวันนี้ตระกูลที่ยังคงเป็นที่พึ่งของชาวบ้านจึงเหลือเพียงตระกูลของท่านหัวหน้าซึ่งสืบทอดตำแหน่งตามสายโลหิตมาอย่างยาวนาน ควบคุมกับตระกูลผู้มีญาณของข้ามาแต่เดิม หน้าที่ของท่านคือเป็นผู้นำ คอยตัดสินใจและกำหนดทิศทางให้หมู่บ้าน ในขณะที่บทบาทของตระกูลของข้ากลับค่อย ๆ เลือนหายไปราวกับไม่เคยมีความสำคัญใดมาก่อน

ระหว่างทางไปบ้านของไมโล ข้าก็ได้พบกับท่านหัวหน้า ผู้ที่ชาวบ้านเรียกกันว่าพ่อใหญ่ ท่านหยุดมองข้าอยู่ครู่หนึ่ง สีหน้าคล้ายกำลังนึกว่าเคยเห็นที่ใดมาก่อน ซึ่งก็ไม่แปลกนัก เพราะครั้งสุดท้ายที่ข้าได้พบท่านก็นานหลายปีแล้วข้าก้มหัวลงเล็กน้อยเป็นการทักทาย ท่านจึงกวักมือเรียกเข้าไปหา

“เจ้า โอสุลาใช่หรือไม่” ท่านเอ่ยขึ้นด้วยรอยยิ้มบาง ๆ

“ค่ะ พ่อใหญ่” ข้าตอบพลางยืนตัวตรง

“ไม่เห็นเจ้าเสียนาน โตจนงามปานนี้แล้วหรือ” พ่อใหญ่เอ่ยปากชม

“ขอบคุณค่ะ พ่อใหญ่” ข้าตอบกลับอย่างนอบน้อม

“สบายดีกันนะ ตระกูลของเจ้า แล้วเหตุใดวันนี้ถึงเข้ามาในหมู่บ้านล่ะ” น้ำเสียงของท่านฟังดูเป็นกันเอง แต่แฝงการหยั่งเชิงอยู่ไม่น้อย

“แม่ให้ข้าแวะมาดูไมโลค่ะ เห็นว่าเขาเป็นไข้ป่า” ข้าตอบไปตามตรง แม้จะไม่แน่ใจนักว่าคำตอบนั้นจะทำให้ท่านพอใจหรือไม่

“อืม ข้าก็ได้ยินอยู่ บ้านนั้นไปขอยาจากพ่อของเจ้าสินะ”

ท่านพยักหน้าช้า ๆ พลังขมวดคิ้วเล็กน้อย

“คะ เพลียญาที่บ้านมีไม้พ้อ พ้อจึงออกไปเก็บเพิ่ม ข้าเลยคิดจะแวะไปดูอาการเขาก่อนว่าดีขึ้นบ้างหรือยัง” ท่านหัวหน้านมองข้าอยู่ครู่หนึ่ง แล้วพยักหน้าอีกครั้ง

“อย่างนั้นก็ไปเถอะ อย่าให้เสียเวลา หากมีสิ่งใดขาดเหลือก็มาบอกข้าได้เสมอ” ข้าเอ่ยปากขอบคุณ แล้วรีบออกเดินไปยังบ้านของไมโลต่อ อาการของเขาดีขึ้นเล็กน้อยจากยาที่ท่านพ้อปรุงให้ แต่สีหน้ายังคงอ่อนแรง ข้าจึงบอกให้ครอบครัวของเขาคอยสังเกตอาการให้ดี หากมีตุ่มแดงขึ้นตามตัวเมื่อใด ให้รีบพาไมโลมาหาที่บ้าน หากอาการค่อย ๆ ดีขึ้น ท่านแม่จะนำไปให้เพิ่มเมื่อท่านพ้อกลับมา

เมื่อกลับถึงบ้าน แสงแดดยามบ่ายก็อ่อนลงมากแล้ว กลิ่นสมุนไพรต้มลอยอวลอยู่ในอากาศ ข้าเห็นแม่กำลังก้มตัวอยู่หน้าเตาไฟ มือคอยคนยาที่เดือดปุด ๆ อย่างใจเย็น

“กลับมาแล้วหรือ” แม่เอ่ยทั้งที่ยังไม่หันมา

“จะ” ข้าตอบพลังวางของที่พกติดตัวลง แล้วนั่งลงใกล้ ๆ

“ไมโลอาการดีขึ้นเล็กน้อยนะจ๊ะ แต่ยังอ่อนแรงอยู่ ลูกบอกให้ที่บ้านเขาคอยดูว่ามีตุ่มขึ้นหรือไม่ ถ้ามีจะได้รีบมารับยาเพิ่ม” แม่พยักหน้าช้า ๆ เหมือนกำลังคิดตาม ท่านยกมือขึ้นแตะขอบหม้อเพื่อลองความร้อน

“ดีแล้วละ เจ้าไปดูให้ก็ดี อย่างน้อยจะได้ไม่ปล่อยให้อาการมันหนักไปกว่านี้” ข้าลังเลอยู่ครู่หนึ่งจึงเอ่ยต่อ

“ลูก เจอพ้อใหญ่ระหว่างทางด้วย” มือของแม่ชะงักไปเพียงเสี้ยววินาที แล้วคนยาเช่นเดิม

“ว่าอย่างไรบ้าง” ท่านแม่ถามต่อ

“ท่านก็ถามไถ่ตามปกติจะ แต่” ข้าพหมวดคิ้วเล็กน้อย พยายามนึกถึงความรู้สึกในตอนนั้น

“ลูกรู้สึกเหมือนท่านมองฉันแปลก ๆ เหมือนกำลังนึกอะไรบางอย่างอยู่ตลอดเวลา” ท่านแม่ไม่ได้ตอบในทันที มีเพียงเสียงไม้คนหม้อกระทบกับขอบภาชนะเบา ๆ ดังสม่ำเสมอ

“บางที ท่านอาจแค่จำเจ้าได้ไม่ชัดก็เป็นได้ เจ้าไม่ได้เข้าหมู่บ้านมานานแล้วนี่” แม่ว่าเรียบ ๆ โดยไม่หันมา ข้าไม่ได้แย้งอะไร เพียงแต่ความรู้สึกนั้นยังคงติดอยู่ในใจอย่างประหลาด หลังจากช่วยแม่จัดการงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เสร็จ ข้าก็ออกมา นั่งที่ใต้ร่มไม้ข้างบ้าน ลมยามเย็นพัดเอื่อยผ่านใบไม้เหนือศีรษะ มองดูกิ่งก้านของต้นตะเคียนสูงใหญ่ที่ตั้งอยู่ข้างโรงเก็บของเอนไหวไปตามแรงลมที่ทวีแรงขึ้นทีละน้อย ต้นตะเคียนนี้สูงที่สุดใบบรรดาต้นไม้แถบนี้ ความกว้างของลำต้นต้องใช้ผู้ใหญ่มากกว่าห้าคนโอบกอดรอบมัน

ปกติแล้วตะเคียนต้นนี้มักทำให้ข้าสบายใจ แต่ในวันนี้มองแล้วกลับชวนให้ข้าฉงน ทั้งท่วงท่าและทิศทางการลมที่กระทบกับมัน ช่างให้ผลลัพธ์ที่ผิดแปลกไปจากเดิม เจ้ารู้สึกเหมือนข้าไหม

เมื่อมองไปยังเงาระหว่างพุ่มไม้ใต้ต้นตะเคียนยักษ์ ข้ารู้สึกได้ถึงสิ่งมีชีวิตที่เคลื่อนไหวอยู่ตรงนั้น รูปร่างของมันพราวเลื่อนอยู่ในแสงและเงา เหมือนจะมีอยู่และเหมือนไม่มีอยู่ในเวลาเดียวกัน ข้าไม่ได้ยินเสียงตอบกลับเป็นถ้อยคำ แต่มีอารมณ์แทรกเข้ามาในความคิด คล้ายกระแสน้ำ ๆ ที่ไหลผ่าน บางสิ่งกำลังเปลี่ยนไป ข้าก็มอมองมือตนเอง อยู่ครู่หนึ่งแล้วกำแน่นไม่รู้ตัว ข้าก็คิดเช่นนั้น

ลมพัดผ่านอีกครั้ง คราวนี้แผ่วเบากว่าเดิม เหมือนจะพัดพาความคิดนั้นให้จางหายไป บางทีข้าอาจยังรู้อะไรไม่มากพอ

ข้าคล้ายมือที่กำแน่นออก สายตามองไปยังเรือนของยาที่อยู่ถัดออก
ไปไม่กี่โกณัท แสงจากภายในเริ่มสว่างขึ้นที่ละน้อยเมื่อใกล้เวลาเย็น

ต้นฉบับวรรณกรรมสำหรับเด็กนิพนธ์
ปีการศึกษา 2568

บทที่สาม

พิธีขอฝน

แสงไฟจากในเรือนของท่านย่าส่องลอดออกมาตามช่องผนัง ข้ายืนมองอยู่ครู่หนึ่งก่อนจะเดินไปร่วมวงตรงลานข้างกระท่อม กลิ่นอาหารอุ่น ๆ ลอยมาแตะจมูกบ่อย ๆ ทุกคนมานั่งรวมกันแล้ว ท่านแม่ยกถ้วยอาหารลงวางกลางวง ส่วนท่านย่านั่งอยู่ที่เดิมใกล้กับเสาไม้ต้นเก่า มือเหี่ยวของท่านกำลังจัดถ้วยชามให้เข้าที่อย่างเคย

“มาพอดีเลย” ท่านย่าพูดพลางยิ้มให้

“นั่งสิ อาหารกำลังร้อน ๆ ” ข้านั่งลงข้างท่าน เงียบอยู่ครู่หนึ่ง เพื่อชมเชยอาหารมื้อนี้ ฟังเสียงช้อนกระทบถ้วยเบา ๆ และเสียงลมหายใจของพวกเราที่ประสานกันอย่างคุ้นเคย แต่ความคิดของข้ายังคงวนเวียนอยู่กับสิ่งที่พบวันนี้

“ย่าจ๊ะ” ข้าเอ่ยขึ้นเบา ๆ

“หือ” ท่านย่าตอบรับอย่างไม่ใส่ใจมากนัก ปากยังคงเคี้ยวเนื้อปลากินอย่างเอร็ดอร่อย

“สมัยก่อน หมู่บ้านเราเป็นแบบนี้หรือเปล่า” ข้าถามไปด้วยความสงสัย มือของท่านย่าหยุดลงเล็กน้อยแล้ววางช้อนลงข้างถ้วย

“เจ้าหมายถึงอะไร” ท่านย่าถามกลับอย่างไม่เข้าใจในสิ่งที่ข้าพูด ข้าลังเลชั่วครู่ จึงเล่าให้ท่านฟังถึงบรรยากาศในหมู่บ้านที่ข้าไปพบเมื่อกลางวัน รวมถึงสายตาของพ่อใหญ่ที่ทำให้ข้ารู้สึกไม่สบายใจ ท่านย่าฟังเงียบ ๆ ไม่ขัดจังหวะ

“หลานรู้ว่าบ้านเราเสียปู่ไปอย่างไม่คาดคิดจากคลื่นยักษ์ที่โจมตีแผ่นดินเราเมื่อนานมาแล้ว และไม่มีทายาทมาสืบตำแหน่งพ่อหมอบประจำตระกูล เราถึงได้ย้ายมาอยู่มาตรงนี้ ในขณะที่ชาวบ้านคนอื่นอยู่ร่วมกันในหมู่บ้านใหญ่ พ่อกับแม่บอกหลานว่าเป็นเพราะเราไม่ใช่ตระกูลผู้มีญาณอีกต่อไป จึงไม่ควรไปอยู่ร่วมกับชาวบ้านเหมือนเดิม หลานไม่ได้เสียใจที่ไม่ได้อยู่กับคนอื่นหรอก ออกจะดีใจเพราะอยู่อย่างนี้มีความสุขดี แต่ทุกคราที่หลานที่ก้าวเท้าเข้าไปหมู่บ้านก็มักจะเจอสายตาชวนอึดอัดจากชาวบ้านคนอื่น ๆ ที่มองมาอยู่รู้ๆไป หรือมีอะไรที่หลานยังไม่รู้อันหรือ” ข้าพุดไปตามตรง จริงอยู่ที่เราไม่ค่อยพูดถึงท่านปู่เพราะต่างรู้ว่าท่านย่ารักท่านปู่มาก การพูดถึงคนที่ไม่ได้อยู่ที่นี้แล้วอาจทำให้ท่านย่านึกถึงความเจ็บปวดที่หายไปนานซึ่งเห็นได้จากสายตาของท่านที่เปลี่ยนไปในทันทีเมื่อข้าเอ่ยถึงท่านปู่

“เจ้ายังเด็กนัก ลูลา และจะเป็นเด็กในสายตาของย่าและพ่อ แม่เจ้าเสมอ แต่นับวันเจ้ายิ่งโตขึ้น มองดูเจ้าตอนนี้ที่กลายเป็นหญิงงามหญิงที่กล้าหาญมากความสามารถ และวิเศษเท่าที่พวกเราจะเป็นได้” ท่านย่ายิ้มอย่างอ่อนโยนแล้วว่าด้วยเสียงนุ่ม

“และเจ้าไม่ได้คิดไปเอง หลานย่า ทุกอย่างมีเหตุผลของมัน” ท่านย่าพูดก่อนจะถอนหายใจแผ่วเบา

“สมัยก่อน ปู่ของเจ้า คาซุของย่า เขาเป็นที่รักและเคารพของชาวบ้าน สมัยที่ชาวโฮอย่างครัทธาในโลกกว้างและท่านวิญญานผู้ยิ่งใหญ่ เราอยู่กันอย่างสงบสุข ต่างคนต่างดูแลกัน บ้านไหนมีอะไรก็แบ่งปันกัน เด็ก ๆ วิ่งเล่นกันเจียวจ้าว บ้างปีนต้นมะพร้าว บ้างลงเล่นน้ำดูฝูงปลา บ้างก็นั่งปั้นดินปั้นทรายอยู่ริมชายหาด ตระกูลเราและตระกูลผู้นำก็สนิทชิดเชื้อกันมาช้านาน คาซูกับพ่อใหญ่ในตอนนั้น

เป็นเสมือนสหายที่เข้าใจกันดี เขามักนำเรื่องราวและปัญหาของหมู่บ้าน มาปรึกษาปู่ของเจ้าอยู่เสมอ และทั้งสองก็ตัดสินใจทุกอย่างร่วมกัน แม้แต่ชื่อของหลานก็ได้ความคิดมาจากพ่อใหญ่” ท่านย่าเริ่มเล่าย้อน ไปสมัยก่อนที่หมู่บ้านยังตั้งอยู่แถบชายหาด สีนํ้าท่านเบิกบานและ แววดาเศร้าซึมในเวลาเดียวกันเมื่อเอ่ยถึงท่านปู่

“เวลานั้นข้าวปลาอาหารไม่เคยขาดสน บ้านใดหิวท้องก็ลงไป จับกุ้งหอยปูปลาในน้ำมาทำกิน มีน้ำจืดจากแม่น้ำสายใหญ่ที่อยู่ฝั่ง ทิศตะวันออกไว้ไปล้างตัว และใช้ทำอาหาร รวมถึงรดน้ำพืชผักที่ ชาวบ้านปลูก พวกเราจะจัดพิธีขอขมาต่อท่านวิญญาณผู้ยิ่งใหญ่ โดยปู่ของเจ้า เพื่อเป็นการขอบคุณที่ท่านอนุญาตให้เราหาอาหารและ เอามาหล่อเลี้ยงชีวิตจากแหล่งน้ำของท่านทุกฤดูแล้ง ชาวบ้านจะงด หาอาหารและงดไปตักน้ำจากแหล่งน้ำตั้งแต่เริ่มพิธีจนกว่าจะเกิด ฝนตก”

“แต่ฤดูแล้งในปีนั้นกลับไม่มีฝนตกลงมา แม้จะทำพิธีผ่านไป เจ็ดวันแล้วยังไม่เห็นท่าทีว่าจะมีฝนโปรยลงมาสักเม็ด ทั้งที่เมื่อก่อน ทำพิธีไม่เกินสามวัน น้ำจืดที่กักไว้และเนื้อสัตว์ที่ตากแห้งก็ใกล้หมด เต็มที่ พ่อใหญ่เริ่มเป็นกังวลว่าชาวบ้านจะไม่มีน้ำกินในที่สุด จึงมา ปรึกษากับปู่ของเจ้าเพื่อหาทางออก แม้ไม่รู้ว่าฝนจะมาเมื่อไร แต่คาฐ บอกให้พ่อใหญ่จงใจเย็นและรอไปอีกสักหน่อย จนครบสิบวันที่ทำพิธี มา น้ำที่ชาวบ้านกักไว้หมดลง เช่นเดียวกับเนื้อสัตว์ พวกเราต่าง กระหายน้ำและกินผักที่ปลูกไว้พอประทังท้อง แต่ฝนก็ยังไม่ตกลงมา พ่อใหญ่เห็นท่าไม่ดีและรอไม่ไหว จึงตัดสินใจให้ปู่ของเจ้าไปทำพิธี สื่อสารกับท่านผู้ยิ่งใหญ่ว่าครั้งนี้จำเป็นต้องยกเลิกพิธีขอขมา และขอ ไปแบกน้ำมาไว้กินไว้ใช้ก่อน

หาอาหารตามเดิม เนื่องจากชาวบ้านกำลังจะอดตายกันทั้งหมด แม่ปู้ของเจ้าไม่เห็นด้วยก็ไม่อาจต้านความกระหายของชาวบ้านได้ ทางเดียวที่คาซุจะยอมยกเลิกพิธีขอขมาในตอนนั้น ชาวบ้านทุกคนต้องให้คำสัญญาว่าเมื่อฝนตกลงมาจนหมดฤดูฝน พวกเราต้องทำพิธีขอขมาท่านอีกคราตั้งแต่ต้นฤดูแล้ง โดยจะกักน้ำฝนไว้ให้พอใช้ไปจนถึงยามฝนตกอีกครั้งในฤดูแล้งข้างหน้า และดลาลัสต์ว์น้ำมาเป็นอาหารควบคู่กัน หากินได้แต่เศษซากของสัตว์บกในป่าลึกและพวกผลไม้ที่หลุดออกจากต้นแล้วเท่านั้น ตามทำเนียมของชาวโฮอาที่ห้ามออกล่าหรือฆ่าสัตว์บกเด็ดขาด เพราะถือเป็นชีวิตที่คล้ายกับผู้คน หายใจด้วยอากาศเดียวกัน ออกล่าหากินเหมือนกัน และมีอารมณ์ความรู้สึกเช่นกัน เพื่อตอบแทนท่านให้มากกว่าที่เราจะขอ ทั้งหมดบ้านยินยอมแต่โดยดี ปู้ของเจ้าจึงทำพิธีปิดไปอย่างจำยอม”

“หลังจากนั้นไม่กี่วัน ฝนก็ตกลงมาตั้งใจของเหล่าชาวบ้าน ทุกผู้คนต่างเปี่ยมด้วยความยินดี ออกมาร่ำรำไรและขับเพลงร้องเป็นการขอบคุณและเคารพสิ่งรอบตัว ท่ามกลางสายฝนที่กระหน่ำลงมาอย่างชุ่มฉ่ำ กลิ่นน้ำฝนแตะผืนทราย จากสีขาวยืดค่อยแปรเป็นเหลืองทองเข้มงาม ข้ายีนมองหยดฝนโปรยลงกระทบผืนทะเลไม้ขาดสาย ความเย็นของสายฝนและลมที่พัดปะทะกาย มีอาจเทียบไอร้อนจากอุ้งมือ ของปู้เจ้าได้แม้เพียงน้อย” ข้านั่งฟังเรื่องที่ท่านเล่าอย่างตั้งใจ ชวนให้นึกภาพตาม

“เมื่อนั้นหลานอายุได้กี่ปีหรือจ๊ะ” ข้าถามอย่างอดสงสัยไม่ได้

“ฮึ เจ้ายังนอนกอดอยู่ในพุงแม่เจ้าอยู่เลย” ท่านย่าข้าในลำคอ

“ตั้งแต่วันที่จัดพิธีขอขมาไม่สำเร็จ ปู้ของเจ้าเฝ้าแต่นั่งสมาธิอยู่บนเนินเขาที่เรา นั่งกันอยู่ตอนนี้หลังกินมื้อค่ำเสร็จจนเกือบรุ่งสาง

ทุกคืน วันที่เจ้าเกิดมาก็เช่นกัน ในคืนเดือนมืดกลางฤดูฝน แม่โมอาเจ็บท้องใกล้จะคลอดเต็มที แต่ปู่และพ่อของเจ้ากลับอยู่ในป่าเขา หลังหมู่บ้าน ข้าตะโกนขอความช่วยเหลือไปบ้านพ่อใหญ่ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากบ้านเรานัก พ่อใหญ่จึงรีบเดินเท้าขึ้นไปตามปู่และพ่อของเจ้าให้มาพร้อมหน้ากัน เหล่าชายทั้งหนุ่มและแก่ต่างทำกระไรไม่ถูกเมื่อได้ยินเสียงแม่โมอากรีดร้องก้องดังทั่วทั้งหมู่บ้าน เควาะห์ดีที่ได้เมียของพ่อใหญ่มาช่วยข้าทำคลอดเจ้าอีกแรง อาจเป็นเพราะพวกผู้ชายไม่ได้เรื่องกรรมัง เจ้าจึงได้เกิดมาเป็นหญิงเหมือนกับพวกข้า” ท่านย่าเล่าพลางนึกย้อนถึงเหตุการณ์ในคืนนั้น แล้วหัวเราะเบา ๆ อยู่ตลอด

“เดิมทีปู่ของเจ้าตั้งชื่อให้ว่ามาลา เป็นบทกล่อมเด็กในคืนเดือนมืด แต่พ่อใหญ่แย้งขึ้นอย่างขบขันว่าควรตั้งให้มีความหมายว่าเป็นผู้ที่มีสติในยามคับขัน จะได้ไม่โตมาเป็นผู้เต๋ายิ่งพวกตน ปู่ของเจ้าจึงให้ชื่อว่าลูลา ผู้มีความสงบและสันติ”

“หลานไม่เคยรู้มาก่อนว่าบ้านเราสนิทกับบ้านพ่อใหญ่ ตั้งแต่หลานจำความได้ พ่อใหญ่ไม่เคยมาเยี่ยมเยียนที่เรือนเราสักครั้ง”

“หลังจากเจ้าเกิดมาจนฝนหมดฤดู ชาวบ้านก็น้ำฝนไว้ได้น้อยกว่าที่คาด สัตว์ป่าที่ตายเองตามธรรมชาติก็หาได้ยากในเวลานั้น พ่อใหญ่จึงเริ่มกังวลตั้งแต่วันที่คาสุเริ่มทำพิธีขอขมาอีกครา ปู่ของเจ้าต้องคอยดูแลคบเพลิงที่จุดไว้ตอนทำพิธีให้ติดอยู่เสมอ จนกว่าจะดับลงด้วยหยดน้ำจากสายฝนแรก ข้าและแม่โมอาจะกระเตงเจ้าไปเก็บดอกไม้ป่าที่ร่วงพื้นเอามาร้อยเป็นพวงเพื่อประดับที่จุดคบเพลิงและเปลี่ยนใหม่ทุกวัน ส่วนพ่อของเจ้าเที่ยวเวียนไปหาลูกมะพร้าวแก่ที่ร่วงจากต้นแถวชายหาดไกลจากหมู่บ้านมาให้ชาวบ้านที่กระหายน้ำจนเวียนหัวและอ่อนแรงดื่มกินให้อาการดีขึ้น เพราะพ่อใหญ่เกรงว่า

น้ำจะมีไม่พอใช้ถึงวันที่ฝนลง จึงสั่งให้ชาวบ้านกินน้ำได้วันละครึ่งชีกะลา ทำให้ผู้คนอ่อนแรงกว่าปกติ”

“วันแล้ววันเล่า ฝนแรกก็ยังไม่ตกลงมา อาหารและน้ำที่มีอยู่ก็หมดลงผักที่ปลูกไว้ในแปลงเกลี้ยงเตียน ไม้ผลที่มักเก็บกินได้ก็ไม่เหลือลูกอยู่บนต้นแล้ว ทั้งชาวบ้านและพ่อใหญ่ต่างกลุ้มใจที่จะทำพิธีต่อจนเสร็จสิ้น จนเริ่มมีคนอาละวาดและโทษคาสาธุว่าแท้จริงแล้วอาจไม่มีญาณที่สื่อสารกับท่านวิญญานผู้ยิ่งใหญ่อีกต่อไป เห็นได้จากฝนที่ตกไม่ต้องดูมาสองคราแล้ว บ้างเริ่มกลางแคลงในท่านผู้ยิ่งใหญ่ว่าปล่อยให้ชาวไฮออยอยู่อย่างทุกข์ยากได้อย่างไร ผู้คนได้ยินก็เริ่มขาดศรัทธา แต่ปู่ของเจ้าไม่สะท้าน และขอแรงช่วยจากพ่อใหญ่ไปพูดปลอบชาวบ้านว่าให้อดทนรออีกหน่อย ไม่เกินสามวันคงได้เห็นฝนแรกกันถ้วนหน้า ดูจากเมฆบนท้องฟ้าที่เริ่มจับตัวกันเป็นก้อน คาสาธุคาบเพลิงไม้คลาดสายตาตั้งแต่นั้น ทั้งยามมืดและยามสว่าง ชาวบ้านจำนวนมกร้อนใจขึ้นทุกมื้อยาม ผู้ใดก็ทำอะไรไม่ได้นอกจากนั่งมองทะเลกว้างเบื้องหน้าอย่างอิดโรย แม้แต่ข้าและแม่ของเจ้าก็ไม่มีแรงจะเดินไปเก็บดอกไม้มาเปลี่ยน เคราะห์ยังดีที่แม่เฒ่ายังมีน้ำนมให้เจ้าได้กิน แต่น้อยลงจากเดิมมากเพราะขาดทั้งน้ำและอาหาร”

“สองวันผ่านไปชาวบ้านไม่ทนอีกต่อไป แม้ฟ้าจะอึมครึมเป็นเค้าฝนมาตั้งแต่วันที่เสปียงหมด พวกประโคมรวมตัวกันเพื่อจะแย่งคาบเพลิงไปจากคาสาธุ ท่ามกลางความแตกตื่นของผู้คน วาติที่เป็นหัวหน้าประโคมตะโกนบอกชาวบ้านว่าหากเอาคาบเพลิงไปดับในทะเลก็ถือว่าพิธีเสร็จสิ้นได้ไม่ต่างอะไรกับการดับด้วยน้ำฝน แม้वादกกลัวที่จะฝ่าฝืนธรรมเนียมของเฒ่า แต่ความหิวโหยกดดันความกลัวไว้จนหมด ชาวบ้านจึงเริ่มคล้อยตามและกรูกันเข้ามาช่วยแย่งคาบเพลิงไป

จากที่ทำพิธี บู่ของเจ้าพยายามสู้แรงของพวกชาวบ้านเพื่อยื้อคบเพลิงไว้ และหันไปหาพ่อใหญ่เพื่อให้อยู่ช่วย แต่เขากลับเมินหน้าหนีไปทางอื่น ท้ายที่สุดก็สู้แรงคนจำนวนมากไม่ไหว คบเพลิงตกไปอยู่ในมือของวาคี แล้วเดินมุ่งหน้าไปยังชายหาดโดยมีประโมงคนอื่นใช้มือบังลมรอบ คบเพลิงเพื่อกันเพลิงดับก่อนจุ่มลงน้ำ มันนั่งคุกเข่าลงหน้าหาดแล้ว บ่าวประกาศก้องว่าขอใช้น้ำทะเลของท่านผู้ยิ่งใหญ่ดับเพลิงนี้ เป็นการปิดพิธี ยังไม่ทันที่พวกมันจะดับคบเพลิง ลมที่พัดอ่อน ๆ มา หลายวันก็แรงขึ้น พัดต้นมะพร้าวสูงที่ชายหาดจนไหนเอนเหมือนจะล้มลงให้ได้ เมฆครีมนวมตัวกันปกคลุมทั่วทั้งฟ้า คบเพลิงที่อยู่ในมือพวกนั้นก็ถูกลมดับสนิทก่อนที่พวกมันจะรู้ตัว แรงลมทวีคูณเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ กวาดทรายลอยฟุ้งกระจายไปทั่ว ขำรีบเข้าไปกอดปู่ของเจ้า ที่สู้จนหมดแรงแล้วนั่งกอดอยู่กับพื้นหลังชาวบ้านปล่อยตัวข้าไม่ถึงอึดใจก็รู้สึกถึงหยดน้ำที่ตกลงมาบนหน้าผาก ข้าเอามือรองน้ำที่ค่อย ๆ หยดลงมาแล้วรีบตี๋มเข้าไปหลังจากที่อดน้ำมาเกือบสามวัน ชาวบ้านอีกหลายคนรีบออกจากเรือนแล้วยืนอ้าปากรับน้ำฝนกันอย่างกระหาย ฝนเทลงมากระหน่ำแต่ไม่มีผู้ใดโห่ร้องออกมาด้วยความยินดีเหมือนทุกครั้ง มีแต่ความเปียกปอนและเสียงของสายฝนที่ตกกระทบกับทะเลและใบไม้ ข้าประคองตัวคาสุแล้วเดินกลับไปเรือน โดยมีเสียงฟ้าร้องคำรามตามหลังมา”

“ทำไมพ่อใหญ่ถึงไม่ช่วยปู่ละ ชาวบ้านก็กระไร คลุ้มคลั่งกันจนไม่สนใจศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชากันมาชั่วโคตรแล้วหรือ หลานฟังแล้วโมโหนัก ร้ายกาจกันทั้งหมู่บ้าน” ขำฟังเรื่องที่ท่านย่าเล่าอย่างฉุนเฉียวหน้าตาบูบู้เผยให้เห็นว่าไม่พอใจ

“ข้าไม่โทษผู้คนที่หมดศรัทธาในวันที่โหยหาแต่ไม่มีสิ่งใดตอบ

หรือพวกเขาถึงได้ลุกขึ้นมาช่วยเหลือตัวเองจนหลงลืมไปว่าทุกสิ่งบนแผ่นดินนี้มีเจ้าของ และมันไม่ใช่เรา ตั้งแต่นั้นมาก็ไม่มีใครคิดร่วมทำพิธีขอขมาอีก ชาวบ้านต่างคนต่างพึ่งพาตนเอง ปู่ของเจ้ากับพ่อใหญ่ก็ไม่พูดคุยกันอีกเลย” ท่านย่าว่า

“หากหลานเป็นปู่ก็ไม่คบหาพ่อใหญ่ต่อหรือ ทำกับสหายอย่างนั้นได้ลงคอ ใจจิตใจดำ ถึงได้มองหลานแปลก ๆ คงรู้สึกผิดเมื่อเห็นหน้าหลานสิท่า” ข้าว่าต่อ

“เจ้าก็พูดไปเรื่อย เรื่องมันผ่านมานานจนเจ้าโตมาปากเก่งขนาดนี้แล้ว พ่อใหญ่อาจมีเหตุผลของตนที่เราไม่รู้ก็เป็นได้ ไม่มีใครที่ไหนอยากทอดทิ้งเพื่อนของตนหรือ หลานย่า” ท่านย่าพูดขัดข้าสายหน้าอย่างไม่ปักใจเชื่อ

“แล้วหลังจากนั้นเกิดอะไรขึ้นอีกหรือจะ หลานอยากฟังเรื่องของวันที่เกิดคลื่นยักษ์ถล่มหมู่บ้านเราด้วย” ข้าถามต่อ

“โอ้ย ลูลาเอ๋ย ใจคอเจ้าจะให้ข้าเล่าให้ฟังไม่ต้องกินข้าวกินปลากันเลยหรือ” ท่านย่าตอบ แล้วหยิบช้อนขึ้นมาเตรียมจะกินมื้อค่ำต่อ

“โอ๊ย ย่าจ๋า เล่าอีกนิดเถอะนะ” ข้าพยายามเร้าหรือ

“ลูลา ถ้าไม่กิน แม่จะเก็บถ้วยของลูกแล้วหนา” ท่านแม่ชูข้าที่เล่นที่จริง ข้าทำหน้าหงอยแล้วยอมก้มหน้ากินมื้อค่ำตามที่ท่านแม่บอก เห็นไหมล่ะ ข้าบอกแล้วว่ามันต้องมีอะไรที่ข้ายังไม่รู้อีกแน่ คอยดูเถิด วันพรุ่งข้าจะตื้อให้ท่านย่าเล่าให้ฟังอีกจนได้

บทที่สี่

บันทึกเล่มสุดท้าย

หลังทุกคนแยกย้ายกันเข้านอน ฉันพยายามข่มตาหลับแล้ว แต่ก็ไม่สำเร็จ จึงคิดจะออกไปนั่งเล่นกับลัวในกระท่อมเก็บของ ระหว่างที่เดินไปก็ได้ยินเสียงกรนของย่าลอยมาตามลม ดังพอจะได้ยินเสียงออกมาข้างนอกแต่ก็ไม่ได้ถึงขั้นดังเข้าไปในกระท่อมจนรบกวนการนอน ฉันเดินไปชะโงกหน้าต่างดูเจ้าลัวที่กำลังนอนหลับตาพริ้มคางกำลังฝันดี จึงไม่อยากเข้าไปกวนให้ตื่น และคิดได้ว่าไปนอนกับย่าน่าจะดี ฉันไม่ได้ไปนอนกับท่านนานมากแล้ว จึงรีบเดินไปกระท่อมของย่า อย่างเงิบเขียบ ย่าจุดเทียนเล่มเล็กไว้เล่มหนึ่งตรงปลายเท้า ทำให้ยังพอมองเห็นสภาพบ้านข้างในได้ เติงของย่าทำจากไม้ไผ่ที่เอามาประกอบกันเป็นแพ ขนาดพอให้คนหนึ่งนอนพลิกตัวได้ หรืออาจจุได้ถึงสองคน ฉันนั่งอยู่ตรงปลายเท้าของย่า พิจารณาว่าจะนอนกันยังดี เมื่อก่อนฉันจะนอนบนเตียงข้าง ๆ ท่าน แต่ตอนนี้ตัวฉันใหญ่ยิ่งกว่าท่านซะอีก เกรงว่าเตียงจะหักระหว่างคืนเอาได้ ฉันมองไปรอบ ๆ ตัวว่าจะนอนตรงไหนได้บ้าง สายตาก็ไปสะดุดเข้ากับหีบที่วางอยู่ใต้เตียง ไม่ทันได้รู้ตัว ฉันก็ถือหีบใบนี้ไว้ในมือแล้ว มันเป็นหีบไม้ใบเล็กของย่าที่ข้าเคยเห็นมันมานานแล้วแต่ไม่เคยสนใจจะเปิด ทำไมตอนนี้ถึงน่าสนใจเป็นพิเศษ คิดไม่ออกด้วยซ้ำว่าจะมีอะไรอยู่ด้านใน อาจจะเป็นกระดูกของปู่ที่เก็บไว้สืบทอดบ้างก็ได้ มือของฉันลูบไปตามหีบ พลังคิดไปเรื่อย ปลายนิ้วชะงักไปชั่วครู่ จึงตัดสินใจค่อย ๆ เปิดฝาดอก เสียงแกรกเบา ๆ ดังขึ้นท่ามกลางเสียงกรนของย่า

ฉันกลืนหายใจโดยไม่รู้ตัว ช่างในมีเพียงผ้าผืนเก่า ห่อบางสิ่งไว้
อย่างทะนุถนอม กลิ่นที่มีเอกลักษณ์เหมือนเปื้อนอยู่ตรงปลายจมูก
ก็เตะเข้ามาทันทีที่เปิดหีบออก คับคล้ายกับกลิ่นกระดาษ แต่ไม่ใช่
กระดาษธรรมดา กลิ่นของกระดาษเก่าไม่เหมือนกลิ่นของใบไม้แห้ง
ใช้เนิ่น นาน ๆ ครั้งจะได้กลิ่น เพราะกระดาษต้องใช้เวลามากในการทำ
ขึ้นมาสักแผ่น จึงเป็นสิ่งที่หาได้ยากในแถบนี้ เมื่อคลี่ผ้าออกก็พบสมุด
สองสามเล่มอยู่ในนั้น เป็นสมุดบันทึกบทสวดของท่านปู่อย่างที่ฉันคิด
ไว้จริงด้วย แต่มีเพียงเล่มเดียวเท่านั้น เล่มที่สองเป็นบันทึกรวมบท
กล่อมเด็กที่ย่าชอบร้องให้ฉันฟังเมื่อยังเด็ก มีทั้งบทที่ท่านแต่งเองและ
บทกล่อมประจำเผ่า และเล่มสุดท้ายที่สะดุดตาค้นมากที่สุด บันทึก
ภัยคลื่นยักษ์ ฉันรีบวางสองเล่มแรกลงแล้วนำเล่มสุดท้ายขึ้นมา
พิจารณาดูอย่างรอบคอบ ปกบันทึกทำจากหนังสัตว์สีคล้ำ ขอบกรอบ
และแตกเล็กน้อยตามกาลเวลา นี่คือของของย่า ฉันรู้ได้ทันที หัวใจเต้น
แรงขึ้นอย่างไม่มีเหตุผล หรืออาจมีแต่ฉันยังไม่เข้าใจนัก เหตุการณ์
คลื่นยักษ์เป็นเรื่องที่ฉันอยากรู้มาตั้งแต่เด็ก ทุกคนก็เอาแต่เล่าว่ามี
คลื่นยักษ์มาโดยที่ไม่มีใครทันได้ตั้งตัว บางคนหนีเอาตัวรอดทัน
บางคนก็ไม่ เช่นปู่ของฉัน ฉันค่อย ๆ บรรจงนิ้วเปิดไปยังหน้าแรก
ตัวอักษรโบราณเรียงตัวอย่างเป็นระเบียบ ลายมือสม่่าเสมอและหนัก
แน่นเหมือนตัวของย่า ฉันอ่านช้า ๆ แปลไปทีละคำในใจ กลิ่นกระดาษ
เก่าลอยขึ้นมาและปลายจมูกทันทีที่ฉันเปิดหน้าบันทึก นิ้วของฉันไล่ไป
ตามตัวอักษรของย่าอย่างช้า ๆ ลมหายใจของข้าหนักขึ้นเล็กน้อย
แต่สายตาไม่ละจากตัวอักษร

“บันทึกภัยคลื่นยักษ์ แต่คาฐ ผู้เป็นดวงใจของข้า”

“พวกเราชาวไฮอาโตมากับท้องทะเลและตำนานที่เล่าขานกันมานาน ก่อนวันที่คลื่นจะมา ข้าสังเกตเห็นท้องทะเลเงียบกว่าปกติ เงียบจนแม้แต่นกทะเลยังไม่ร้อง ข้ายืนอยู่หน้ากระท่อมมองออกไปยังเส้นขอบน้ำ และมีรู้สึกวณ้ำทะเลกำลังถอยหนีทีละนิด ไม่ใช่เพียงน้ำ แต่อาจเป็นชีวิตทั้งหมดในนั้น ปลาเล็กปลาใหญ่ที่เคยว่ายรวมฝูงอาจหายไปจากผิวน้ำ ปูที่เคยคลานตามชายหาอาจฝังตัวลึกลงไปใทรายมากกว่าเดิม หรือแม้แต่ลมก็ไม่พัดคลื่นเค็มของทะเลมาให้ได้กลิ่นสักกระยะ หวนนึกถึงนิทานทะเลกลั่นใจที่เคยได้ฟังเมื่อครั้งยังเด็ก”

หมายถึงนิทานทะเลกลั่นใจที่ย่าเคยเล่าให้ฉันฟังหรือเปล่า ท่านเล่าว่าทะเลมีลมหายใจของตัวเองที่คอยรักษาสสมดุลของโลก เมื่อใดที่แผ่นดินเริ่มสั่นไหว ลมหายใจนั้นจะเริ่มแปรปรวน ธรรมชาติรอบตัวจะค่อย ๆ เงียบลง ลมหยุดพัด คลื่นสงบนิ่ง ก่อนที่น้ำทะเลจะถอยห่างออกจากฝั่งลึกกว่าปกติ เผยให้เห็นพื้นทะเลที่ไม่เคยปรากฏ ผู้คนอาจมองวณั้นเป็นภาพงดงาม แต่แท้จริงแล้วคือช่วงเวลาทะเลกำลังกลั่นหายใจ และเมื่อมันหายใจกลับ น้ำทั้งหมดจะหวนคืนในคราเดียว กลายเป็นคลื่นยักษ์ที่ถาโถมเข้าหาฝั่ง

“ข้ารีบไปหาคาฮูเพราะทุกอย่างเริ่มผิดแปลกไป เขายืนอยู่ใต้ต้นตะเคียนใหญ่บนเนินเขาหลังหมู่บ้าน มีดวงบนลำต้น ดวงตาหลับสนิท แม้ข้าจะเรียกเขาเพียงใด แต่เขาไม่ได้ฟังข้า เขากำลังฟังสิ่งที่ข้าไม่สามารถได้ยิน เมื่อคาฮูลืมตา ข้าก็ได้เห็นสายตาแบบที่ไม่เคยเห็นมาก่อน ไม่ใช่สายตาของความกลัว แต่มันคือสายตาของคน que เข้าใจแล้วว่าสิ่งใดกำลังจะเกิดขึ้น” ปลายนิ้วของฉันทำขอบกระดาษแน่นขึ้นเล็กน้อย

“เขาบอกข้าว่า ‘พวกเรากำลังจะถูกเอาคืน’ แต่ข้าไม่เข้าใจ

จนกระทั่งเขาพาเข้าไปยังลานพิธีของหมู่บ้านพร้อมกัน ที่นั่นมีคนมากมายรวมตัวกันแต่ไม่ใช่เพื่อมาขอขมา พวกเขากำลังเฉลิมฉลองกับข้าวที่พ่อใหญ่เพิ่งป่าวประกาศเมื่อครู่ที่พวกเขาพบของขวัญจากท่านผู้ยิ่งใหญ่เป็นสัตว์ใหญ่ที่ติดอยู่ในแนวหิน ร่างสัตว์ถูกลากขึ้นมาโดยที่เลือดยังไม่ทันแห้ง มันคือสิ่งมีชีวิตที่พวกเราห้ามแตะต้องเว้นแต่จะตายโดยธรรมชาติ แต่บรรพบุรุษก็เล่าขานกันมาว่าสัตว์ชนิดนี้เป็นผู้เผ่าสมดุลที่อาศัยอยู่บนเขาในป่าลึก จึงแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะมาพบร่างอยู่ตรงขอบหินริมทะเล แต่ไม่มีใครฟัง ชาวบ้านต่างพากันดีใจ และแบ่งเนื้อสัตว์กันอย่างรื่นเริงพร้อมกับพูดว่าทะเลให้มาก็ต้องรับไว้ คาฐูพยายามห้าม เขาคุกเข่าลงกลางลาน และกล่าวคำขอขมาแทนทุกคน แต่เสียงของเขาถูกกลบด้วยเสียงของชาวบ้านตัวเขาสิ้นเหา คงเป็นเพราะได้ยินในสิ่งที่คนอื่นไม่ได้ยิน ภาพที่เห็นตรงหน้าไม่ต่างอะไรกับวันที่คอบเพลิงพิธีขอฝนได้ดับลง เพียงแต่ครั้งนี้คาฐูไม่ได้ออกแรงให้ตัวเองต้องเจ็บตัวอีก เขายอมรับแล้วพวกชาวบ้านลืมคำสัญญา พวกเขาลืมโอโฮฮา และโลกเขาทุกอย่างมากกว่าที่ควร คาฐูมองมาที่ข้าวราวกับมีอะไรในใจที่อยากจะพูด แต่ทำ เพียงจับมือเข้าไว้แน่นกว่าที่เคย” ฉันอ่านข้อความแล้วได้แต่ภาวนาให้เนื้อหาในบรรทัดถัดไปไม่แย่งลงกว่าเดิมมากนัก แต่ก็คงไม่ได้ช่วยอะไร

“เช้าตรู่ในวันถัดมา ข้ารู้สึกตัวสลิสนลิสนยังไม่ทันลืมตา มีอคล้าหาคาฐูผู้เป็นที่รักแต่ไม่พบ จึงรีบเดินออกไปดูด้านนอกเรือน เห็นเขายืนหน้าหาดทราย ยังไม่ทันที่ข้าจะเอ่ยเรียกชื่อ คาฐูก็หันหน้ามาสบตา กับข้าพอดี เขาส่งยิ้มให้ข้าอย่างอ่อนโยน แต่แววตากลับดูเศร้าหนัก แม้จะมองจากระยะไกลแต่ข้าก็มั่นใจว่านัยน์ตาของเขามีน้ำตาคลออยู่ แล้วรีบหันกลับไปปาดทิ้งแล้วรีบก้าวเท้ามาหาข้า กลับดูห่างไกล

ออกไปเรื่อย ๆ เพราะน้ำทะเลฝั่งด้านหลังเขากำลังลดลงทุกวินาที
 ชำรับรู้ได้ถึงสิ่งผิดปกติรอบตัว เมื่อคาฐูมาถึงตัวข้าก็รีบบอกให้ข้าพา
 ทุกคนในบ้านขึ้นไปอยู่บนเนินเขาหลังหมู่บ้านตรงที่เขาชอบไปนั่งสมาธิ
 เพราะคลื่นยักษ์กำลังมา ส่วนเขาจะรีบไปปลุกบ้านหลังอื่น ๆ
 ที่ยังไม่ตื่น แม้ข้าจะขอร้องให้เขาไปกับข้าก็ไม่เป็นผล เราโผเข้ากอดกัน
 แน่นและหายใจลึกเข้าไปเฮือกใหญ่ก่อนจะผละหลอกจากกัน แม้ไม่ยาก
 แยกจากกันแต่ข้าก็รู้ว่าคาฐูต้องไปทำหน้าที่ของเขาให้สำเร็จ นั่นก็คือ
 การส่งสารที่ตนได้รับมาให้ผู้อื่นได้ทราบทั่วกัน ข้าได้แต่หวังว่ากอดครา
 นี้จะไม่ใช่ว่าครั้งสุดท้ายของเรา” บันทึกลับส่วนนี้ทำเอาฉันใจสั่นอยู่ไม่น้อย
 เพราะรู้สึกได้ถึงความรักของท่านปู่และท่านย่าที่ทั้งสองมีให้กัน แต่ก็รู้
 อยู่เต็มอกว่าสุดท้ายบันทึกเล่มนี้จะพาเรื่องราวของทั้งคู่ไปจบที่ใด

“ตัวข้า ลูกชายข้า และสะใภ้กับหลานสาวข้า ทำได้เพียงมอง
 คุณภาพน้ำทะเลจากบนเนินเขา คลื่นถอยไปจนรวมตัวกันเป็นกำแพง
 คลื่นสูงราวภูเขาสูงหนึ่ง และภายในไม่กี่นาทีก็พุ่งเข้าสู่แผ่นดิน
 อย่างเต็มกำลัง ตอนนั้นข้าไม่รู้เลยว่าคาฐูอยู่ที่ใด แล้วชาวบ้านหนีคลื่น
 มาได้กันกี่คน ตอนที่เห็นคลื่นยักษ์ซัดเข้าฝั่งแต่ไม่เห็นชาวบ้านสักคน
 หนีขึ้นมาทางนี้ก็อดเป็นกังวลไม่ได้ว่าจะไม่มีใครเหลือรอดมาเลย พลัน
 ทำให้รู้สึกผิดแสบขึ้นมาในใจที่พวกเราหนีขึ้นมาก่อนใคร และไม่ได้ช่วย
 ผู้ใดเลย เวลาผ่านไปวันแล้ววันเล่า คาฐูก็ยังไม่กลับมา ข้าได้แต่ปลอบ
 ใจตัวเองว่าเขาจะกลับมา เขารู้ว่าพวกเราอยู่ที่ไหน เขาจะต้องมาหา
 พวกเราแน่นอน เมื่อสังเกตการณ์จนแน่ใจว่าคลื่นกลับมาสงบแล้ว
 คาฐูก็ยังไม่กลับมา ข้าจึงให้ลูกชายลงไปดูที่หมู่บ้านและตามหาดวงใจ
 ของข้าให้กลับคืนมา” มือของฉันกำหน้ากระดาษแน่นขึ้นเล็กน้อย
 หน้าถัดไปมีรอยเปื้อนบางอย่างคล้ายหยดน้ำ หรืออาจไม่ใช่

“หนึ่งปีผ่านไป ข้าก็ยังไม่ได้อาฐกลับมา ข้าอมรับแล้วว่าข้าได้เสียดวงใจของข้าไปตลอดกาล แต่ความสูญเสียของข้าไม่ได้เสียเปล่า คาฐช่วยชีวิตชาวบ้านคนอื่นได้มากกว่าร้อยคนด้วยการไปตะโกนเรียกให้ทุกบ้านตื่น และอีกส่วนหนึ่งที่รู้ตัวทันจากตำนานคลื่นยักษ์ของชนเผ่าและหนีไปก่อนที่จะซัดเข้าฝั่ง ชาวบ้านที่คาฐช่วยไว้เล่าให้ฟังว่าพวกเขาเห็นคาฐครั้งสุดท้ายตอนที่เขาและพ่อใหญ่เข้าไปช่วยผู้เฒ่าที่อาศัยอยู่ลำพังบริเวณท้ายหมู่บ้านก่อนที่ชาวบ้านจะหนีขึ้นมาบนเขาอีกฝั่ง หลังจากนั้นก็ไม่ใครเห็นคาฐอีกเลย และพ่อใหญ่เองก็ปิดปากเงียบไม่เคยเวียนมาหา ข้าทำได้เพียงทำใจ แน่ใจว่ามันทั้งยากและทรมานแทบขาดใจ แต่ข้าก็ยังมีลูกมีหลานที่เป็นแรงใจอีกเศษเสี้ยวที่หลงเหลืออยู่ให้ข้ามีชีวิตต่อไปได้แม้ไม่มีคาฐ” หน้าสุดท้ายตัวอักษรจางกว่าหน้าอื่นราวกับผู้เขียนกำลังจะหมดแรง

“คาฐของข้า ไม่ว่าท่านจะอยู่ที่ใด ได้โปรดจรรอ เมื่อเวลาของข้ามาถึง เราจักได้อยู่ด้วยกันชั่ววันจันทร์”

ฉันอ่านจบหน้าสุดท้ายแล้วปิดบันทึกด้วยใจที่รู้สึกว่างเปล่า แต่เป็นความว่างเปล่าที่เต็มไปด้วยความรู้สึกหนักอึ้งหลายอารมณ์ปะปนกันโดยไม่มีอะไรที่จับต้องได้เลย นอกจากความสงสัยว่าทำไมพ่อใหญ่ถึงรอดมาคนเดียว ต้องมีอะไรที่พ่อใหญ่ยังไม่ได้บอกใครแน่นอน

แต่ว่ากันตามตรง เวลานี้ฉันกลับรู้สึกผิดแหม่มากที่ถือวิสาสะหยิบบันทึกส่วนตัวของย่ามาอ่านแบบนี้ ฉันนึกว่ามันจะเป็นบันทึกที่เล่าถึงเหตุการณ์วันนั้นอย่างละเอียดผ่านย่าผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์จริง ๆ แต่ไม่ก็เลยที่ท่านจะจดจำและบันทึกเหตุการณ์ผันแปรนี้ต่างไปจากมุมที่ฉันใคร่รู้อยู่มากเลยละ ฉันรีบหยิบผ้าผืน ดิมมาห่อบันทึกพวกนี้

ไว้เหมือนเดิม วางใส่หีบ และเก็บหีบไว้ที่เดิมของมันเหมือนกับไม่เคย
ถูกผู้ใดหยิบจับไป แล้วตัดสินใจเดินกลับไปนอนที่กระท่อมของตัวเอง
ตามเดิม

ระหว่างที่มองนอนหลังคาอยู่ในความมืดก็คิดได้ว่าวันพรุ่ง
จะไปสารภาพกับท่านย่าว่าฉันได้อ่านบันทึกส่วนตัวของท่านโดยไม่ได้
ตั้งใจ ท่านย่าคงอภัยให้ฉันได้ แต่ทางที่ดีควรจะไปเก็บเปลือกหอย
และหินสวย ๆ มาให้ท่านก่อนสารภาพจะดีกว่า โทษหนักอาจกลายเป็น
เบาได้ เอาไว้พรุ่งนี้จะพาเจ้าลัวไปหาตตั้งแต่เช้าเลย มันจะต้องตื่น
ตื่นแน่ ๆ แค่นี้ฉันก็พลอยตื่นตื่นตามไปด้วยแล้ว พยายามข่มตาหลับ
อีกรอบ แต่ก็ยังคงพลิกตัวไปมาไม่ยอมหลับ จนคิดลงนပ်แกะโนใจไป
เรื่อย ๆ อยากรู้ว่าฉันจะนับได้กี่ตัวกันในคืนนี้ หรือถ้านับไปจนเช้าจะ
ได้แกะทั้งหมดกี่ตัว คิดได้อย่างนั้นจึงเริ่มนับแกะตัวที่หนึ่ง แกะตัวที่สอง
แกะตัวที่สาม

แกะตัวที่สี่

แกะตัวที่ห้า

แกะตัวที่หก

แกะตัวที่เจ็ด

แกะตัวที่แปด

แกะตัวที่เก้า

แกะตัวที่สิบ

แกะตัวที่สิบเอ็ด

ฟืดดด

คร้อกกก

Zz..

บทที่ 5

คำสำนักคิด

แสงแดดยามเช้าทอดตัวลงบนผืนทรายอย่างนุ่มนวลกว่า
 ทุกวันราวกับทะเลเองก็รู้ว่าฉันต้องการความเงียบเพื่อจัดการกับ
 ความคิดที่ยังคงลับสนอยอยู่ภายในหัวตั้งแต่เมื่อคืน ฉันก้มลงเก็บเปลือก
 หอยชิ้นเล็กที่ถูกคลื่นซัดขึ้นมาเกยตื้น ลวดลายของมันวนเป็นเกลียว
 ซ้อนกันอย่างประณีตราวกับถูกสร้างขึ้นด้วยความตั้งใจมากกว่า
 การเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ปลายนิ้วของฉันลื่นไปตามผิวเรียบเย็นนั้น
 ซ้ำ ๆ แล้วเปลือกก้ามไว้แน่นขึ้นเล็กน้อยเหมือนกลัวว่าหากปล่อยไป
 ทุกอย่างที่เกิดขึ้นเมื่อคืนจะหลุดลอยหายไปพร้อมกับมัน ลัวเดินตาม
 ฉันมาไม่ห่าง มันยังคงกะเปลือกเล็กน้อยจากบาดแผลที่ขาช่วงหลัง
 แต่ดูเหมือนว่ามันจะพยายามฝืนตัวเองให้เดินได้เป็นปกติที่สุดเท่าที่
 จะทำได้ ดวงตาของมันมองมาที่ฉันบ่อยครั้งเกินกว่าที่สัตว์ตัวหนึ่ง
 จะมองเจ้าของ มันไม่ใช่เพียงการเฝ้ารอค่ำสั่งหรือการขอความสนใจ
 แต่เหมือนกำลังยืนยันว่าฉันยังอยู่ตรงนี้จริง ๆ และจะไม่หายไปไหน
 ฉันจึงย่อตัวลงเล็กน้อยแล้วเอื้อมมือไปลูบหัวมันเบา ๆ ก่อนจะพูดด้วย
 น้ำเสียงที่อ่อนลงอย่างไม่รู้ตัว

“วันนี้เราจะหาของสวย ๆ ไปให้ยานะ เจ้าอย่าเดินไกลจากข้า
 นักล่ะ” ลัวกระดิกหางซ้ำ ๆ แล้วขยับเข้ามาใกล้ขามากขึ้นจนขน
 ของมันแตะกับผิวของฉันเบา ๆ ความอุ่นนั้นทำให้ฉันผ่อนคลายจนหายใจ
 ออกอย่างโล่งขึ้นเล็กน้อย เราเดินเลียบชายหาดไปเรื่อย ๆ ปล่อยให้
 เสียงคลื่นซัดกระทบฝั่งเป็นจังหวะสม่ำเสมอ ช่วยกลบความคิดที่ยังคง
 วนเวียนอยู่ในหัว มือของฉันคอยก้มเก็บเปลือกหอย หินสีอ่อน

และเศษปะการังที่ยังคงรูปสวยงามพอจะเก็บไปให้น่านำไปร้อยเป็นสร้อยและกำไลได้อย่างภาคภูมิใจ ลัวเริ่มเรียนรู้จังหวะของฉันทันหยุด เมื่อฉันทันหยุด เดินเมื่อฉันทันก้าว และบางครั้งก็คาบก้อนหินเล็ก ๆ มาวางไว้ตรงหน้าเหมือนพยายามช่วยเลือก ฉันทันหัวเราะเบา ๆ ก่อนจะรับมันไว้แล้วลูบหัวมันอีกครั้ง

“เก่งมาก เลือกได้งามกว่าของข้าเสียอีก” มันทันเงยหน้าขึ้น หูตตั้งเล็กน้อย ดวงตาเป็นประกายราวกับเข้าใจคำพูดนั้นจริง ๆ แม้ภาพตรงหน้าจะสงบงามเพียงใด แต่ในใจของฉันทันกลับยังไม่สงบอย่างที่ควรจะเป็น ภาพตัวอักษรในบันทึกของย่าลอยขึ้นมาซ้ำแล้วซ้ำเล่า น้ำเสียงที่ฉันทันจินตนาการว่าท่านเขียนมันลงไปด้วยความรู้สึกแบบใด ความสูญเสียที่ฝังลึกอยู่ในทุกถ้อยคำ และภาพของปู่ที่ถูกคลื่นยักษ์ซัดไป ทุกอย่างชัดเจนเกินไปจนฉันทันไม่สามารถหลอกตัวเองได้อีกว่า มันเป็นเรื่องเล่าที่เลือนราง ฉันทันหยุดเดินโดยไม่รู้ตัวเมื่อรู้สึกว่ามันไม่ได้ตามมาใกล้เคียงเหมือนเดิม หันกลับไปมองจึงเห็นมันยืนนิ่งอยู่เล็กน้อย ดวงตามองไปทางแนวป่าที่อยู่ห่างออกไป ลมพัดผ่านตัวมันเบา ๆ ขนสีสว่างไหวตามแรงลม ในแนวตานั้นมีบางอย่างที่ฉันทันไม่เคยเห็นจากมันมาก่อน มันเป็นความคิดถึงและความโหยหาความอบอุ่นจากครอบครัวจนฉันทันรู้สึกได้โดยไม่ต้องมีคำอธิบาย ฉันทันเดินกลับไปหา ลัวอย่างไม่มีรีรอแล้วนั่งลงข้างมัน เอื้อมมือไปแตะคอของมันเบา ๆ

“เจ้ากำลังหาใครอยู่หรือนะ” ฉันทันถามทั้งที่รู้ดีว่ามันไม่อาจตอบเป็นคำพูดได้ แต่ลัวกลับครางต่ำในลำคอแล้วเอนหัวเข้าหามือของฉันทันราวกับยอมรับคำถามนั้น ความรู้สึกบางอย่างก่อตัวขึ้นในอกของฉันทันซ้ำ ๆ ฉันทันเพิ่งรู้ว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ฉันทันเอาแต่คิดว่าฉันทันเป็นคนช่วยมัน เป็นคนให้ที่พักพิง เป็นคนที่มีมันต้องพึ่งพา แต่ในความเป็นจริง

มันเองก็กำลังตามหาสิ่งที่หายไปไม่ต่างจากฉันเลย

“ถ้าเจ้าอยากกลับไป ข้าจะไม่ห้ามเจ้า” ฉันพูดกับมันเบา ๆ
พลางลูบหัวมันช้า ๆ

“แต่ถ้ายังไม่เจอ ก็อยู่กับข้าไปก่อนก็ได้” ล้วงกระดิกหางช้า ๆ
แล้วขยับเข้ามาใกล้กว่าเดิมจนตัวมันแนบกับขาของฉันเหมือนเลื้อย
คำตอบให้ตัวเองเรียบร้อยแล้ว ระหว่างทางกลับ ฉันเก็บของเพิ่มอีก
เล็กน้อยจนเต็มสองมือ และต้องใช้ชายผ้าห่อไว้หลวม ๆ เพื่อไม่ให้มัน
หล่น ล้วงเดินนำบ้างตามบ้าง แต่ไม่เคยห่างเกินกว่าที่ฉันจะเอื้อมถึง

เมื่อเรามาถึงกระท่อม แสงแดดเริ่มอ่อนลงและเงาของต้นไม้
ทอดยาวไปตามพื้นดิน ฉันทวางของทั้งหมดลงตรงหน้ายาที่นั่งอยู่ใกล้
กองไฟ มือของท่านหยิบเปลือกหอยขึ้นมาดูทีละชิ้นอย่างทะนุถนอม
ดวงตาของท่านอ่อนโยนลงอย่างเห็นได้ชัดราวกับสิ่งเล็ก ๆ เหล่านี้
สามารถพาท่านย้อนกลับไปยังช่วงเวลาที่ยังสงบกว่านี้ได้ ฉันนั่งลงข้าง
กองไฟอย่างช้า ๆ ความร้อนจากเปลวไฟแผ่เข้ามาปะทะผิวหนัง
แต่กลับไม่อาจไล่ความเย็นที่เกาะอยู่ลึกลงไปนอกได้ มือของฉันทวาง
นั่งอยู่บนตัก ขณะที่สายตามองตามมือของยาที่ยังง่วนอยู่กับเปลือก
หอย

ท่านเคยบอกว่าของพวกนี้ไม่ใช่เพียงสิ่งที่ถูกคลื่นซัดขึ้นมา
เกยฝั่ง แต่เป็นสิ่งที่มีความหมายและเรื่องราวของมันเองซ่อนอยู่
ซึ่งฉันเองก็ไม่แน่ใจว่าความหมายเหล่านั้นคืออะไร หรือยากำลังมอง
เห็นสิ่งใดในสิ่งเล็กน้อยพวกนี้ ล้วงขยับตัวเล็กน้อยข้างขาแล้วเอนตัวพิง
ฉันเหมือนรับรู้ถึงความตึงเครียดที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นในอากาศ ฉันเผลอ
ลูบขนมันอย่างแผ่วเบาเพื่อปลอบทั้งมันและตัวเอง ก่อนจะสูดหายใจ
ลึก พยายามรวบรวมคำพูดที่ติดอยู่ในลำคอให้หลุดออกมา

แต่ยากี่เอ่ยปากเริ่มบทสนทนาก่อน

“ไอ้ตัวนี้มันหายดีแล้วหรือ ข้าเห็นมันนอนนิ่งมาหลายวันแล้ว นึกว่าจะไม่รอด” ย่าถามพร้อมกับชี้นิ้วมาที่ตัว

“มันดีขึ้นมากแล้วจะ วันนีก็ไปเก็บเปลือกหอยที่หาดกับฉัน หินก้อนนี้มันเลือกเองเลยนะจ๊ะ” ฉันว่าพลางเอื้อมมือไปหยิบหินก้อนที่ ล้วนคาบมาให้

“โฮ้ ตาดีเสียด้วย” ย่ามองก้อนหินสลับกับล้วยอย่างแปลกใจ แต่ก็ยิ้มออกมาอย่างชอบใจ

“แล้วเจ้าจะเอามันไปคืนเมื่อไหร่ละ” ย่าถามต่อ

“คืนทำไมหรือจ๊ะ” ฉันทำหน้างุนงง และหันไปถามกลับ

“หากไม่คืน เจ้าคิดจะเก็บไว้จ้ะหรือ” ย่าถามอย่างไม่คิดมาก

“ใช่จ๊ะ ฉันจะเลี้ยงมันเอง ฉันตั้งชื่อให้มันด้วยนะ เจ้าล้วย”

ฉันตอบแล้วหันไปยิ้มให้กับล้วยพลางลูบหัวเบา ๆ

“เหอะ เลี้ยงเลี้ยงอะไรกันลูลู เราไม่เอาสัตว์มาเป็นของตัว หรอกนะ ไม่มีใครเขาทำกัน มันคงมีครอบครัวที่รอให้มันกลับไปหา แม่ที่อาจตามหามันอยู่ในป่านั้นก็ได้” ย่าตกใจกับสิ่งที่ฉันพูดแล้วรีบ พูดให้ฉันล้มเลิกความคิด

“ฉันไม่ล่ามันไว้หรอกจ๊ะ หากมันอยากจะกลับไปอยู่ในป่า ฉันก็ไม่รังไว้ แต่อย่าดูสิ มันยังตัวเล็กนิดเดียวเองนะจ๊ะ ขึ้นป่ายไป ตอนนี้มีหวังคงโดนสัตว์ใหญ่งาบไปกิน ไม่ต่างอะไรกับปล่อยเด็กที่ยัง ดูแลตัวเองไม่ได้ให้เข้าไปในป่าล่ำพัง เหมือนเราส่งมันไปตายเลยนะย่า” ฉันรีบพูดให้ย่าเข้าใจว่าไม่ได้หวังเลี้ยงล้วยไว้เป็นของตน เพียงแค่ช่วย เหลือในตอนที่ยังช่วยตัวเองไม่ได้เท่านั้น

“โฮ้ย เก็บคำพูดหวานล่อมอันมากมายของเจ้าไว้คุยกับพ่อแม่

เจ้าเองเถอะลูลาเอ๋ย ทางนั้นนะ พ่อเจ้ากลับมาแล้ว” ย่าโบกมือหยอย ๆ ให้ฉัน ท่าที่เหมือนรำคาญสิ่งที่ฉันพูดเต็มทน แล้วบ้วนปากไปทางด้านหลังที่พ่อเดินมาถึงบ้านพอดี ฉันหันไปยิ้มให้กับท่านแล้วรีบเดินไปหา

“ฉันช่วยเถอะจ๊ะ พ่อเหนื่อยไหม เดี่ยวฉันไปตักน้ำมาให้ดื่ม” ฉันเอื้อมมือช่วยพ่อยกตะกร้าบนหลังที่แบกสมุนไพรมาน้ำมาเติมใบ แล้วไปตักน้ำฝนที่รองใส่ถังไว้มาให้ท่าน พ่อยิ้มให้ข้าเป็นคำตอบแล้วนั่งลงพักกายข้าง ๆ ย่า ฉันมองทั้งคู่ที่นั่งคุยกันอยู่ด้านหน้าแล้วนึกขึ้นได้ว่ามีเรื่องที่ยังต้องสารภาพ ฉันรวบรวมความกล้าอีกครั้งแล้วเปล่งเสียงออกมาโดยที่น้ำเสียงไม่สั่นไหวมากนัก

“ย่าจ๊ะ ฉันมีเรื่องจะบอก” เสียงของฉันเบากว่าที่คิด แต่ท่ามกลางเสียงพูดคุยกะของย่าและพ่อนั้นได้ยินคำของฉันชัดเจนจนฉันอยากจะกลืนมันกลับเข้าไป ฉันก้มหน้าลงจนคางเกือบจะชิดคอความรู้สึกผิดที่กดทับอยู่ในอกตั้งแต่เมื่อคืนเริ่มหนักขึ้นอีกครั้ง รู้สึกผิดที่เข้าไปแตะต้องความทรงจำของท่านโดยไม่ได้รับอนุญาต

“เมื่อคืน ฉันเจอหีบไม้ของย่าอยู่ใต้เตียง และเปิดมันดู” ฉันหยุดไปชั่วครู่ พยายามคิดคำถัดไปให้ไม่ดูหนักเกินกว่าสิ่งที่เกิด

“แล้วฉันก็อ่านบันทึกในนั้น” ความเงียบเข้าปกคลุมพื้นที่ตั้งแต่เมื่อไรไม่ทราบได้ ฉันได้ยินเสียงไม้ในกองไฟแตกดังเปาะแปะขึ้นมาในจังหวะเดียวกัน รวากับธรรมชาติกำลังขัดจังหวะคำสารภาพของฉัน ย่ายังนั่งอยู่ก่อนจะค่อย ๆ วางเปลือกหอยลงบนพื้นข้างตัว ท่านถอนหายใจยาว เสียงนั้นแผ่วแต่ลึกจนฉันรู้สึกได้ถึงน้ำหนักของมัน

“ฉันขอโทษนะจ๊ะ” ฉันพูดต่อ เสียงเบากว่าเดิม

“ฉันไม่ได้ตั้งใจจะล่วงเกิน ฉันแค่อยากรู้” ย่านั่งอยู่ครู่หนึ่ง

แล้วเอื้อมมือมาวางบนศีรษะฉันอย่างแผ่วเบา

“เรื่องบางเรื่อง ข้าเองก็ไม่ได้อยากจำ แต่มันก็ไม่ยอมให้ข้าลืม”
น้ำเสียงของท่านเรียบช้าแต่หนักแน่น

“บันทึกนั้น ข้าเขียนมันไว้ในวันที่ข้ายังไม่รู้ว่าจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร” ประโยคนั้นทำให้ฉันเงยหน้าขึ้นทันที ดวงตาของท่านมองไปข้างหน้า ไม่ได้มองฉัน แต่เหมือนกำลังมองผ่านกองไฟไปยังอดีตที่อยู่ไกลออกไป

“หลังจากวันนั้น ทุกอย่างก็เปลี่ยนไป หมู่บ้านที่เคยมีรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ แม้จะไม่มากเท่าสมัยก่อน แต่หลังคลื่นยักษ์พัดผ่านไป แผ่นดินนี้ก็กลายเป็นที่ที่เต็มไปด้วยเสียงร้องไห้และความทุกข์ทรมาน แม้แต่คนที่รอดชีวิตก็หนีไม่พ้นความสูญเสีย บางคนเสียลูก บางคนเสียพ่อแม่ บางคนเสียทั้งครอบครัว และเมื่อความเสียใจมันมากเกินไป ผู้คนต่างก็ต้องหาที่วางความเสียใจของตัวเอง และหลายคนก็เลือกจะวางมันไว้ที่ปูของเจ้า” ฉันฟังทุกประโยคอย่างตั้งใจ

“ปูของเจ้าเป็นพ่อมด เขาคือคนที่ชาวบ้านเชื่อว่าได้ยินเสียงของแผ่นดิน ได้ยินเสียงของน้ำ และเสียงของท่านวิญญาณผู้ยิ่งใหญ่ เขาควรจะรู้ล่วงหน้าว่าอะไรจะเกิดขึ้น” ท่านยิ้มบาง ๆ แต่แววตาไม่ยิ้มตาม

“และเมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นมันรุนแรงเกินกว่าที่ใครจะรับได้ พวกเขา ก็เริ่มตั้งคำถาม” ลมพัดแรงขึ้นเล็กน้อย เปลวไฟสั่นไหว

“พวกเขาพูดว่า ถ้าคาซุเตือนเร็วกว่านี้ ถ้าเขาทำพิธีให้ดีกว่านี้ ทุกคนอาจจะหนีทัน” เสียงของยายยังคงนิ่งเรียบ

“ทั้งที่ในความเป็นจริง เขาช่วยชีวิตคนไว้ได้มากมาย แต่สำหรับคนที่สูญเสียกลับไม่เคยพอ” ฉันรู้สึกแน่นในอกจนต้องสูดหายใจลึก

“คำพูดเหล่านั้นถูกพูดซ้ำไปมา จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง จากความสงสัยกลายเป็นความเชื่อ และสุดท้ายก็กลายเป็น การกล่าวโทษ” มือของฉันทูบชนของลัว์ซาลง

“ข้าไม่โกรธพวกเขา พ่อและแม่ของเจ้าก็ด้วย เพราะเราเอง ก็สูญเสียปู่ของเจ้าไปเหมือนกัน แต่การอยู่ในที่ที่ทุกสายตามองมา ด้วยความรู้สึกแบบนั้น มันทำให้พวกเราหายใจไม่ออก เหมือนที่ เจ้าเองก็รู้สึก” ท่านหยุดเล็กน้อย ก่อนจะพูดต่อ

“เราจึงออกมา” คำพูดสั้น ๆ แต่ฉันทกลับเข้าใจทุกอย่างที่สงสัย มาก่อนหน้านี้ ชาวบ้านต่างโทษว่าท่านปู่บกร่องในหน้าที่พ่อหมอ ประจำหมู่บ้าน ทำให้มีคนที่ต้องตายไปมากเกินจะรับไหว แต่ไม่มีใคร สนใจยามที่ปู่ทำพิธีขอขมา ยามที่ปู่นั่งสมาธิทุกคืนวัน แม้ในวันที่ปู่เอง ก็รับผิดชอบหน้าที่ตัวเองจนตัวตาย ชาวบ้านก็ยังหาทางมาพูดให้ ความสูญเสียในครั้งนี้เป็นเหตุมาจากปู่ ครอบครัวเราจึงตัดสินใจออกมาสร้างบ้านอยู่ด้านนอกหมู่บ้านแทน

“แล้วย่าไม่เคยคิดจะกลับไปเลยหรือ” ย่าส่ายหน้าเบา ๆ เป็นคำตอบให้คำถามของฉัน

“ข้าเองก็วางความเสียใจไว้ที่ใครบางคนเหมือนกัน” ฉันทเหมือน จะพอเดาได้ว่าคนนั้นคือใคร แต่อีกใจก็ยังไม่แน

“บ้านไม่ใช่ที่ที่ครอบครัวมาอยู่รวมกันอย่างเดียว แต่ต้องเป็น ที่ที่เราสามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องหลบสายตาของใครด้วย” ฉันทนิ่งไปกับ คำพูดนี้ของย่า ความเข้าใจก่อตัวขึ้นช้า ๆ ใช่ว่า บ้านหลังนั้นก็คือ ที่แห่งนี้ ที่ที่ข้าได้เป็นตัวของตัวเองอย่างเต็มที่

“แล้วฉันทล่ะจะ ฉันทควรทำอย่างไรกับเรื่องนี้” ย่าหันมามองฉันท ในที่สุด ดวงตาของท่านนิ่งแต่ก็เต็มไปด้วยความอบอุ่น

“เจ้าต้องเลือกเองว่าจะฟังเสียงของใคร ระหว่างเสียงของ
คนรอบข้างกับเสียงของสิ่งที่อยู่รอบตัวเจ้า หรืออาจเป็นทั้งสอง”
ลมพัดผ่านอีกครั้ง ล้วงยับตัวแล้วเอนหัวฟังขาของฉันทนขึ้น ฉันทมอง
กองไฟตรงหน้า เปลวไฟยังคงลุกไหม้ไม่หยุดนิ่ง เหมือนเรื่องราวทั้งหมด
ที่ยังคงดำเนินต่อไป แม้จะมีบางเรื่องที่ยังไม่ถูกคลี่คลายก็ตาม และใน
ความเงียบนั้น ฉันทก็เริ่มเข้าใจว่า คำตอบที่ฉันทตามหาอาจไม่ได้อยู่ใน
บันทึก หรือในคำพูดของใครคนหนึ่งอย่างเดี่ยว แต่ซ่อนอยู่ในสิ่งที่ฉันท
ต้องเรียนรู้ที่จะฟังมันด้วยตัวเอง มันกำลังรอให้ฉันทฟังอย่างตั้งใจ
รวมถึงใครบางคนที่รอจะได้ร่วมบทสนทนากับฉันทด้วยเหมือนกัน

บทที่ 6

นิทานใต้ร่ม

หลังจากวันที่ฉันนั่งคุยกับย่าข้างกองไฟและได้รับคำตอบที่ไม่ได้ทำให้ความรู้สึกลงใจเบาลง แต่กลับทำให้ฉันมองเห็นสิ่งรอบตัวชัดขึ้นอย่างประหลาด

วันถัดมาและวันต่อ ๆ มา ฉันเริ่มเดินเข้าไปในหมู่บ้านใหญ่บ่อยขึ้นกว่าที่เคยเป็น ไม่ได้รู้สึกอึดอัดไม่อยากจะเข้าไปเหมือนแต่ก่อน แต่เหมือนมีบางสิ่งกำลังดึงฉันเข้าไปหา ให้ฉันได้เห็น ได้ฟัง และได้อยู่ใกล้กับผู้คน que ฉันเคยเลือกจะหลีกเลี่ยงมาโดยตลอด ทางเดินจากกระท่อมของเราไปยังหมู่บ้านใหญ่ยังคงเป็นเส้นทางเดิมที่ฉันคุ้นเคย พื้นดินขึ้นจากเงาไม้หนาที่บ รากไม้ซ้อนไขขึ้นมาเป็นช่วง ๆ ให้ต้องก้าวข้ามอย่างระมัดระวัง เสียงนกและแมลงยังคงขับกล่อมป่าเหมือนทุกวัน แต่ความรู้สึกของฉันที่มีต่อปลายทางกลับไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป เมื่อเดินมาถึงทางแยกที่คุ้นตา เลี้ยวซ้ายไปน้ำตกผาสูงที่ฉันชอบไปครั้งยังเป็นเด็ก เลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านใหญ่ซึ่งเป็นปลายทางของวันนี้

เมื่อแนวต้นไม้เริ่มโปร่งลงและแสงแดดส่องทะลุเข้ามาได้มากขึ้น ฉันก็เริ่มมองเห็นโครงสร้างของหมู่บ้านที่ค่อย ๆ ปรากฏขึ้นตรงหน้าบ้านแต่ละหลังไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นดินเหมือนกระท่อมบนเนินเขาของบ้านฉัน แต่ถูกยกสูงขึ้นไปบนต้นไม้ใหญ่ ลำต้นหนาถูกใช้เป็นแกนหลักในการพยุงโครงสร้างไม้ที่ต่อเติมออกไปเป็นชานและห้องพัก หลังคามุงด้วยใบไม้ซ้อนกันแน่นเพื่อกันแดดกันฝน บางหลังมีสะพานไม้แคบ ๆ เชื่อมต่อถึงกันเหมือนใยบาง ๆ ที่พาดผ่านอากาศ ให้คนในหมู่บ้าน

สามารถเดินไปมาหากันได้โดยไม่ต้องลงมาเหยียบพื้นด้านล่าง ใต้ต้นไม้ เหล่านั้นถูกแบ่งพื้นที่ออกอย่างเป็นระเบียบ

บ้านที่มีเด็กจะล่อมรั้วเตี้ย ๆ ไว้เป็นสัดส่วน ใช้เป็นที่ให้เด็กเล็กวิ่งเล่นภายในขอบเขตที่ผู้ใหญ่สามารถมองเห็นได้ตลอดเวลา เสียงหัวเราะของเด็ก ๆ ดังขึ้นเป็นระยะ แต่ถูกกักไว้ภายในพื้นที่แคบ ๆ นั้น รวากับเสียงเหล่านั้นไม่เคยได้วิ่งไปไกลกว่านี้ ส่วนบ้านที่ไม่มีเด็ก พื้นที่ใต้ต้นไม้จะถูกใช้เป็นครัว มีเตาไฟเล็ก ๆ ตั้งเรียงกัน เครื่องมือหิน และภาชนะไม้ถูกจัดวางอย่างเป็นระเบียบ กลิ่นควันไฟและกลิ่นอาหารลอยปะปนกันอยู่ในอากาศ ทำให้หมู่บ้านแห่งนี้มีชีวิตชีวาในแบบของมันเอง ฉันยืนมองภาพตรงหน้าอยู่ครู่หนึ่ง ความรู้สึกที่ไม่แปลกใหม่นักได้ก่อตัวขึ้น เพราะฉันเคยเห็นหมู่บ้านนี้มาก่อนแล้วหลายครั้ง แต่ครั้งนี้กลับเป็นความรู้สึกที่เพิ่งได้เข้าใจว่าทำไมทุกอย่างถึงถูกสร้างขึ้นมาในลักษณะนี้ บ้านที่ถูกยกสูง รั้วที่ล่อมเด็กไว้ พื้นที่ที่ถูกแบ่งอย่างชัดเจน ทุกสิ่งล้วนเกิดขึ้นจากความกลัวที่ยังคงหลงเหลืออยู่หลังจากวันนั้น วันที่คลื่นยักษ์พัดพาทุกอย่างหายไป และแม้เวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ความกลัวนั้นก็ยังไม่เคยหายไปจากที่แห่งนี้ ฉันก้มมองเท้าของตัวเองที่ยืนอยู่บนพื้นดิน รู้สึกถึงความแตกต่างอย่างชัดเจน ระหว่างฉันที่เติบโตมากับการวิ่งเล่นในป่า ปีนต้นไม้ ลงทะเล และไปได้ทุกที่ที่อยากไป กับเด็ก ๆ ที่นี่ที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ภายในขอบเขตที่ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ยังเล็ก ฉันไม่แน่ใจว่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจตอนนี้คืออะไร ระหว่างความสงสัย ความไม่เข้าใจ หรือเพียงแค่ความแตกต่างที่ฉันเพิ่งตระหนักได้อย่างชัดเจนเป็นครั้งแรก

เสียงเรียกของใครบางคนดังขึ้นจากด้านบนของบ้านต้นไม้หลังหนึ่ง ทำให้ฉันเงยหน้าขึ้นมอง เห็นผู้ใหญ่คนหนึ่งกำลังมองลงมา

แล้วก้าวเดินเข้าไปในหมู่บ้านต่อไปอย่างไม่มีริบร้อน มือของฉันทิ้งถือของที่พ่อฝากมาให้ส่ง และในใจของฉันทก็เริ่มรู้สึกว่าการมาที่นี้ในครั้งนี้อาจไม่เหมือนครั้งก่อน ๆ อีกต่อไป

หลังจากฉันทเริ่มเข้ามาในหมู่บ้านจากการทำธุระเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้พ่อบ่อยขึ้น การเป็นเพียงคนที่เดินผ่านก็ค่อย ๆ เปลี่ยนไปเป็นคนที่ถูกมองเห็นมากขึ้นโดยไม่ทันรู้ตัว สายตาที่เคยมองมาอย่างห่างเหินเริ่มมีบางครั้งที่ยกหน้าให้ บางครั้งก็มีคำทักทายสั้น ๆ หลุดออกมา แม้จะยังมีความระวังอยู่ในนั้น แต่ก็ไม่แข็งกระด้างเหมือนในแต่ก่อน ที่ฉันทเคยียบเข้ามาในหมู่บ้านแห่งนี้ สิ่งที่เปลี่ยนไปชัดที่สุดกลับไม่ใช่ผู้ใหญ่ แต่เป็นเด็กเล็กที่อยู่ในรั้วไม้เหล่านั้น เด็ก ๆ ที่เคยแอบมองฉันทจากในพื้นที่ของตัวเอง เริ่มขยับเข้ามาใกล้รั้วมากขึ้นทุกครั้งที่ฉันทเดินผ่าน บางคนเกาะซี่ไม้ไว้แน่นแล้วชะโงกหน้ามอง บางคนยืนหลบอยู่ด้านหลังแต่ดวงตากลับไม่ละไปไหน ความอยากรู้อยากเห็นของพวกเขาชัดเจนจนฉันทเองก็อดที่จะยิ้มออกมาไม่ได้

ในวันหนึ่งที่ฉันทไม่ได้รีบร้อนจะกลับหลังจากส่งของให้เสร็จ ฉันทจึงหยุดยืนอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่กลางหมู่บ้าน ต้นไม้ต้นนั้นสูงและแผ่กิ่งก้านออกกว้างจนเกิดเป็นร่มเงาขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมพื้นที่โดยรอบเอาไว้ ลมพัดผ่านไปไม้ด้านบนเกิดเป็นเสียงซู่ซ่าที่ฟังแล้วชวนให้ใจสงบ ฉันทนั่งลงตรงโคนต้นไม้โดยไม่คิดอะไร เพียงแค่ต้องการพักขาเล็กน้อย แต่กลับรู้สึกได้ถึงสายตาหลายคู่ที่จับจ้องมาอย่างพร้อมเพรียงเมื่อเงยหน้าขึ้น ฉันทเห็นเด็กกลุ่มหนึ่งยืนรวมกันอยู่ไม่ไกลนัก บางคนยังอยู่ในรั้วของตัวเอง บางคนขยับออกมาใกล้กว่าปกติเล็กน้อย แต่ยังไม่กล้าเข้ามาเต็มที่ ดวงตาของพวกเขาเป็นประกายอย่างชัดเจน ฉันทมองพวกเขาอยู่ครู่หนึ่งก่อนจะเอ่ยออกไปเบา ๆ

“พวกเจ้าฟังนิทานไหม” คำถามนั้นเหมือนก้อนหินที่ถูกโยนลงในน้ำนิ่ง เสียงซบซิบเล็ก ๆ เกิดขึ้นทันที เด็กบางคนหันไปมองหน้ากัน บางคนหัวเราะคิกคัก บางคนทำท่าลังเล แต่ไม่มีใครถอยกลับไปฉันทจึงยิ้มบาง ๆ แล้วเริ่มเล่า โดยไม่ได้รอคำตอบให้ชัดเจน

“กาลครั้งหนึ่ง ในหมู่บ้านที่ผู้คนจุดไฟไว้ตลอดทั้งคืน ไม่มีใครยอมปล่อยให้แสงดับลง เพราะเชื่อว่าในความมืดนั้นเต็มไปด้วยอันตรายที่มองไม่เห็น เด็ก ๆ ถูกสอนเสมอว่า อย่าออกจากแสงไฟ อย่าเดินเข้าไปในที่มืด เพราะสิ่งที่อยู่ในนั้นไม่ใช่สิ่งที่ควรถูกพบเจอ ดังนั้นเมื่อดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า ทุกคนจะรีบกลับเข้าบ้าน ปิดประตูและปล่อยให้โลกภายนอกจมหายไปกับความมืด” ฉันทเล่าด้วยน้ำเสียงที่ชวนตื่นเต้น

“ยกเว้นเด็กหญิงคนหนึ่ง นามว่าลูลา ลูลาไม่เคยเข้าใจว่าทำไมความมืดจึงน่ากลัว เพราะทุกครั้งที่นางเปลอมองเข้าไปในความมืดนั้น นางกลับรู้สึกถึงความสงบมากกว่าความหวาดกลัว คืนหนึ่งหลังจากแสงไฟในหมู่บ้านเริ่มริบหรี่ ลูลาค่อย ๆ ก้าวออกไปนอกวงแสง”

“‘เจ้าจะไปไหน’ เสียงหนึ่งกระซิบตามหลัง”

“‘ไปดูว่าความมืดซ่อนอะไรไว้’ นางตอบ ไม่มีใครกล้าตามมา ลูลาก้าวเข้าไปในความมืดโดยไม่มีคบเพลิง ไม่มีแสงนำทาง มีเพียงดวงตาที่ค่อย ๆ ปรับตัว และหัวใจที่ไม่หวั่นไหว ในตอนแรกทุกอย่างดูว่างเปล่า นางดำปกลุมไปทั่ว ไม่มีรูปร่าง ไม่มีทิศทาง” ฉันทปรับน้ำเสียงให้ดูไร้ความหวงคลั่งจองกับเนื้อเรื่อง

“แต่เมื่อเวลาผ่านไป นางเริ่มมองเห็นแสงเล็ก ๆ ของแมลงเรืองแสงลอยอยู่เหนือพื้นดิน เงาของต้นไม้ที่ทอดยาวอย่างสงบนิ่ง และท้องฟ้าที่เต็มไปด้วยดวงดาวซึ่งไม่เคยมีใครสังเกตเห็นจากในหมู่บ้าน

ความมืดไม่ได้ซ่อนอันตรายเพียงอย่างเดียว แต่มันซ่อนสิ่งที่แสงสว่าง
 บดบังไว้อีกด้วย ลูล่ายืนอยู่ตรงนั้นอยู่นาน จนกระทั่งนางได้ยินเสียง
 บางอย่างดังขึ้น เป็นเสียงของป่าในยามค่ำคืนที่ให้ความรู้สึกขรณ
 ผ่อนคลาย” ฉันเล่าไปพลางยิ้มไป เคลิ้มไปตามนิทาน เด็ก ๆ นั่งฟัง
 ฉันเล่าอย่างตั้งใจ

“เมื่อกลับถึงหมู่บ้าน นางเล่าให้ทุกคนฟังถึงสิ่งที่เห็น แต่ไม่มีใครเชื่อ แล้วในคืนถัดมานั้นเอง มีเด็กคนหนึ่งลงดับไฟของตนแล้ว
 มองออกไปนอกหน้าต่าง คืนถัดมาอีกคนก้าวออกจากประตูแม้จะยัง
 ยืนอยู่ใกล้แสงไฟ และไม่นาน หมู่บ้านที่เคยกลัวความมืดก็เริ่มเรียนรู้
 ที่จะอยู่กับมัน พวกเขาไม่ได้ดับไฟทั้งหมด แต่ก็ไม่จุดมันเพื่อหนี
 ความมืดอีกต่อไป ส่วนลูล่ายังคงเดินเข้าไปในความมืดเสมอ ไม่ใช่เพราะ
 นางไม่กลัว แต่เพราะนางรู้ว่าบางสิ่งจะมองเห็นได้ก็ต่อเมื่อเรากล้าพอ
 ที่จะมองเข้าไป”

เสียงของฉันไหลไปตามจังหวะของลมและเสียงใบไม้ เรื่องราว
 ที่ถูกถ่ายทอดออกไปไม่ได้ดังนัก แต่เพียงพอให้เด็ก ๆ ที่ค่อย ๆ ขยับ
 เข้ามาใกล้ขึ้นทีละนิดจนได้ยินอย่างชัดเจน จากที่เคยยืนอยู่หลังรั้ว
 บางคนเริ่มเปิดประตูไม้เล็ก ๆ ออกแล้วเดินออกมาอย่างลังเล ก่อนจะ
 นั่งลงห่าง ๆ จากฉันในระยะแรก แล้วค่อย ๆ ขยับเข้ามาใกล้ขึ้น
 โดยไม่รู้ตัว ฉันสังเกตเห็นว่าพวกเขานั่งเงียบกว่าที่คิด ไม่มีเสียง
 โหวกเหวก หรือวิ่งเล่นกันตามประสาเด็กซุกซน มีเพียงสายตาที่จดจ่อ
 และใบหน้าที่ตั้งใจฟังอย่างจริงจัง ราวกับเรื่องเล่าเหล่านี้เป็นสิ่งที่
 พวกเขาไม่ได้มีโอกาสได้ยินบ่อยนัก เมื่อฉันเล่าจบ ความเงียบเกิดขึ้น
 ชั่วครู่แล้วตามมาด้วยเสียงเล็ก ๆ ที่ดังขึ้น

“เล่าอีกได้ไหม” ฉันเงยหน้ามองเด็กคนนั้น เขานั่งกอดเข้า

ดวงตามองมาที่ฉันอย่างคาดหวัง เด็กคนอื่น ๆ เองก็มีสีหน้าไม่ต่างกัน
ฉันหัวเราะเบา ๆ ก่อนจะส่ายหน้าเล็กน้อย

“วันนี้พอแค่นี้ก่อน ถ้าพวกเจ้าอยากฟังอีก วันหน้าข้าจะมาเล่า
ให้” ฉันตอบ

“สัญญานะ” เด็กน้อยถาม

“เจ้าชื่ออะไรนั่นหรือ” ฉันถามกลับ

“โฮคุ” เด็กน้อยตอบเบา ๆ

“วันหน้าข้าจะมาเล่าให้ฟังอีกจะ โฮคุ ข้าให้สัญญา” ฉันเอื้อม
มือข้างซ้ายออกไป กำมือไว้เพื่อจะชนกำปั้นกับเขาพร้อมกับเอานิ้วโป้ง
แตะกันเป็นการทำสัญญาตามแบบชาวโฮฮา

แม้จะมีเสียงฮือฮาขึ้นเล็กน้อยอย่างเสียดายหลังจากที่ฉันบอก
ว่าจะเล่าวันหลัง แต่ไม่มีใครลุกหนีไปไหน พวกเขายังคงนั่งอยู่ตรงนั้น
บางคนเริ่มคุยกันเบา ๆ ถึงเรื่องที่เพิ่งฟังไป บางคนยังคงมองฉันอยู่
เหมือนกำลังคิดอะไร ฉันมองภาพนั้นแล้วรู้สึกแปลกไปเล็กน้อย
เด็กที่ควรจะวิ่งเล่นอย่างอิสระ กลับนั่งอยู่ในที่เดิมอย่างเรียบร้อย
และฉันที่เคยชินกับความเงิบกลับกลายเป็นคนที่น่าเสียงเข้าไปในพื้นที่
นั้นโดยไม่รู้ตัวเลยว่าเสียงเล็ก ๆ เหล่านั้นกำลังเปลี่ยนแปลงหมู่บ้าน
แห่งนี้ทีละนิด หลังจากวันนั้น การมานั่งใต้ต้นไม้ใหญ่กลางหมู่บ้าน
ก็กลายเป็นสิ่งที่ฉันทำซ้ำโดยไม่ต้องมีใครบอก เด็ก ๆ เองก็เริ่มรอมฉัน
อย่างเงิบ ๆ ในเวลาที่คล้ายเดิมของแต่ละวัน บางคนมานั่งก่อนแล้ว
บางคนแอบชะโงกหน้ามองจากรั้วไม้ของตัวเองแล้วค่อย ๆ เดินออก
มาเมื่อเห็นว่าฉันมาถึงแล้ว ทุกอย่างเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ แต่ต่อเนื่อง
จนกระทั่งมันกลายเป็นเรื่องปกติไปโดยปริยาย

และในวันหนึ่งฉันก็พาลัวมาด้วย ตอนแรกมันไม่ได้ตั้งใจจะเดิน

ตามฉันเข้ามาไกลขนาดนี้ แต่เมื่อฉันก้าวเข้าเขตหมู่บ้าน มันก็ยังคงเดินตามอยู่ข้างหลังเงียบ ๆ จนฉันหันไปเห็นมันยืนอยู่ตรงทางเข้า ดวงตาของมันมองเข้ามาข้างในหมู่บ้านอย่างระวัง ฉันจึงย่อตัวลงเล็กน้อยแล้วเรียกมันเบา ๆ

“มาเถอะลัว ไม่เป็นไร” มันยืนลังเลอยู่ครู่หนึ่งก้าวเข้ามาอย่างระมัดระวัง เสียงฝีเท้าของมันแทบไม่ได้ยิน แต่กลับดึงดูดสายตาของเด็ก ๆ ได้ทันที เมื่อพวกเขาเห็นลัว เสียงซุบซิบก็ดังขึ้นอย่างรวดเร็ว เด็กบางคนถอยหลังกลับเข้าไปใกล้รั้ว บางคนจับมือกันแน่น ดวงตาเต็มไปด้วยความระแวงระวัง ลัวอย่างลัวไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาคุ้นเคย โดยเฉพาะสัตว์ที่ไม่ได้ถูกเลี้ยงอยู่ในพื้นที่ปิด ฉันนั่งลงใต้ต้นไม้เหมือนเดิม แล้ววางมือลงบนหัวของลัวเบา ๆ เพื่อให้มันอยู่นิ่ง

“ไม่ต้องกลัว มันไม่ทำร้ายใคร” ฉันพูดกับเด็ก ๆ แต่สายตาของพวกเขายังไม่คลายความกังวล ลัวเองก็รับรู้ได้ มันนั่งลงข้างฉันเงียบ ๆ หูดกเล็กน้อย หางวางนิ่ง ไม่ขยับไปมาเหมือนตอนอยู่กับฉันเพียงลำพัง มันไม่เข้าไปหาใครก่อน และไม่ส่งเสียงใด รวากับกำลังพยายามทำตัวให้เล็กที่สุดเท่าที่จะทำได้ วันนั้นฉันยังคงเล่นนิทานเหมือนเดิม แม้บรรยากาศจะต่างออกไปเล็กน้อย เสียงของฉันยังคงไหลไปตามจังหวะลม แต่สายตาของเด็ก ๆ ไม่ได้จดจ่ออยู่ที่ฉันเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป พวกเขาเหลือบมองลัวเป็นระยะ คล้ายกับพยายามทำความเข้าใจว่ามันคืออะไร และควรจะรู้สึกอย่างไรกับมัน

“กาลครั้งหนึ่ง ในหมู่บ้านกลางป่าที่ผู้คนอยู่ร่วมกับธรรมชาติมาช้านาน มีสัตว์ตัวเล็กชนิดหนึ่งอาศัยอยู่ใกล้ชิดกับผู้คน มันมีขนสั้นหูตั้ง และดวงตากลมโตที่มักสะท้อนแสงสีแดงในยามค่ำคืน สัตว์ตัวนี้ถูกเรียกว่าลัว แม้มันจะไม่เคยทำร้ายใคร แต่กลับไม่มีใครกล้าเข้าใกล้

เพราะลัว่มักปรากฏตัวโดยไม่ให้สัญญาณ บางครั้งโผล่จากพุ่มไม้ บางครั้งมุดออกมาจากใต้ถุนบ้าน ทำให้เด็ก ๆ ตกใจจนวิ่งหนีกัน อยู่เสมอ

เมื่อเวลาผ่านไป ความกลัวก็กลายเป็นความเคยชิน เด็กทุกคนในหมู่บ้านเติบโตมาพร้อมกับความเชื่อว่าลัวเป็นสัตว์ประหลาดที่ไม่น่าเข้าใกล้ ไม่มีใครเคยหยุดดูว่ามันกำลังทำอะไร หรือมันต้องการอะไร วันหนึ่งในช่วงปลายฤดูฝน ฝูงแมลงตัวเล็กจำนวนมากบินเข้ามาในหมู่บ้าน พวกมันเกาะตามเสื้อผ้า เข้าตา และรบกวนการใช้ชีวิตของผู้คน เด็ก ๆ วิ่งหนีไปมาพร้อมเสียงโวยวาย ผู้ใหญ่เองก็ปิดป้องไม่ไหว เพราะแมลงเหล่านั้นเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ จนแทบไม่มีใครอยากออกจากบ้าน

ในความวุ่นวายนั้น มีเพียงสิ่งเดียวที่ยังเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่ว นั่นก็คือเจ้าลัว มันกระโดดไปมาระหว่างพุ่มไม้และใต้ถุนบ้าน ใช้อุ้งเท้าและหางตะครุบแมลงอย่างรวดเร็ว บางครั้งก็กระโจนขึ้นกลางอากาศอย่างแม่นยำราวกับกำลังเล่นสนุก แมลงที่เคยบินว่อนค้อย ๆ ลดจำนวนลงโดยที่ไม่มีใครทันสังเกต เด็กคนหนึ่งที่กำลังพยายามปิดแมลงออกจากตัวเพลอหยุดมอง เขาเห็นลัวกระโดดหมุนตัวกลางอากาศ ก่อนจะจับแมลงได้พอดีแล้วลงมายืนอย่างมั่นคง ทำทางของมันทั้งรวดเร็วและชำนาญจนดูเหมือนการแสดง เด็กคนนั้นหัวเราะออกมาอย่างอดไม่ได้ ลัวหยุดนิ่ง หันมามองเขาอย่างแปลกใจ เพราะนี่เป็นครั้งแรกที่มีคนเห็นมันแล้วไม่วิ่งหนี เด็กค่อย ๆ ก้าวเข้าไปใกล้ แม้จะยังลังเลอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ถอยหนีเหมือนที่ผ่านมา ลัวเองก็เหมือนกัน มันเพียงนั่งลงแล้วขยับหางช้า ๆ ราวกับรอสัมผัสจากเขาจากหนึ่งคน กลายเป็นสองคน จากสองคน กลายเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

เด็ก ๆ เริ่มยืนดูมันเล่นกับแมลง บางคนหัวเราะ บางคนลองเลียนแบบ ท่าทางของมัน ความกลัวที่เคยมีค่อย ๆ จางลง แทนที่ด้วยความอยากรู้อยากเห็น

ไม่นาน แมลงก็หายไปจากหมู่บ้าน และในวันนั้นเอง เด็ก ๆ ก็ได้รู้ว่ากลัวไม่เคยตั้งใจจะทำให้ใครกลัว มันเพียงแค่ใช้ชีวิตในแบบของมัน และช่วยดูแลหมู่บ้านในแบบที่ไม่มีใครเคยสังเกต ตั้งแต่นั้นมา เมื่อมีเงาชนสั้นเคลื่อนไหวอยู่ใกล้ ๆ จะไม่มีใครวิ่งหนีอีกต่อไป เด็ก ๆ จะมองหา และบางครั้งก็เรียกมันออกมาเล่นด้วยเสียงหัวเราะ ลัวจึงไม่ใช่สิ่งลึกลับในเงามืดอีกต่อไป แต่กลายเป็นเพื่อนตัวเล็กของหมู่บ้านที่คอยอยู่เคียงข้างโดยไม่ต้องเอ่ยคำ”

เมื่อเรื่องเล่าจบลง ความเงียบเกิดขึ้นชั่วคราว ก่อนที่เด็กคนหนึ่งซึ่งนั่งอยู่ใกล้ที่สุดจะขยับตัวเข้ามาอีกเล็กน้อย ดวงตาของเขาจ้องมอง ลัวอย่างไม่วางตา แล้วค่อย ๆ เอื้อมมือออกไปอย่างลึกลับ ฉันไม่ได้ห้าม ลัวเองก็ไม่ได้ถอย ปลายนิ้วเล็กแตะลงบนขนของมันเบา ๆ แล้วชะงักไปเหมือนกำลังรอปฏิกิริยา แต่เมื่อลัวเพียงแค่มองปริบตาช้า ๆ และยังคงนั่งนิ่ง เด็กคนนั้นจึงยืมือออกมาเล็กน้อย แล้วลูบมันอีกครั้ง คราวนี้มันใจชื้นกว่าเดิม เสียงหัวเราะเบาบางดังขึ้นจากเด็กคนอื่น ๆ เหมือนความตึงเครียดที่เคยมีถูกคลายลงในปริบตา เด็กอีกคนขยับเข้ามาใกล้บ้าง แล้วอีกคนหนึ่งตามมา ในไม่ช้า ลัวก็ถูกล้อมไว้ด้วยเด็กกลุ่มเล็ก ๆ ที่พลัดกันลูบหัว ลูบหลัง บางคนหัวเราะเมื่อมันสะบัดหางเบา ๆ หรือเอนตัวไปตามแรงมือ ฉันนั่งมองภาพนั้นอยู่เงียบ ๆ โดยไม่รู้ตัวว่าตัวเองกำลังยิ้มอยู่

“พวกเจ้ารู้กันหรือเปล่าวาลัวจะมีพลังวิเศษด้วยละ มันสามารถรับรู้ในสิ่งที่พวกเราอาจสัมผัสไม่ได้หรือตั้งใจมองข้ามมัน ลัวเป็นสัตว์

ที่พิเศษมากจริง ๆ ” ฉันเล่าอย่างภูมิใจ ฉันเคยได้ยินตำนานของเผ่าพันธุ์ของลัว์มานานแล้วละ ไม่คิดเลยว่าวันหนึ่งจะมีโอกาสได้มันมาอยู่ข้างกาย ลัว์ที่เคยยืนนิ่งอยู่เพียงข้างฉัน กำลังขยับตัวอยู่ท่ามกลางวงของเด็ก ๆ และเด็กที่เคยถูกจำกัดอยู่ในรั้ว กำลังยื่นมือออกไปแตะสิ่งที่ไม่เคยได้สัมผัสมาก่อน หลังจากวันนั้น ลัว์ก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของการมาที่หมู่บ้านของฉันโดยปริยาย เด็ก ๆ เริ่มรอกอย่างอื่นนอกจากฉันแต่รอลัว์ด้วย เสียงเรียกชื่อมันดังขึ้นทุกครั้งที่ฉันเดินเข้ามา

“ลัว์มาแล้ว” กลายเป็นคำที่ถูกพูดซ้ำด้วยความตื่นเต้น บางวันพวกเขาไม่ได้รอแค่นี้ แต่รอให้ลัว์วิ่งเล่นไปมาอยู่ตรงหน้า เด็กบางคนเริ่มกลั้อออกจากรั้วเร็วขึ้น บางคนเริ่มวิ่งตามมันในพื้นที่ไต่ต้นไม้ เสียงหัวเราะดังขึ้นบ่อยกว่าที่เคย และพื้นที่ที่เคยเงียบสงบก็เริ่มมีชีวิตชีวาในแบบที่ฉันไม่เคยเห็นมาก่อนในหมู่บ้านนี้ แต่ไม่ใช่ทุกสายตาที่มองภาพนั้นด้วยความยินดี

ฉันเริ่มสังเกตเห็นผู้ใหญ่ว่าบางคนที่ยืนมองอยู่ห่าง ๆ สายตาของพวกเขาไม่ได้ผ่อนคลายเหมือนเด็ก ๆ แต่กลับเต็มไปด้วยความกังวล บางคนเรียกลูกของตัวเองกลับไปเร็วขึ้น บางคนปิดประตูรั้วทันทีที่เห็นลัว์วิ่งเข้าใกล้ และบางคนก็เพียงยืนมองโดยไม่พูดอะไร แต่สายตานั้นหนักแน่นพอให้ฉันรู้ว่าพวกเขาไม่เห็นด้วย เสียงหัวเราะของเด็กยังคงดังอยู่ แต่เสียงของความไม่พอใจก็เริ่มก่อตัวขึ้นเงียบ ๆ เช่นกัน

วันหนึ่ง ขณะที่ฉันกำลังจะลุกกลับหลังจากใช้เวลาช่วงบ่ายอยู่ไต่ต้นไม้เหมือนเคย ฉันได้ยินเสียงผู้ใหญ่กลุ่มหนึ่งคุยกันอยู่ไม่ไกล แม้พวกเขาจะพยายามพูดให้เบา แต่คำบางคำก็ยังเล็ดลอดเข้ามา

ปล่อยไว้แบบนี้ไม่ได้ สัตว์มันก็อันตราย ใครจะรับผิดชอบถ้ามันกัดขึ้นมา
เด็กเริ่มไม่อยู่ในที่ของตัวเองแล้ว

ฉันจะงักไปเล็กน้อย แต่ไม่ได้หันไปมอง

“แล้วเด็กนั้น ลูกของพ่อหมอกคนนั้นใช่ไหมจ๊ะ” เสียงหญิง
รุ่นราวคราวเดียวกับฉันดังขึ้น

“ไม่ใช่ หลานนะ บ้านที่ออกไปอยู่ข้างนอกนั่นแหละ” ผู้หญิง
อีกคนตอบคำถาม

“ยิ่งปล่อยยิ่งเหมือนจะเอาแบบอย่างไม่ดีมาให้ลูกเจ้านะ
ทำจะต้องไปแจ้งพ่อใหญ่แล้วกระมัง” เสียงผู้เฒ่าอีกคนแทรกขึ้นมา

มือของฉันที่วางอยู่บนหัวของลัวนิงไปพักหนึ่ง ก่อนจะลูบหัวมัน
ต่อเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ฉันไม่ได้โกรธ แต่ก็ไม่สามารถรู้สึกเฉยได้
เพราะในคำพูดเหล่านั้นมีสิ่งที่คุณเคยได้ยินมาก่อน และมันไม่เคยเป็น
คำพูดที่ทำให้ใครรู้สึกดี ฉันลุกขึ้นช้า ๆ เรียกลัวให้เดินตาม แล้วก้าว
ออกจากไต้ต้นไม้โดยไม่พูดอะไรกับใคร เด็กบางคนมองตามด้วยสีหน้า
เสียตาย แต่ไม่มีใครกล้าเอ่ยปากเรียก ส่วนเบื้องหลังของฉันยังคงมี
เสียงของผู้ใหญ่พวกนั้นดำเนินต่อไป

บทที่เจ็ด ไอ้หมาบ้า

หลังจากวันที่ฉันรู้ว่าผู้ใหญ่ในหมู่บ้านเริ่มไม่พอใจกับสิ่งที่ฉันทำ การก้าวเท้าเข้ามาในที่แห่งนี้ก็ไม่ได้เบาใจเหมือนเดิมอีกต่อไป แม้เส้นทางจะยังคงเป็นเส้นทางเดิม ต้นไม้ยังคงยืนเรียงรายเหมือนเคย และเสียงลมยังคงพัดผ่านใบไม้เป็นจังหวะที่คุ้นหู แต่ในความคุ้นเคยนั้นกลับมีสิ่งเปลี่ยนไปโดยไม่ทันตั้งตัว รวากับพื้นดินใต้ฝ่าเท้าไม่ได้ต้อนรับฉันเหมือนก่อน ถึงอย่างนั้น ฉันก็ยังคงมา

ในวันนั้น ฉันถือห่อสมุนไพรที่พ่อเตรียมไว้แนบอก เดินลัดเลาะเข้ามาในหมู่บ้านตามปกติ กลิ่นของใบยาแห้งลอยอ่อน ๆ ขึ้นมาตามการเคลื่อนไหวของฉัน มันเป็นกลิ่นที่ฉันชินจมูกมาตั้งแต่เด็ก แต่ในหมู่บ้านแห่งนี้ กลิ่นนั้นดูเหมือนจะมีความหมายมากกว่าเดิม เพราะมันคือสิ่งที่ทำให้ผู้คนยังคงต้องเปิดประตูรับฉันเข้ามา แม้จะมีบางสิ่งที่คุณเขาไม่พอใจก็ตาม

สายตาดูหลายคู่หันมามองฉันเมื่อฉันก้าวผ่านเข้าไปใต้เงาของบ้านต้นไม้เหมือนทุกครั้ง บางสายตาดูนิ่งและอ่านไม่ออก บางสายตาหลบเลี่ยงอย่างตั้งใจ แต่ก็มีบางคนที่ยักหน้าให้เล็กน้อยเหมือนยอมรับในหน้าที่ที่ฉันกำลังทำ ฉันไม่ได้หยุดทักทายใครเป็นพิเศษ เพียงเดินตรงไปยังบ้านที่ต้องส่งยา เคาะไม้เบา ๆ ก่อนจะยื่นห่อสมุนไพรให้เจ้าของบ้านที่ยืนรออยู่ด้านนอก

“ดื่มน้ำสะอาดก่อนพระอาทิตย์ตก แล้วพักผ่อนอย่างอุ่น” ฉันพูดสั้น ๆ ตามที่พ่อกำชับมา อีกฝ่ายรับไปพร้อมคำขอบคุณเบา ๆ แม้จะไม่ได้ยิ้มกว้างนัก แต่ก็ไม่ได้เย็นชาเหมือนวันแรก ๆ

เมื่อธูเรสรีจ ฉันทิ่งหันหลังเตรียมจะเดินออกจากหมู่บ้านเหมือนทุกครั้ง ล้วเดินตามฉันทิดา ๗ ทางของมันแกว่งช้า ๆ ไปมาอย่างผ่อนคลาย แตกต่างจากบรรยากาศรอบตัวที่ยังคงมีความตึงอยู่บางเบา ฉันทิดาว่าทุกอย่างคงจะจบลงเพียงเท่านี้ ฉันทิ่งเดินออกจากหมู่บ้านมาได้ระยะหนึ่งแล้ว เสียงผู้คนค่อย ๆ จางหายไปด้านหลัง เหลือเพียงเสียงลมที่พัดผ่านยอดไม้และเสียงฝีเท้าของฉันทิ่งกับลัวที่เหยียบลงบนพื้นดินแห้งสลับกันไปตามทางเดิมที่เข้ามา

แสงแดดเริ่มอ่อนลงเล็กน้อย ลอดผ่านช่องว่างของใบไม้ลงมาเป็นลำ ๆ ทิ้งเงาทอดยาวบนพื้นป่า ทุกอย่างควรจะเงียบสงบ แต่ลัวกลับหยุดเดินอีกครั้ง มันชะงักกะทันหันจนฉันทิ่งเกือบเดินชนมันท้ายของมัน หูของมันตั้งขึ้น ดวงตาจับจ้องไปยังพงไม้ด้านขวาของทางเดิน ร่างทั้งร่างนิ่งสนิทเหมือนกำลังฟังสิ่งที่ฉันทิ่งยังไม่ได้ยิน

“มีอะไร” ฉันทิงถามเบา ๆ ยังไม่ทันสิ้นคำ เสียงกระแทกหนักก็ดังขึ้น ตามด้วยเสียงหายใจหอบ และเสียงฝีเท้าที่ขยับอย่างซุ่มนูน ฉันทิ่งไม่รอให้ตัวเองคิดต่อ รีบก้าวลัดเข้าไปในพงไม้นั้นทันที กิ่งไม้ชวนแขนเล็กน้อยแต่ไม่ได้หยุดเดิน จนเมื่อฝ่าฟันแนวพุ่มเตี้ยออกไป ภาพตรงหน้าก็ทำให้ฉันทิ่งชะงัก

ชายสองคนกำลังกวาดร่างของใครบางคนลงกับพื้น มือของพวกเขาพยายามดึงบางอย่างออกจากคอของชายคนนั้น อาจจะเป็นเครื่องราง มันผูกด้วยเชือกหนังสีเข้ม ตัวเครื่องรางทำจากหินเกาะสลักรูปทรงประหลาดที่ฉันทิ่งไม่คุ้นตา มันสะท้อนแสงแดดวาวขึ้นมาในจังหวะที่ถูกกระซก และคนที่ถูกกดอยู่ข้างล่างคือพ่อใหญ่ ใบหน้าของเขามีรอยเลือด เลือดผ้าเปื้อนดิน มือข้างหนึ่งพยายามยึดเครื่องรางไว้แน่น แม้แรงจะเสียเปรียบ อีกมือดันร่างของอีกฝ่ายออกอย่างสุดกำลัง

แต่จำนวนคนและจังหวะที่เสียไปทำให้เขาเริ่มเพลียงพล

“ปล่อยของมาเถอะ ผู้เฒ่าเยี่ยงเจ้าเก็บไว้ก็ไม่มีประโยชน์”
หนึ่งในโจรพูดเสียงต่ำหยาบกระด้าง

“ของแบบนี้มันควรอยู่กับคนที่ต้องใช้มากกว่า” ฉันไม่รู้ว่าจะคิดอะไรรออยู่ในวินาทีนั้น รู้แค่ว่าร่างกายขยับไปแล้ว

“ลัว” เสียงของฉันไม่ดัง แต่ชัดพอให้ผู้ฟังได้ยิน

“จัดการมัน”

ทันทีที่คำพูดจบลง ลัวก็พุ่งออกไปเหมือนลูกศรที่ถูกปล่อยจากสายธนู ร่างของมันเคลื่อนไหวเร็วเกินกว่าสายตามนุษย์จะตามทันในระยะแรก มันกระโจนเข้าชนหนึ่งในชายคนนั้นจนล้มกลิ้งไปด้านหลัง เสียงร้องตกใจหลุดออกมาพร้อมแรงกระแทก อีกคนหันมาทันทีแต่ยังไม่ทันตั้งตัว ลัวก็เปลี่ยนทิศในพริบตา กระโจนเข้าหาอีกฝ่าย กดเขาลงกับพื้น ใช้อุ้งเท้าหน้ากดโหลไว้แน่น เขี้ยวขาวเผยออกมาพร้อมเสียงขู่ต่ำลึกที่ทำให้แม้แต่ฉันยังรู้สึกถึงแรงสั่นสะเทือนในอก

“ไอ้หมาบ้า” โจรอีกคนตะโกน พยายามลุกขึ้นแต่ก็ชะงักเมื่อเห็นท่าทีของลัว มันยังไม่กัดแต่มันพร้อมที่จะกัด และพวกมันรู้ดีฉันก้าวเข้าไปยืนข้างพ่อใหญ่โดยไม่ละสายตากับพวกนั้น

“ถอยไป” ฉันพูดเรียบ ๆ แต่หนักแน่น พวกมันสบตากันเพียงครู่เดียว ก่อนจะค่อย ๆ ถอยหลังออกไปทีละก้าว สายตายังจับจ้องลัวอย่างระวังตัว เมื่อเห็นว่าไม่มีช่องให้เอาเปรียบได้อีก พวกมันก็หันหลังแล้ววิ่งหายเข้าไปในป่าอย่างรวดเร็ว

ฉันปล่อยลมหายใจที่เพิ่งรู้ตัวว่ากลั่นไว้ ลัวยังคงยืนอยู่ในท่าเดิม จนฉันเรียกมันเบา ๆ มันจึงคลายท่าทีแล้วเดินมานั่งข้างหน้า ฉันเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น มันยกเท้าซ้ายขึ้นมาเลียทำความสะอาด

หน้าตาคุณารักผิดกับเมื่อครูที่แทบจะเขมือบไอ้โจรสองคนนั้นเข้าปาก

ลัวโตขึ้นเยอะมากจากวันที่เราเจอกันครั้งแรก ตอนนั้นก็กลายเป็นฉันที่ต้องพึ่งพาเจ้าลัวอยู่บ่อย ๆ ฉันหันไปมองพ่อใหญ่ เขายังคงนั่งอยู่กับพื้น หายใจหนักเล็กน้อย มือยังคงกำเครื่องรางเส้นนั้นไว้แน่นราวกับมันมีค่ามากกว่าชีวิต ดวงตาของเขาเงยขึ้นมามองฉัน และเลื่อนลงไปทีลัวช้า ๆ ในสายตานั้น ไม่มีความระแวงเหมือนสายตาของชาวบ้าน มีเพียงความสงสัย และความขอบคุณที่ยังไม่ได้เอ่ยออกมา

ความเงียบหลังเหตุการณ์เมื่อครูไม่ได้สงบเหมือนก่อนหน้านี้มาเจอเรื่องนี้ มันหนักอึ้งและกดทับอยู่ในอากาศรอบตัวฉันกับเขา ฉันไม่ได้ทำตัวอ่อนน้อมเหมือนทุกครั้ง เพราะมีอคติอยู่ในใจ พ่อใหญ่ยังคงนั่งอยู่กับพื้น มือข้างหนึ่งยันตัวไว้ ส่วนอีกข้างกำเครื่องรางที่ห้อยอยู่กับคอแน่นจนเส้นเชือกตึง ฉันสังเกตเห็นนิ้วของเขาสั้นเล็กน้อย ไม่ใช่เพราะความมกั่ว แต่เหมือนเป็นผลจากแรงที่เพ่งใช้ไปก่อนหน้านี้ ฉันไม่ได้พูดอะไรในตอนแรก เพียงก้าวเข้าไปใกล้อีกเล็กน้อยก่อนจะย่อตัวลงในระดับสายตาเดียวกัน ลัวเดินตามมาเงียบ ๆ แล้วนั่งลงข้างฉัน หูของมันยังคงตั้งเล็กน้อยเหมือนเตรียมจะช่วยเหลือเสมอ

“ท่านลูกไหนหรือไม่” ฉันเอ่ยถามไปอย่างไร้ทางเสียงในที่สุด น้ำเสียงไม่ได้แข็งมาก แต่ก็ไม่ได้อ่อนจนเกินไป เขาเงยหน้ามองฉันช้า ๆ สายตาของเขายังคงนิ่งลึกเหมือนทุกครั้ง แต่คราวนี้มีบางอย่างเพิ่มเข้ามา คล้ายการพิจารณา

“ยังไม่ตาย” เขาตอบสั้นพลางยิ้มมุมปากแล้วค่อย ๆ ลูกขึ้นยืน แม้การเคลื่อนไหวจะช้ากว่าปกติเล็กน้อย แต่ก็มันคงพอให้รู้ว่าเขาไม่ใช่คนที่ลืมหาย ฉันลูกตามโดยอัตโนมัติ ระยะห่างระหว่างเรายังคงไม่ใกล้

ไม่ไกลเกินไป แต่เพียงพอให้ฉันเห็นรายละเอียดของเครื่องรางที่เขาทำ
อยู่ชัดขึ้น มันเป็นหินสีเข้มที่ถูกแกะสลักเป็นลวดลายวนคล้ายคลื่นซ้อน
กันหลายชั้นคล้ายคล้ายคลาเหมือนเคยเห็นที่ไหนสักที่ เส้นสาย
ไม่ได้คมกริบเหมือนของใหม่เพราะมีรอยสึกที่บอกถึงการถูกใช้งาน
มานาน ฉันไม่รู้ว่าทำไมถึงรู้สึกคุ้นขึ้นมา

“ขอบใจเจ้ามาก” เขาพูดขึ้นในที่สุด คำพูดสั้น ๆ แต่หนักแน่น
ฉันพยักหน้าเล็กน้อย

“ลั้วต่างหากที่ช่วยท่าน” เขามองไปที่ลั้วที่หนึ่งนั่งอยู่ข้างฉัน
สายตานั้นไม่ได้มีความระแวง แต่ก็ยังไม่ได้ผ่อนคลายทั้งหมด มันเหมือน
คนที่กำลังพยายามทำความเข้าใจสิ่งที่อยู่ตรงหน้า

“ขอบใจเจ้าด้วย” เขาย่อตัวลงเพื่อพูดกับลั้ว แล้วใช้มือลูบ
หัวมันสองสามที

“มันฟังเจ้ารู้เรื่องดี” เขาพูด

“มันไม่ได้ฟังคำที่ข้าพูดหรอก มันฟังเสียงที่อยู่ข้างในตัวข้า
มากกว่า” ฉันเองก็ไม่แน่ใจว่าคำตอบนั้นหมายถึงอะไรชัดเจนนัก
แต่เขาไม่ได้ถามต่อ เพียงพยักหน้าเบา ๆ เหมือนรับไว้

ความเจ็บกลับมาอีกครั้ง แต่ครั้งนี้มันไม่ได้ยึดอัด สายตา
ของฉันเลื่อนกลับไปเครื่องรางในมือของเขาโดยไม่รู้ตัว ก่อนจะเอ่ย
ออกไปอย่างพลอโพล

“ของชิ้นนั้น สำคัญกับท่านมากสินะ” มือของเขาขยับเล็กน้อย
เมื่อได้ยินคำถามนั้น นิ้วกำแน่นขึ้นอีกครั้งเพียงเสี้ยววินาที ก่อนจะคลาย
ลงเล็กน้อยอย่างตั้งใจ เขามองมันอยู่ครู่หนึ่งแล้วจึงตอบ

“มันไม่ใช่แค่ของ” น้ำเสียงของเขาต่ำลงเล็กน้อย

“มันเป็นของของคนสำคัญ” คำตอบนั้นทำให้ฉันนิ่งไป

ฉันมองเครื่องรางชิ้นนั้นอีกครั้ง พยายามไล่ตามความรู้สึกคุ้นเคยที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรกที่เห็น ลวดลาย รูปทรง น้ำหนักของมันในสายตาทุกอย่างเหมือนกำลังพยายามบอกบางสิ่งกับฉัน แต่ฉันกลับยังจับมันไว้ไม่ได้

“คนสำคัญ” ฉันทวนเบา ๆ โดยไม่รู้ตัว เขาไม่ได้อธิบายต่อ เพียงแค่ยกมือขึ้นเล็กน้อยแล้วเก็บเครื่องรางชิ้นนั้นกลับเข้าไปใต้เสื้อเหมือนปิดประตูไม่ให้ใครมองเห็นมากกว่านี้ ฉันควรจะหยุดถาม แต่ใจกลับผลักดันให้ฉันพูดต่อ

“เขายังอยู่หรือเปล่า” คำถามหลุดออกไปก่อนที่ฉันจะทันคิด พอใหญ่เจียบไป สายตาของเขาไม่ได้มองฉันในทันที แต่เลื่อนไปยังแนวต้นไม้ด้านหน้า รวากับกำลังมองสิ่งที่อยู่ไกลออกไปกว่าที่ตาเห็น ลมพัดผ่านอีกครั้ง เส้นผมของเขาไหวเล็กน้อย

“ไม่รู้สิ” เขาตอบในที่สุด คำตอบนั้นเรียบเกินไป แต่กลับชวนคิดเกินกว่าจะเป็นเพียงคำพูดธรรมดา ฉันไม่ถามซ้ำ ความเจียบที่ตามมาทำให้ความคิดของฉันเริ่มเคลือบไหวอย่างช้า ๆ ภาพของบันทึกของย่า ภาพของปู่ที่ฉันไม่เคยเห็น และเครื่องรางชิ้นนี้ มันเชื่อมโยงกันด้วยบางประการ แม้ฉันจะยังไม่รู้ว่าคืออะไร

“ท่านออกมาคนเดียวทำไม” ฉันเปลี่ยนคำถามในที่สุด เขาหันกลับมามองฉันเล็กน้อย

“ข้ามีธุระ” พอใหญ่ตอบ

“ธุระที่ต้องเลี้ยงให้คนตามมาทำร้ายแบบนี้หรือ” เขาไม่ตอบทันที เพียงมองฉันนิ่ง ๆ เหมือนกำลังชั่งน้ำหนักคำถามนั้น แล้วจึงพูดสั้น ๆ

“บางอย่างต้องทำเอง” ฉันพยักหน้าเข้าใจ คำตอบนั้นฟังดู

เหมือนของพ่อฉัน ลัวขยับตัวเล็กน้อยข้างขา ฉันก้มลงลูบหัวมันเบา ๆ ก่อนจะเงยหน้าขึ้นอีกครั้ง

“ถ้าพวกนี้นักกลับมาอีก ท่านควรระวังตัวมากกว่านี้”

“ข้ารู้” เขาตอบ แต่ครั้งนี้ข้าเสียงไม่ได้แข็งเหมือนเดิม

“และบางที ข้าอาจต้องขอขอบใจเจ้ามากกว่านี้ในภายหลัง”

เขาพูดต่อ ฉันเลิกคิ้วเล็กน้อย

“ข้าไม่ได้ช่วยเพราะหวังอะไร” ฉันตอบเขาไปด้วยใจสัตย์จริง

“ข้ารู้” เขาตอบทันที แล้วรอยยิ้มจาง ๆ ก็ปรากฏขึ้นที่มุมปากของเขาเพียงเสี้ยววินาที

“แต่บางครั้ง คนที่ไม่หวังอะไรกลับเป็นคนที่ได้รับมากที่สุด”

ฉันไม่รู้จะตอบอะไร ได้แต่ยืนนิ่งอยู่ตรงนั้นขณะที่ลมพัดผ่านอีกครั้ง และในความเงียบระหว่างเรา ฉันก็เริ่มรู้สึกว่าเรื่องบางอย่างที่ฉันพยายามตามหากำลังค่อย ๆ เปิดเผยตัวเองออกมาทีละนิด ฉันได้กลิ่นดินและใบไม้แห้งลอยผ่านระหว่างเรา ฉันคิดว่าบทสนทนาคงจบลงเพียงเท่านี้แล้ว ฉันขยับตัวเล็กน้อย เตรียมจะเอ่ยลาและเดินกลับไปตามทางเดิม ลัวเองก็ลุกขึ้นยืนตามการเคลื่อนไหวของฉัน หางของมันแกว่งเบา ๆ เหมือนกลับเข้าสู่จังหวะปกติของมันอีกครั้ง แต่ก่อนที่ฉันจะได้ก้าวออกไป

“เดี๋ยวก่อน” เสียงของพ่อใหญ่ดังขึ้น ฉันหยุดแล้วหันกลับไปมอง เขายังคงยืนอยู่ที่เดิม สายตาจับจ้องมาที่ฉันหรืออาจจะไม่ใช่แค่ฉัน สายตาของเขาเลื่อนลงไปยังลัว เจียบไปครู่หนึ่ง ก่อนที่เขาจะเอ่ยขึ้นซ้ำ ๆ

“สัตว์ของเจ้า” ฉันเลิกคิ้วเล็กน้อย

“ท่านหมายถึงลัวหรือ” เขาพยักหน้าเบา ๆ แต่สายตา

ยังไม่ละไปจากมัน

“มันไม่เหมือนสัตว์ทั่วไป” ฉันไม่ได้ตอบทันที เพียงมองลัวที่ยืนอยู่ข้างฉัน มันหันไปสบตากับพ่อใหญ่เพียงชั่วครู่ ก่อนจะป้อนหน้าหนีเล็กน้อย เหมือนไม่อยากจะจ้องนานเกินไป

“มันก็แค่สัตว์” ฉันตอบเรียบ ๆ คำตอบนั้นทำให้มุมปากของเขาขยับอีกครั้ง เหมือนจะยิ้มแต่ก็ไม่

“มันทำให้ข้านึกถึงเจ้าตัวนั้น” ฉันนิ่งไปเล็กน้อย ความสนใจของฉันถูกดึงกลับมาอีกครั้งโดยไม่รู้ตัว

“ตัวอะไรหรือ” ฉันถาม เขาเงยไปครู่หนึ่ง เหมือนกำลังตั้งใจว่าจะพูดหรือไม่ ลมพัดผ่านใบไม้ด้านบนเกิดเสียงซู่ซ่าเบา ๆ เหมือนธรรมชาติกำลังฟังบทสนทนาของเราอยู่ด้วย แสงแดดอ่อนลงมากเป็นสัญญาณบอกว่าพระอาทิตย์ใกล้จะลับขอบฟ้า

“เมื่อไม่กี่วันก่อน มีสัตว์ตัวหนึ่งเข้ามาใกล้หมู่บ้าน” ฉันขมวดคิ้วเล็กน้อย

“สัตว์ป่าหรือ” ฉันถามต่อ

“ไม่ใช่แบบที่เราเห็นกันทั่วไป มันตัวใหญ่กว่านี้มาก” เขาส่ายหน้า คำพูดนั้นทำให้ฉันหันไปมองลัวโดยอัตโนมัติ

“ข้าเห็นมันแค่ช่วงสั้น ๆ” เขาพูดต่อ

“ตอนกลางคืน มันยืนอยู่ตรงแนวต้นไม้ มองเข้ามาในหมู่บ้าน เหมือนกำลังหาอะไรอยู่” ภาพในหัวของฉันเริ่มก่อตัวขึ้นอย่างช้า ๆ เกร่างขนาดใหญ่ ดวงตาที่มองผ่านความมืด

“แล้วมันทำร้ายใครหรือเปล่า” ฉันถาม

“ไม่” เขาตอบทันที

“มันไม่เข้ามาใกล้กว่านั้น” เขาหยุดไปเล็กน้อย แล้วจึงพูดต่อ

“แต่มันก็ไม่หนี”

ประโยคนั้นทำให้ความรู้สึกเย็นวาบขึ้นตามสันหลังของฉัน ลัทธิที่ไม่หนีคนแต่ก็ไม่เข้ามา มันกำลังเฝ้าหรือกำลังตามหาบางสิ่ง ฉันก้มมองลัวอีกครั้ง คราวนี้มันไม่ได้หลบสายตาเหมือนก่อนหน้านี้ ดวงตาของมันนิ่งลึก และจ้องไปในทิศทางเดียวกับที่พ่อใหญ่พูดถึง รวากับมันเองก็รับรู้ได้

“ลักษณะมันเหมือนลัวของข้าไหม” ฉันเอ่ยซ้ำ ๆ พ่อใหญ่ ไม่ได้ตอบในทันที เขามองลัวนิ่งอยู่นานกว่าปกติ สายตาไล่ตั้งแต่หัวจรดหาง เหมือนกำลังเปรียบเทียบบางอย่างในความทรงจำ ก่อนจะพูดออกมา

“คล้าย” คำสั้น ๆ แต่มากพอจะทำให้หัวใจของฉันเต้นแรงขึ้น เล็กน้อย

“แต่ใหญ่กว่า และดวงตาไม่เหมือนกัน” เขาเสริม ลัวขยับตัว เล็กน้อยเมื่อได้ยินคำนั้น หูของมันกระดิกเบา ๆ ก่อนจะหันหน้ากลับมามองฉัน ฉันไม่รู้ว่าควรจะคิดอะไร ไม่รู้ว่าสิ่งที่กำลังปะติดปะต่อกันในหัวนั้นเป็นเพียงความบังเอิญ หรือเป็นอะไรที่กำลังจะพาฉันไปไกลกว่านั้น

“มันเวียนมาตอนกลางดึกอยู่สามวัน แล้วมันก็ไม่ได้กลับมาอีก” พ่อใหญ่พูดปิดท้าย

“อย่างน้อยก็ยังไม่ใช้ตอนนี้” ความเงิบทิ้งตัวลงอีกครั้ง แต่ครั้งนี้มันไม่เหมือนเดิม เพราะในความเงิบนั้นมียอรรอยของสิ่งที่ยังไม่ปรากฏตัวชัดเจน ฉันพยักหน้าเล็กน้อย แม้ในใจจะไม่ได้สงบนิ่งอย่างที่แสดงออก

“ฉันจะระวัง” ฉันพูด เขาไม่ตอบ เพียงมองฉันอีกครั้ง

แล้วจึงเปื้อนสายตาออกไปทางป่า ฉันหันหลังให้เขาในที่สุด
แล้วเริ่มก้าวเดินกลับไปตามทางเดิม ล้มเดินเคียงข้างฉันเจียบ ๆ
เหมือนทุกครั้ง แต่จังหวะก้าวของมันหนักแน่นขึ้นเล็กน้อย อาจเป็น
เพียงความรู้สึกของฉัน หรือไม่ก็ลัวกำลังตื่นเต้นกับสิ่งที่พอใหญ่
เพียงพอให้ฟังจริง ๆ และในขณะที่เราเดินลึกเข้าไปในแนวต้นไม้
ฉันก็รู้สึกได้ว่าสายตาของสัตว์ตัวนั้นอาจไม่ได้หายไปไหนเลย มันอาจ
ยังคงมองอยู่จากที่ใดที่หนึ่งในป่านั้น

บทที่แปด

ไฟฟ้าหน้าแล้ง

เช้าวันนี้อากาศแห้งจนลมหายใจฝืดคอ ทุกครั้งที่ฉันสูดอากาศเข้าไป กลิ่นดินที่ควรชื่นกลับกลายเป็นกลิ่นฝุ่นจาง ๆ ปะปนกับกลิ่นใบไม้แห้งที่กรอบแตกอยู่ใต้ฝ่าเท้าไม่ได้ทำให้ฉันแปลกใจนัก เพราะเวลานี้เป็นหน้าแล้ง แต่ลมที่พัดแรงอยู่รอบตัวนี่สิ อาจหมายถึงพายุลมที่มักเกิดในหน้าร้อนก็เป็นได้ ฉันมีความรู้สึกกว่าวันนี้ไม่เหมาะที่จะออกไปเล่นข้างนอก จึงไปช่วยพ่อจัดการสมุนไพรด้านหลังบ้าน

ระหว่างที่ช่วยพ่อคนยาที่ต้มอยู่ในหม้อก็พลันนึกถึงพ่อใหญ่ ตื่นมาคงเช้าตัวนาดู ฉันตัดสินใจเล่าเหตุการณ์เมื่อวานให้พ่อฟัง ท่านจึงจัดยามาให้หนึ่งชุดเพื่อให้ฉันนำไปให้พ่อใหญ่ แม้จะไม่อยากออกไปแต่ก็เห็นใจคนเจ็บ จึงออกเดินทางไปยังหมู่บ้านอย่างไม่รีบร้อน

ฉันเดินตามทางเดิมที่คุ้นเคยโดยมีหอยาสุนัขไฟแนบอยู่กับอก เสียงฝีเท้าของฉันกับลวดดังแผ่วสม่ำเสมอ แต่ต่างจากทุกวันนี้ที่ไม่มีเสียงแมลง ไม่มีเสียงนกร้อง ไม่มีแม้แต่เสียงคลื่นลมที่พัดเอาความชื้นจากทะเลเข้ามา ทุกอย่างเงียบผิดปกติจนฉันเริ่มชะลอฝีเท้าโดยไม่รู้ตัว ล้มหยุดก่อนฉันเพียงก้าวเดียว มันเย็นนิ่ง หูตึงตรง ดวงตาจับจ้องไปยังแนวป่าด้านหน้าอย่างไม่กระพริบ ฉันขมวดคิ้วแล้วสูดลมหายใจลึกอีกครั้ง คราวนี้กลิ่นที่ปะปนอยู่ในอากาศชัดขึ้นจนไม่อาจมองข้ามได้ กลิ่นไหม้ที่ลอยมาเอื่อย ๆ แต่คมเหมือนควันไฟจนบาดจมูก ฉันเงยหน้ามองตามทิศทางลม เห็นควันสีเทาอ่อนลอยขึ้นเหนือยอดไม้เป็นกลุ่ม ก่อนจะค่อย ๆ ขยายตัวหนาขึ้นราวกับมีใครกำลังเติมลมหายใจให้มันเติบโต

“ไฟไหม้” ฉันพึมพำกับตัวเอง ก่อนจะวิ่งไปดูทันที กิ่งไม้แห้ง กิ่งยวและชายผ้า เสียงแตกกรอบดังต่อเนื่องตามแรงเท้าที่เร่งขึ้น ลัวพุ่งเข้าไปข้างหน้าอย่างไม่ลังเล และเมื่อเราฝ่าฟันแนวไม้ที่บอบออกไป ภาพที่ปรากฏตรงหน้าก็ทำให้ฉันหยุดชะงักพร้อมลมหายใจที่สะดุดค้าง อยู่ในอก เปลวไฟกำลังไต่ไปตามพื้นป่าที่แห้งแตกกระแหง สีส้มแดงลุกวาบขึ้นเป็นช่วง ๆ ก่อนจะเชื่อมต่อกันเป็นแนวยาว ไฟไม่ได้ลุกเป็นกอง แต่กำลังวิ่งไปตามเศษใบไม้และกิ่งไม้เหมือนเส้นทางที่ถูกวาดไว้ล่วงหน้า ทุกครั้งที่ลมพัด เปลวไฟจะเอนตัวแล้วพุ่งไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว เศษใบไม้วิวกระจายตกลงในจุดใหม่แล้วลุกติดทันทีโดยไม่ต้องรอนาน ฉันรีบวิ่งอ้อมไปอีกด้าน พยายามหาช่องว่างที่ยังไม่ถูกไฟกลืนกิน ก่อนจะคว้ากิ่งไม้สดที่ยังมีความชื้นหลงเหลืออยู่ แล้วพาดลงไปบน เปลวไฟ หวังให้มันมอดลงเหมือนที่เคยทำกับกองไฟเล็ก ๆ ในครัว แต่ทันทีที่กิ่งไม้กระทบ เปลวไฟเพียงยุบตัวลงเล็กน้อยแล้วลุกกลับขึ้นมาอีกครั้งรุนแรงกว่าเดิม

ความร้อนแผ่กระทบผิวหนังจนแทบเหมือนถูกลวก ฉันกัดฟันแล้ว พาดซ้ำอีกครั้ง เปลวไฟกระจายออกแล้วรวมตัวใหม่อย่างรวดเร็ว รวากับแรงต้านจากฉันไม่มีผลเลยแม้แต่น้อย ลมพัดแรงขึ้นจนชายผ้า ของฉันสะบัด ควันทนขึ้นจนแทบตา น้ำตาไหลพร่าโดยไม่ทันตั้งตัว ฉันยกแขนขึ้นบังหน้าแล้วถอยหลังหนึ่งก้าว แต่ไฟกลับลามเข้ามาใกล้ มากขึ้น เสียงเปลวไฟแตกดังปะทุเหมือนกิ่งไม้กำลังร้องลั่นอยู่ใต้ ความร้อน ฉันมองไปรอบ ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อหาทางหยุดมัน แต่สิ่งที่เห็นมีเพียงพื้นป่าที่แห้งสนิทซึ่งพร้อมจะติดไฟได้ทุกเมื่อ

“ไม่ทันแล้ว” ฉันพูดออกมา ลัวเห่าเสียงต่ำแล้ววิ่งวนอยู่ ข้างฉัน ก่อนจะหยุดแล้วหันมามอง ดวงตาของมันนิ่งและแน่วแน่

เหมือนกำลังรอคำสั่ง ฉันมองกลับไปที่แนวไฟอีกครั้ง เห็นเปลวไฟพุ่งข้ามเศษไม้ที่เคยเป็นช่องว่างเมื่อไม่กี่ลมหายใจก่อน และในวินาทีนั้นเอง ฉันก็เข้าใจอย่างชัดเจนว่าต่อให้ฉันอยู่ตรงนี้ทั้งวันก็ไม่สามารถหยุดมันได้ หมู่บ้านอยู่ไม่ไกลจากจุดนี้ และลมกำลังพัดไฟตรงไปทางนั้น ฉันหันหลังทันทีโดยไม่ลังเล

“ลัว ไปเร็ว” เสียงของฉันทังและชาตหายเล็กลน้อยเพราะควันที่เริ่มสับสน แต่ขาของฉันทังไม่หยุดเคลื่อนไหว ฉันวิ่งกลับไปตามทางเดิมอย่างสุดแรง เสียงหัวใจเต้นดังในหูจนกลบเสียงอื่นไปเกือบหมด มีเพียงเสียงไฟที่ปะทุอยู่ด้านหลังซึ่งยังคงไล่ตามมาไม่ห่าง

ฉันรู้ว่าทุกก้าวที่เข้าไปหมายถึงระยะห่างที่ไฟจะเข้ามาใกล้หมู่บ้านมากขึ้นอีกเมื่อแนวบ้านต้นไม้มันเริ่มปรากฏขึ้นตรงหน้า ฉันก็เร่งฝีเท้าให้เร็วกว่าเดิม แม้ลมหายใจจะเริ่มติดขัดและอกจะเจ็บแน่นจากการวิ่งไม่หยุด ฉันพุ่งเข้าไปได้เงาบ้านหลังแรกโดยไม่สนสายตาของใครที่หันมามอง

“ไฟที่กำลังมา!” ฉันทะโกนออกไปสุดเสียง

“รีบออกจากหมู่บ้านเดี๋ยวนี้!” เสียงของฉันทังพอให้คนที่อยู่ใกล้หันมามองอย่างตกใจ แต่ฉันไม่ได้หยุดอธิบาย แล้ววิ่งตรงไปยังบ้านของพ่อใหญ่ทันที ห่อหยาที่ถือมาแนบอกตลอดทางถูกกำแน่นขึ้นโดยไม่รู้ตัว จังหวะหัวใจยังคงเต้นรัวไม่หยุด

ฉันมาช้าไปที่จะดับไฟได้ แต่ยังไม่สายเกินไปที่จะพาทุกคนหนีไปจากมัน เสียงของฉันทังก้องไปทั่วทั้งหมู่บ้าน เมื่อชาวบ้านหันไปเจอควันไฟที่กำลังเคลื่อนเข้ามาจากไกล ๆ ก็เริ่มขยับตัวอย่างแตกตื่น ประตูปิดถูกเปิดออกทีละบาน เสียงฝีเท้าเร่งรีบดังสลับกับเสียงเรียกชื่อกันอย่างสับสน ฉันไม่หยุดมองภาพเหล่านั้น รีบพุ่งตรงไปยังบ้าน

ของพ่อใหญ่ ปีนขึ้นบันไดไม้ไปที่ละชั้นอย่างรวดเร็วโดยมีลวดตามมาติด ๆ เมื่อถึงชานบ้าน ฉันก็ผลักประตูเข้าไปทันทีโดยไม่รอการอนุญาต พ่อใหญ่กำลังยืนอยู่กลางห้อง เขาดูไม่ตกใจเท่าคนอื่น แต่สายตาของเขาคมขึ้นทันทีเมื่อเห็นสภาพของฉันที่เต็มไปด้วยฝุ่นและกลิ่นควัน

“ไฟปากำลังมา ลมพัดตรงมาทางนี้ เราต้องอพยพเดี๋ยวนี้!” ฉันพูดรวดเร็วโดยไม่อ้อมค้อม เขาไม่ถามเพิ่มและไม่ลังเลแม้แต่วินาทีเดียว เพียงพยักหน้าสั้น ๆ แล้วหยิบอาวุธที่วางพิงอยู่ข้างผนังขึ้นมา

“รวมคนลงด้านล่าง ข้าจะไปตามหลานข้า” น้ำเสียงของเขาต่ำลงอย่างชัดเจน หัวใจของฉันกระตุกแรงขึ้นทันที เขาสบตาฉันเพียงเสี้ยววินาที ก่อนจะหันหลังแล้วก้าวออกไปทันที ฉันรีบตามไปติด ๆ ลงบันไดไม้กลับสู่พื้นด้านล่าง เสียงโกลาหลเริ่มดังขึ้นทั่วหมู่บ้าน เด็กบางคนร้องไห้ ผู้ใหญ่ตะโกนสั่งกันให้เก็บของจำเป็น แต่ไม่มีใครรู้ว่าควรจะเริ่มจากตรงไหน และในขณะเดียวกันนั่นเอง กลิ่นควันก็ลอยเข้ามาอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ฉันเงยหน้ามองไปยังแนวป่า ควันสีเทาเข้มเริ่มพุ่งสูงขึ้นเหนือยอดไม้ และไม่ก็อัดใจต่อมา เปลวไฟก็ปรากฏให้เห็นไกล ๆ มันไม่ได้อยู่ห่างเหมือนตอนแรกอีกต่อไป แต่มันกำลังเคลื่อนตัวเข้ามาอย่างรวดเร็วตามแรงลมที่พัดแรงขึ้นทุกวินาที

“ไม่มีเวลาแล้ว ทุกคนลงมารวมกันแล้วออกจากหมู่บ้าน!” ฉันตะโกน พ่อใหญ่ยืนอยู่กลางลาน ดวงตาวาดมองไปรอบ ๆ อย่างรวดเร็ว แต่ความนิ่งของเขาเริ่มสั่นไหวเป็นครั้งแรก

“ข้ายังไม่เห็นมัน” เขาพึมพำกับตัวเอง

“เรารอไม่ได้แล้ว ไฟเข้าใกล้มาเต็มที่” ฉันสวนกลับทันที

เสียงลมพัดแรงขึ้นจนใบไม้ด้านบนบนสั่นกระแทกกันรัว เปลวไฟด้านนอกขยายตัวรวดเร็วขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เศษไฟปลิวข้ามแนวต้นไม้เข้ามาใกล้หมู่บ้านมากขึ้นทุกขณะ ลัวเห่าขึ้นครั้งหนึ่ง เสียงของมันดังชัดท่ามกลางความโกลาหล พ่อใหญ่หลับตาลงเพียงชั่วครู่แล้วตัดสินใจ

“เคลื่อนคนออกไปทางทิศตะวันตกไปยังหมู่บ้านเก่า ห้ามแยกกัน!” เขาตะโกน คำสั่งนั้นทำให้ผู้คนเริ่มเคลื่อนไหวเป็นทิศทางเดียวกันทันที แม้จะยังมีความกลัวอยู่เต็มสายตา แต่การมีเป้าหมายชัดเจนทำให้พวกเขาเริ่มออกวิ่ง เด็กถูกอุ้มขึ้นแนบอก ผู้ใหญ่พยุงคนชรา เสียงฝีเท้านับสิบคู่ดังถึขึ้นพร้อมกัน ฉันทันไปมองพ่อใหญ่

“ข้าจะตามหาตนเอง” ฉันทมองเขานิ่งอยู่ครู่หนึ่ง แล้วพูดชัด ๆ

“ถ้าท่านแยกไปตอนนี้ ท่านไม่รอดแน่” คำพูดฉันททำให้เขาชะงัก เปลวไฟด้านหลังลุกสูงขึ้นอีกระลอก ความร้อนเริ่มแผ่มาถึงหมู่บ้าน ลมพัดเอาควันเข้ามาจนหลายคนเริ่มไอ

“อาธิอาจจะออกไปนอกหมู่บ้าน ข้าเชื่อว่าเขาจะเอาตัวรอดได้แน่ ท่านไปกับข้าเถาะ” ฉันทพูดชื่อหลานของเขาเป็นครั้งแรกในรอบสิบปี เขาหายใจลึกอีกครั้งหนึ่ง ก่อนจะพยักหน้าช้า ๆ แม้สายตาจะยังไม่ยอมปล่อยความกังวลนั้นไป

“นำทางไปเลย” เขาพูด ฉันทไม่ตอบ เพียงหันหลังแล้วเริ่มวิ่งทันที ลัวออกนำหน้า ฉันทพาคนกลุ่มนี้วิ่งออกจากหมู่บ้านเข้าสู่ทางป่าที่มุ่งไปยังชายหาดเก่า เสียงไฟปะทุดังตามหลังมาใกล้ขึ้นเรื่อย ๆ จนแทบจะไล่ทันลมหายใจของเรา เส้นทางที่เคยคุ้นเริ่มเปลี่ยนไป เปลวไฟบางส่วนลามมาตัดทางด้านข้าง ทำให้เราต้องเบี่ยงออกเป็นระยะ ผู้คนเริ่มแตกแถวเล็กน้อย แต่เสียงของพ่อใหญ่ที่ตะโกน

สั่งให้รวมกลุ่มก็ยังคงดึงพวกเขาไว้ด้วยกัน ความร้อนเพิ่มขึ้นทุกก้าว
เหงื่อไหลท่วมแผ่นหลังจนเสื้อขึ้นแนบตัว ควันหนาขึ้นจนมองเห็นทาง
ได้ไม่ชัด ฉันต้องใช้แขนบังหน้าเป็นระยะขณะวิ่งผ่านแนวไม้ที่เริ่มมี
สะเก็ดไฟตกลงมา

จนในที่สุด แสงสว่างของชายหาดก็ปรากฏอยู่ข้างหน้า
พวกเราเร่งฝีเท้าขึ้นอีกครั้ง หัวใจเต้นแรงด้วยความหวังที่เริ่มก่อตัว
แต่เมื่อเรารั้งพื้นแนวต้นไม้ออกไป ภาพตรงหน้ากลับทำให้ฉันหยุดชะงัก
อย่างแรง ไฟกำลังลุกอยู่ตรงแนวชายหาดด้านหน้า เปลวไฟพัดผ่าน
แนวพุ่มไม้และเศษไม้แห้งที่กระจัดกระจายอยู่ตามชายฝั่ง ลมที่พัดแรง
จากทะเลกลับยิ่งทำให้ไฟลุกไหม้สูงขึ้น รวากับกำแพงสีส้มแดงที่กั้น
ระหว่างเราและทะเลที่อยู่เบื้องหน้าจนแทบไม่เหลือช่องว่างให้ลอดผ่าน

ไฟกำลังล้อมเราไว้ และความร้อนที่แผ่มาจากด้านหน้ากับด้าน
หลังกำลังบีบให้เราต้องตัดสินใจ ในเวลาที่แทบไม่เหลือให้คิดเลย
ความร้อนแผ่เข้าหาเราจนผิวสลับเหมือนถูกเผา จังหวะหายใจของฉัน
สั้นลงโดยอัตโนมัติเมื่อควันเริ่มหนาแน่นขึ้น ผู้คนด้านหลังเริ่มชนกัน
เสียงร้องไห้ของเด็กดังแทรกขึ้นมาไม่ขาดสาย ฉันบังเอิญหันไปสบตา
กับไฮคูที่กำลังร้องไห้ซบลงบนไหล่ของแม่ และเห็นบางคนหันหลังกลับ
เหมือนจะวิ่งย้อนไปทางเดิม แต่เมื่อเห็นเปลวไฟที่กำลังไล่ตามมา
อย่างรวดเร็วก็ต้องหยุดชะงักอยู่กับที่ ฉันมองไปยังกำแพงไฟตรงหน้า
เปลวไฟพุ่งสูงและเอนตามแรงลม เศษไฟปลิวข้ามไปตกยังจุดที่ยัง
ไม่ไหม้แล้วลุกติดทันทีเหมือนผืนดินทั้งผืนถูกเตรียมไว้รอการเผาผลาญ
ไม่มีช่องว่างให้คนจำนวนมากอย่างพวกเราผ่านไปได้โดยปลอดภัย
“ต้องมีทางสิ” ฉันพึมพำกับตัวเอง ขณะที่สายตากวาดมองหาช่องเล็ก
ที่สุดที่ไฟยังไม่เชื่อมต่อกัน ในจังหวะนั้นเอง ลมก็ก้าวออกมาข้างหน้า

มันไม่ได้หันมามองฉันเหมือนทุกครั้งที่รอคำสั่ง แต่กำลังจ้องตรงไปยัง
แนวไฟ ดวงตาของมันนิ่งและแน่วแน่นกว่าทุกครั้ง มันสูญกลมหายใจลึก
เหมือนกำลังดมกลิ่นบางอย่างที่ฉันไม่อาจได้กลิ่น

“ลัว” ฉันเรียกชื่อมัน ตัวมันค่อย ๆ ขยับอีกก้าวแล้วเริ่มวิ่ง
มันวิ่งเลียบบแนวไฟไปทางด้านซ้าย ร่างของมันเคลื่อนไหวรวดเร็ว
แต่ไม่สะเปะสะปะ มันหยุดเป็นระยะ ๆ เหมือนมองหาอะไร ก่อนจะ
เปลี่ยนทิศไปอีกทาง ฉันมองตามเพียงเลี้ยววินาที จึงเข้าใจว่ามันกำลัง
หาช่องข้ามไปอีกฝั่ง

“ตามลัวไป!” ฉันตะโกนสุดเสียงโดยไม่หันกลับไปมองว่าใคร
จะเชื่อหรือไม่

“อย่าหยุด วิ่งตามมัน!” เสียงของฉันดังพอจะทำให้คนด้านหน้า
ชะงัก พอให้ภูหันมามองฉันทันที สายตาของเขาเลื่อนไปยังลัวที่กำลัง
วิ่งนำอยู่ ก่อนจะตัดสินใจโดยไม่ลังเล

“ตามมันไป!” เขาตะโกนซ้ำ คำสั่งนั้นเปลี่ยนทุกอย่าง ผู้คนเริ่ม
ขยับอีกครั้ง คราวนี้ไม่ใช่ความโกลาหลไร้ทิศทาง แต่เป็นการวิ่งตาม
จุดเดียวกัน แม้หลายสายตาจะยังลังเล แต่ไม่มีใครมีเวลามากพอจะ
ตั้งคำถามอีกต่อไป ลัวหยุดลงตรงจุดหนึ่งที่แนวไฟดูเบาบางกว่าที่อื่น
เปลวไฟยังคงลุกอยู่ แต่ความสูงลดลงเล็กน้อย และมีช่วงจังหวะที่ลม
พัดเปลี่ยนทิศทำให้ไฟเอนออกไปด้านข้างชั่วคราว มันหันกลับมามองฉัน
เพียงแวบนั้นฉันก็เข้าใจ

“ข้ามไป” ฉันตะโกน ฉันออกวิ่งทันที ฝ่าเข้าไปในช่องว่างนั้น
โดยไม่คิดต่อ ความร้อนและเปลวไฟปะทะโดนผิวเล็กน้อยทำให้ส่าย
ร้อนจากไฟที่ถูกเผา เส้นผมปลิวสะบัดตามแรงลมก็โดนเปลวไฟไหม้
กินไปเลี้ยวหนึ่งเช่นกัน ควันพุ่งเข้าตาจนต้องหริ่ง แต่ขาฉันไม่หยุดวิ่ง

ลัวพุ่งนำหน้า กระโจนข้ามกองไฟเตี้ย ๆ อย่างคล่องแคล่ว ฉันวิ่งตามมันติด ๆ ได้ยินเสียงฝีเท้าของคนอื่นตามมาเป็นระยะ เสียงไอ เสียงร้อง และเสียงเรียกกันดังระงมอยู่ด้านหลัง เพียงช่วงเวลาสั้น ๆ แต่กลับรู้สึกยาวนานจนเหมือนเวลาถูกหยุดนิ่ง แล้วฉันก็ทะลุออกมาอีกฝั่ง

ลมทะเลปะทะเข้าหน้าอย่างแรง กลิ่นเค็มเข้ามาแทนที่กลิ่นไหม้ เสียงคลื่นดังชัดเจขึ้นทันที ฉันหอบหายใจแรงแต่ยังไม่หยุดเฉยหันกลับไปมองคนที่กำลังวิ่งตามออกมา ที่ละคน สองคน รวมแล้วเกือบร้อยชีวิต บางคนสะดุดล้มแล้วลุกขึ้นใหม่ บางคนอุ้มเด็กไว้แน่นไม่ยอมปล่อย บางคนยังก้าวขาวิ่งทั้งที่ร้องไห้ แต่พวกเขาทั้งหมดก็ผ่านออกมาได้ และทุกคนผ่านมาตามทางเดียวกัน นั่นก็คือตามทางที่ลัวหาให้

เมื่อพ่อใหญ่วิ่งออกมาถึง เขาหยุดเพียงเสี้ยววินาทีแล้วหันกลับไปมองแนวไฟด้านหลัง สายตาของเขาไม่ได้มองเปลวไฟ แต่เลื่อนลงมาถึงลัวที่ยืนลีลาหอบแลบลิ้นอยู่ข้างฉัน ความเจ็บปวดเกิดขึ้นชั่วคราวท่ามกลางเสียงคลื่น ก่อนที่ใครบางคนจะพูดขึ้น

“มันช่วยพวกเรา” เสียงดังชัดพอให้หลายคนได้ยิน สายตาที่เคยมองลัวด้วยความหวาดระแวงก็เปลี่ยนไป ไม่มีใครพูดอะไรต่อ แต่ไม่มีใครถอยห่างจากมันอีก ฉันย่อตัวลงหลบหัวมันเบา ๆ ขณะที่มันยังหอบอยู่

“เก่งมากเจ้าลัว” มันเงยหน้ามองฉัน ดวงตายังนิ่งเหมือนเดิม คราวนี้มันไม่ได้ยืนอยู่ข้างฉันเพียงลำพังอีกต่อไป เพราะเบื้องหลังของเรา คือชาวบ้านที่รอดมาได้เพราะมันเป็นผู้นำทางผ่านเปลวไฟนั้น ความร้อนที่ไล่ตามหลังมาก็ยังคงแผ่กดทับแผ่นหลังจนแทบฉีกรวากับมันยังไม่ยอมปล่อยเราไป ฉันแทบไม่ได้คิดอะไร

ขยับขาให้เร็วที่สุดและพาร่างตัวเองลงสู่ทะเล คลื่นซัดเข้าหาอย่างแรง จนเสียหลักในก้าวแรก น้ำเย็นจัดโอบรัดขา เอว และอกในเวลาไม่กี่ ลมหายใจ ฉันต้องออกแรงพุงตัวให้ลอยขึ้นเหนือผิวน้ำพร้อมกับ สูดอากาศเข้าปอดอย่างหอบถี่ เสียงโหของใครหลายคนดังสลับกับเสียง ร้องไห้ที่เริ่มขาดหวังเพราะความเหนื่อยล้า เด็กเล็กถูกอุ้มไว้เหนือผิวน้ำ ด้วยแขนที่ลั่นเทาของผู้ใหญ่ หลายคนเกาะกันแน่นราวกับกลัวว่าหาก ปลปล่อยมือแม้เพียงนิดเดียวจะถูกดึงหายไป

ฉันหันกลับไปมองแผ่นดินทั้งที่ออกยังขยับขึ้นลงไม่เป็นจังหวะ และภาพที่เห็นทำให้ความคิดทุกอย่างในหัวหยุดนิ่งไปโดยสิ้นเชิง ป่าที่ เคยทอดยาวเป็นสีเขียวเข้มกลับกลายเป็นทะเลเพลิงที่ลุกโชนสุดสลายตา เปลวไฟพุ่งสูงขึ้นตามแรงลมที่ยังคงกระหน่ำไม่หยุด มันเคลื่อนไหวย รวดเร็วและต่อเนื่องราวกับมีชีวิตของตัวเอง กัดกินต้นไม้ที่ละต้น โดยไม่เหลือเวลาให้สิ่งใดได้ตั้งตัว เสียงไม้แตกดังลั่นเป็นระยะ เหมือนเสียงกระดูกที่ถูกหักซ้ำแล้วซ้ำเล่า ครันสีเทาดำลอยขึ้นหนาทึบ จนกลืนท้องฟ้าให้หมดลง ฉันมองภาพนั้นไม่กระพริบตา รู้สึกเหมือน กำลังยืนอยู่ต่อหน้าสิ่งที่ใหญ่เกินกว่าจะเข้าใจและรุนแรงเกินกว่าจะ ต่อต้านได้

ความร้อนยังคงแผ่มาถึงแม้เราจะลอยอยู่ในน้ำแล้ว ฉันรู้สึกได้ถึงผิวที่ยังแสบและลมหายใจที่ยังติดขัด แม้จะพอรู้สึกดีขึ้นบ้าง กลิ่นไหม้ยังคงติดอยู่ในลำคอจนกลืนลงไปไม่หมด ฉันพยายามสูด อากาศลึกขึ้น แต่กลับได้เพียงลมหายใจที่ลั่นและขาดช่วง ภาพของเส้นทางที่วิ่งผ่านมา เสียงตะโกนเรียกกัน และจังหวะที่ตัดสินใจพาทุกคน ฝ่าไฟย้อนกลับเข้ามาในหัวซ้ำไปมา ฉันรู้ว่าหากช้ากว่านั้นเพียง นิดเดียว ทุกอย่างคงจบลงอีกแบบหนึ่ง แต่ในขณะเดียวกัน สิ่งที่กำลัง

เกิดขึ้นตรงหน้าก็ไม่ช่วยให้ความหนักอึ้งในใจของพวกเราเบาลง เพราะสิ่งที่เราทิ้งไว้เบื้องหลังไม่ใช่เพียงสถานที่ แต่คือบ้าน คือความทรงจำ และคือชีวิตที่เคยดำเนินอยู่ตรงนั้นอย่างสงบ ฉันมอง ไปยังแนวชายหาดที่ครึ่งหนึ่งเคยเป็นหมู่บ้านเก่า สถานที่ที่ฉันเคยเดิน เคยนั่งฟังเสียงคลื่น และเคยได้ยินเรื่องราวของวันที่ทุกอย่างถูกคลื่น ยักษ์กลืนหายไป ภาพในอดีตซ้อนทับกับภาพตรงหน้าอย่างชัดเจน จนแยกไม่ออกว่าอะไรเจ็บปวดกว่ากัน ระหว่างวันที่น้ำกลืนกินแผ่นดิน หรือวันที่ไฟเผาไหม้จนไม่เหลือสิ่งใดให้จดจำ ความคิดนั้นทำให้หน้าอก ของฉันแน่นขึ้นจนอึดอัด ไม่ใช่เพราะความหรือความเหนื่อย แต่เป็นความรู้สึกผิดที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นโดยไม่อาจปฏิเสธได้ ฉันรับรู้ถึงคำเตือน ก่อนที่ไฟจะลุกลาม เห็นควันก่อนที่มันจะกลายเป็นทะเลเพลิง แต่กลับ ไม่สามารถหยุดมันไว้ได้ สิ่งที่ฉันทำได้มีเพียงพาทุกคนหนีออกมา และยืนมองบ้านของตัวเองถูกเผาจนหมดสิ้นโดยไม่อาจช่วยอะไร ได้เลย ล้วงลอยตัวอยู่ข้างฉันเงิบ ๆ หัวของมันเป็นโพลงพื้นน้ำและลมหายใจ หอบหนัก ฉันเอื้อมมืออุ้มตัวมันขึ้นมานั่งบนไหล่ให้มันพักเหนื่อยอยู่หัว เหมือนกับเด็กคนอื่น ๆ ที่นั่งอยู่บนไหล่ของพ่อแม่ ความรู้สึกหนึ่ง ค่อย ๆ คลายตัวลงเล็กน้อยเมื่อรับรู้ว่าอย่างน้อยฉันก็ได้ยืนอยู่ตรง นี้เพียงลำพัง และมองไปทางเนินเขาที่อยู่หลังเปลวเพลิงพวกนั้น ด้วยความหวังว่าไฟจะไปไม่ถึงกระท่อมของตัวเอง

เวลาผ่านไปช้าอย่างประหลาด เปลวไฟยังคงลุกอยู่เนิ่นนาน ก่อนที่แรงลมจะเริ่มเปลี่ยนทิศ จากที่พัดเข้าสู่หมู่บ้านกลับค่อย ๆ เบน ออกไปทางทะเล เปลวไฟที่เคยพุ่งเข้าหาพวกเราลดความรุนแรงลง ที่ละน้อย แต่ยังคงเผาไหม้สิ่งที่เหลืออยู่บนแผ่นดินอย่างไม่ปราณี จนท้ายที่สุดเมื่อไม่มีอะไรให้เผาอีก ไฟก็เริ่มอ่อนแรงลง เหลือเพียง

เปลวเล็ก ๆ ที่ลุกอยู่ท่ามกลางเก้าอี้ที่ปกคลุมไปทั่วพื้นที่
ฉันมองภาพนั้นด้วยความรู้สึกว่างเปล่าที่ค่อย ๆ แผ่ขยายอยู่ในอก
ราวกับบางส่วนของตัวฉันถูกเผาไปพร้อมกับป่าโดยไม่อาจเรียกคืน

เสียงน้ำกระเพื่อมใกล้ตัวตึงสายตาฉันให้หันไปมอง ร่างหนึ่ง
โผล่ขึ้นจากผิวน้ำไม่ไกล เด็กผู้ชายคนนั้นว่ายน้ำเข้ามาด้วยจังหวะ
สม่ำเสมอ เสื้อผ้าแนบล้าตัวจากความเปียก ดวงตาของเขาคมและนิ่ง
ผิดกับสถานการณ์ที่เพิ่งผ่านมา พอใหญ่ขยับตัวทันทีเมื่อเห็นเขา
ความโล่งใจฉายผ่านสีหน้าเพียงเสี้ยววินาที ก่อนจะถูกลบด้วยความ
เคร่งเครียดอีกครั้ง เด็กคนนั้นหยุดอยู่ไม่ไกลจากกลุ่มของ
พวกเรา สายตาของเขากวาดมองรอบด้านอย่างรวดเร็วแล้วหยุดลงที่
ฉันโดยตรง ฉันสบตาเขาโดยไม่หลบ ความรู้สึกตึงเครียดแล่นผ่านกลาง
อกทันทีที่สายตานั้นมาถึง

“เจ้าหายไปไหนมา” พ่อใหญ่ทลายความเงียบระหว่างเรา
สองคน

ข้าออกไปหาซากสัตว์ในป่าหลังหมู่บ้าน พอเห็นกลุ่มควันก็รีบ
วิ่งกลับมาแต่ไม่พบใครแล้ว เห็นไฟกำลังลามไปยังบ้านคน ฉันเลยวิ่ง
หนีมาทางทะเล หวังจะมุ่งหน้ามาหลบไฟที่หาด แล้วก็มาเจอกับกลุ่ม
ของปู่ระหว่างทางจึงวิ่งหนีร้างท้ายมาด้วยกัน แต่สถานการณ์กำลัง
วุ่นวายฉันเลยไม่ได้เข้าไปหาปู่ทันที พอลงน้ำมาฉันก็หาปู่ไม่เจอ
ว่าหาอยู่นานกว่าจะเจอนี่ล่ะ” เขาเล่าให้ปู่ฟังจบก็หันมามองฉัน
อีกรอบ เราสบตากัน ฉันเลื่อนสายตามองไปยังแผลเป็นบนหน้าผาก
ข้างขวาของเขา แล้วหลบสายตาไปทางอื่นเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจ
ตัวเองก่อนความคิดอะไรจะผุดขึ้นมา เราทั้งคู่ไม่พูดอะไร ลอยตัวมอง
ภาพเบื้องหน้าที่ตอนนี้เหลือเพียงเก้าอี้ที่ยังอุ่นคุกรุ่นอยู่ใต้ผืนดิน

ส่วนเบื้องหลังคือทะเลกว้างที่ดูสงบนิ่งราวกับไม่รับรู้ถึงความสูญเสียที่เพิ่งเกิดขึ้น และท่ามกลางระหว่างนั้น ฉันลอยตัวอยู่พร้อมกับความจริงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ว่า ไฟที่เผาผลาญทุกอย่างไปเมื่อครูนี้อาจไม่ได้ดับความขัดแย้งลงไปด้วยทั้งหมด กลับกันมันเหมือนจะจุดประกายให้ชัดขึ้นยิ่งกว่าเดิม และฉันเองก็คิดว่าอาจถึงเวลาที่ต้องคลายความขัดแย้งนี้ให้จบลง ไม่ว่าจะต้องแลกด้วยอะไรอีกก็ตาม

บทที่เก้า

ความทรงจำวัยเด็ก

คลื่นยังคงกระเพื่อมรอบตัวฉันอย่างสม่ำเสมอ ร่างของพวกเราลอยอยู่กลางทะเลโดยไม่มีใครเอ่ยคำใดออกมาอีกหลังจากฮาอิสทนากับพ่อใหญ่เสร็จ เขายังคงมองฉันเหมือนเดิมโดยไม่คิดจะซ่อนสายตา จนฉันอดไม่ได้ที่จะมองกลับไป แต่ครั้งนี้เราไม่ได้สบตากัน เขามองหน้าฉันแต่สายตาเพ่งเล็งมาที่หน้าผาก ฉันจึงเอามือขึ้นมาแตะหน้าผากของตัวเองอย่างลึ้มตัว แล้วก็รู้สึกได้ถึงรอยแผลเป็นจาง ๆ ที่พาดอยู่ตรงไรผมฝั่งซ้ายของฉัน หากมองผ่าน ๆ ก็อาจมองไม่เห็น มันยังคงอยู่เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง แม้ฉันจะลืมไปนานแล้วว่าตัวเองก็มีแผลเป็นอยู่ตรงนี้ด้วยเหมือนกัน บรรยากาศชวนให้นึกย้อนกลับไปฉายภาพวันที่เกิดแผลเป็นอีกครั้ง ฉันยังจำได้ดีว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร และใครเป็นคนอยู่ตรงนั้นในวันที่เลือดไหลอาบหน้าจนมองแทบไม่เห็นอะไร

ภาพในวันนั้นไหลกลับเข้ามาโดยไม่ต้องเรียกหา เสียงน้ำตกกระทบหินดังสนั่นก้องอยู่ในหัว แรงลมเย็นจากสายน้ำกระเซ็นขึ้นมาปะทะผิวจนต้องหรีดตา ฉันกับฮาอิสยืนอยู่บนหน้าผาสูง มองลงไปยังแอ่งน้ำเบื้องล่างด้วยหัวใจที่เต้นแรงจากความตื่นเต้นมากกว่าความกลัว

“กระโดดพร้อมกันนะ” เขาพูดก่อนจะยื้มกว้างให้ฉันฉันทักหน้าโดยไม่ลังเล ทั้งที่รู้ว่ามันสูงและอันตรายเกินกว่าที่เด็กอย่างเราควรทำ แต่ในตอนนั้นการได้ทำอะไรแบบนั้นไปด้วยกันสำคัญกว่าความปลอดภัยเสียอีก เราจับมือกันแน่นแล้วกระโดดลงไป

พร้อมกัน เสียงน้ำกลบทุกอย่างจนหายไปในพื้นที่ ก่อนที่ความเจ็บจะแล่นขึ้นมาที่หน้าผากเมื่อหัวของเราชนกันได้น้ำ ฉันจำได้ว่าภาพตรงหน้าพร่าไปหมด เลือดไหลลงมาบังตาจนต้องยกมือขึ้นปาดออก ฮาอิริบขึ้นจากน้ำไปนั่งอยู่ไม่ไกล เขาเอามือกุมหัวตัวเองไว้ เลือดไหลไม่ต่างจากฉัน แต่แทนที่เขาจะร้องไห้หรือโวยวาย เขากลับหัวเราะออกมาเหมือนมันเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย

“อย่าบอกใครนะ” เขาพูดทั้งที่ยังยิ้มอยู่ ฉันพยักหน้ารับ ทั้งที่หัวใจยังเต้นแรงจากทั้งความเจ็บและความตกใจ ก่อนจะรีบป็นขึ้นจากน้ำแล้ววิ่งไปหาพีชสมุนไพร์ที่พอจำได้ว่ามีสรรพคุณช่วยห้ามเลือด ฉันบิดใบไม้ด้วยมือจนและแล้วแปะลงบนแผลของเขาอย่างลวก ๆ จากนั้นจึงทำแบบเดียวกันกับตัวเอง มือของฉันสั่นเล็กน้อย แต่ก็ยังพยายามทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เลือดค่อย ๆ หยุดไหล และเราสองคนก็นั่งอยู่ตรงนั้นด้วยกันจนแน่ใจว่าจะไม่มีใครรู้เรื่องนี้

ตั้งแต่วันนั้น รอยแผลเป็นก็อยู่กับเรามาตลอด เหมือนเป็นเครื่องหมายที่ย้ำว่าเราเคยยืนอยู่ข้างกันในช่วงเวลาหนึ่ง แต่ภาพนั้นไม่ได้จบลงเพียงแค่นั้น อีกภาพหนึ่งตามมาติด ๆ อย่างชัดเจนจนฉันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ฉันยืนอยู่หน้าบ้านของฮาอิในวันหนึ่ง มือกำแน่นโดยไม่รู้ตัว เพราะตั้งใจจะชวนเขาไปเล่นน้ำตกเหมือนทุกครั้ง ได้ยินเสียงของเขา ดังลอดออกมาจากด้านบน ฉันกำลังจะเรียกชื่อเขา แต่กลับหยุดเมื่อได้ยินประโยคที่ทำให้ทุกอย่างในตัวฉันแข็งทื่อ

“ลูกก็แค่สงสาร นางไม่มีเพื่อน” คำพูดนั้นกกลงมาตรงกลางอกจนหายใจไม่ออก ฉันยืนนิ่งอยู่ตรงนั้น ไม่ขยับตัว ไม่ส่งเสียง ทั้งที่ในหัวมีหลายอย่างพุ่งเข้ามาจนแยกไม่ออกว่าอะไรรู้สึกมากกว่ากัน

ระหว่างความโกรธหรือความเสียใจ มือที่เคยกำแน่นคลายออกช้า ๆ ก่อนที่ฉันจะถอยหลังออกมาโดยไม่ให้ใครรู้ว่าฉันเคยมายืนอยู่ตรงนั้น

วันนั้นฉันไม่ได้ไปน้ำตกและไม่ได้ร้องไห้ แต่ความรู้สึกในตัวฉันเปลี่ยนไปแล้ว เมื่อเราเจอกันอีกครั้ง ฉันไม่รอให้เขาพูดอะไร

“ข้าไม่อยากเล่นกับเจ้าอีกแล้ว” ฉันพูดออกไปตรง ๆ โดยไม่อ้อมค้อม ฮาฮิขมวดคิ้วเหมือนไม่เข้าใจ เขาหัวเราะเบา ๆ เหมือนคิดว่าฉันกำลังล้อเล่น

“พูดอะไรของเจ้า” เขาตอบกลับมาแบบเดิมเหมือนทุกครั้ง ฉันมองเขาหนึ่ง ความโกรธที่ถูกกดไว้เริ่มซัดขึ้นเรื่อย ๆ

“ถ้าเจ้าอยากพิสูจน์ ก็วิ่งแข่งกันไปที่น้ำตก” ฉันพูดต่อโดยไม่ลังเล

“ถ้าข้าชนะ เจ้าต้องเลิกยุ่งกับข้าตลอดไป แต่ถ้าเจ้าชนะ ข้าจะทำเหมือนเรื่องนี้ไม่เคยเกิดขึ้น” เขามองฉันอยู่ครู่หนึ่ง แล้วจึงพยักหน้ารับคำท้าโดยไม่คิดมาก เพราะสำหรับเขามันอาจเป็นเพียงเกมหนึ่ง แต่สำหรับฉันมันไม่ใช่

เราวิ่งออกไปพร้อมกัน เส้นทางเดิมที่เคยวิ่งเล่นกลับกลายเป็นสนามแข่งที่ไม่มีเสียงหัวเราะ ฉันเร่งฝีเท้าโดยไม่หันไปมองเขา แต่เสียงฝีเท้าของเขายังคงตามมาติด ๆ จนกระทั่งเสียงนั้นสะดุดหายไป

“ลูลา!” เขาตะโกนเรียกชื่อฉัน ข้าฉันหยุดชะงักโดยธรรมชาติ หันกลับไปมองก็เห็นเขาล้มลงอยู่กับพื้น เขานั่งชันเข่าและใช้มือกุมที่หัวเข่าซึ่งมีเลือดซึมออกมาเล็กน้อย ดวงตาของเขามองมาที่ฉัน เหมือนกำลังรอให้ฉันเดินกลับไปหาเหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา ฉันยืนอยู่ตรงนั้นเพียงครู่เดียว ความทรงจำทั้งหมดที่มีต่อเขาผ่านเข้ามาในหัว

อย่างรวดเร็ว ทั้งเสียงหัวเราะ เสียงเรียกชื่อ และภาพวันที่เรานั่ง
ห้ามเลือดให้กัน แต่สุดท้ายฉันก็หันหลังกลับแล้ววิ่งต่อไป ฉันไม่ได้ยิน
ว่าเขาเรียกฉันอีกหรือไม่ เพราะฉันไม่หันกลับไปมองอีกเลย ตั้งแต่
วันนั้นเราก็ไม่เคยเดินข้างกันอีก

คลื่นกระทบเข้าที่แขนของฉันเบา ๆ ดึงให้ฉันกลับมาสู่ปัจจุบัน
ฮายังคงอยู่ตรงหน้า ระยะห่างระหว่างเราไม่มากพอจะเรียกว่าห่าง
แต่ก็ไม่ใกล้พอจะเหมือนเดิม ฉันไม่รู้ว่าเขาจำเรื่องวันนั้นได้แบบเดียวกับ
ฉันหรือไม่ หรือสำหรับเขามันเป็นเพียงเหตุการณ์เล็ก ๆ ที่ผ่านไป
แล้วจบลง แต่สำหรับฉัน มันคือจุดที่ทำให้เรากลายเป็นคนแปลกหน้า
ต่อกันจนถึงวันนี้ และตอนนี้หลังจากไฟเผาทุกอย่างไปจนหมด สิ่งเดียว
ที่ยังคงไม่เปลี่ยนคือระยะห่างระหว่างเราสองคนที่ไม่เคยข้ามไป
ได้อีกเลย

หลังจากคืนนั้นพวกเรากลับขึ้นฝั่งในตอนที่เปลวไฟเหลือเพียง
เถ้าถ่านที่ยังอุ่นคุกรุ่นอยู่ใต้ผืนดิน ท้องฟ้าดูหม่นกว่าทุกวันที่ฉัน
เคยเห็น ควณจาง ๆ ยังคงลอยอ้อยอิ่งอยู่เหนือซากป่าที่ถูกเผา
จนดำสนิท กลิ่นไหม้ติดอยู่ในอากาศจนแม้จะหายใจเบาเพียงใด
ก็ยังรับรู้ได้ชัดเจน ทุกก้าวที่เหยียบลงไปบนพื้นดินมีเสียงกรอบแกรบ
ของเศษไม้ที่แตกหักปะปนกับผงเถ้าถ่านที่ปลิวขึ้นมาตามแรงลม
ฉันมองภาพนั้นด้วยความรู้สึกที่อธิบายไม่ถูกนัก เพราะมันไม่ใช่เพียง
ความเสียใจ แต่เป็นความว่างเปล่าที่แผ่ขยายอยู่ภายในเหมือนมีสิ่งที่
ถูกพรากออกไปโดยไม่ทันตั้งตัว

หมู่บ้านไม่เหลือเค้าเดิมอีกต่อไป บ้านต้นไม้ที่เคยเรียงราย
อยู่เหนือพื้นดินเหลือเพียงโครงไม้ที่ไหม้เกรียม บางหลังพังลงมา
เหลือเพียงลำต้นเอียง ๆ ที่ดูเหมือนจะล้มลงได้ทุกเมื่อ ผู้คนที่เคยมี

พักพิงของตัวเองต่างกระจายตัวกันอยู่บนพื้นที่โล่งโดยไม่มีอะไรปกป้องจากแดดและลม โชคดีเพียงอย่างเดียวคือไฟไม่ถึงเนินเขาที่เป็นบ้านของฉัน ทำให้กระท่อมของบ้านเรายังคงอยู่ในสภาพเดิม แม้รอบข้างจะเต็มไปด้วยเถาเถา แต่พื้นที่เล็ก ๆ แห่งนั้นกลับกลายเป็นที่พึ่งเดียวของผู้คนทั้งหมดบ้านในเวลานี้ ครอบครัวฉันก็ไม่ปฏิเสธ เมื่อมีคนขอเข้ามาพักพิง รอบกระท่อมของเราจึงเต็มไปด้วยผู้คนที่เขาไปไม่มาปูเป็นเสื่อ นั่ง พิง หรือเอนตัวลงบนพื้นอย่างอ่อนแรง เสียงพูดคุยเบา ๆ แทรกกับเสียงไอของคนที่สูดควันเข้าไปมากเกินไป บางคนยังคงไอจนตัวงอ น้ำตาไหลโดยควบคุมไม่ได้ ดวงตาแดงก่ำ เหมือนยังไม่หลุดออกจากควันที่หอมล้นมวงพวกเราเมื่อวาน

น้ำกลายเป็นสิ่งที่ขาดแคลนที่สุดอย่างรวดเร็ว แม่น้ำที่เคยใสสะอาด ตอนนีกลับขุ่นมัวไปด้วยเถาเถาที่ไหลลงมาปะปนกับ กระแสน้ำจนไม่อาจใช้ดื่มได้อย่างปลอดภัย พ่อของฉันกับชาวบ้านบางส่วนพยายามกรองน้ำด้วยวิธีต่าง ๆ เท่าที่มี แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับทุกคน ความกระหายทำให้ใบหน้าของหลายคนดูอ่อนล้าและตึงเครียดยิ่งกว่าเดิม ฉันมองภาพนั้นแล้วรู้สึกเหมือนกำลังยืนอยู่ในโลกที่ไม่ใช่ที่ที่ฉันคุ้นเคย ทั้งที่มันคือที่เดิม แต่กลับไม่มีสิ่งใดเหมือนเดิม

และได้ยินข่าวที่แพร่ไปทั่วในช่วงสายของวันว่ามีชาวบ้านกลุ่มหนึ่งหนีไฟไปทางป่าด้านในและรอดมาได้โดยการกระโดดลงแม่น้ำ แทนที่จะลงทะเลเหมือนพวกเรา หลายคนกลับมาพร้อมกับสภาพ อิดโรยและเต็มไปด้วยรอยไหม้เล็ก ๆ ตามร่างกาย แต่ไม่ใช่ทุกคนจะโชคดีเท่ากัน ชายสองคนในกลุ่มนั้นเสียชีวิตหลังจากสูดควันเข้าไปมากเกินไป ร่างของพวกเขากลับมามีรูปร่างได้ร่มไม้ใหญ่ใกล้กระท่อมของเราเพื่อเตรียมทำตามขั้นตอนต่อไปตามธรรมเนียมหมู่บ้าน

ร่างถูกคลุมไว้เพียงครึ่งตัวด้วยผ้าที่ยังพอมืออยู่ในกระท่อมเก็บของ บ้านฉัน เผยให้เห็นใบหน้าที่น่าสงสารกับความวุ่นวายที่ยังคงดำเนินอยู่รอบข้าง

“ย่าจ๊ะ” ฉันเรียกเบา ๆ เมื่อเดินกลับมาที่กระท่อม ย่านั่งอยู่ใกล้กองไฟเล็ก ๆ ที่ถูกจุดขึ้นใหม่เพื่อให้ความอบอุ่นแก่คนที่ยังหนาวจากการแช่น้ำเมื่อคืน ดวงตาของท่านมองออกไปไกลเหมือนกำลังคิดถึงสิ่งที่อยู่เหนือสิ่งที่มองเห็น ฉันนั่งลงข้างท่านโดยไม่พูดอะไรอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนจะเอ่ยคำถามที่วนอยู่ในหัวตั้งแต่เช้า

“พวกเรายังมีพิธีขอฝนอยู่ไหม” ย่าหันมามองฉันช้า ๆ แวดตาของท่านไม่ได้แปลกใจ แต่กลับเหมือนรอคอยคำถามนี้มานาน

“มี” ท่านตอบสั้น ๆ

“แต่ไม่มีใครทำมานานแล้ว เพราะคนหมดศรัทธา และไม่มีใครจะทำมันได้” ย่าพูดเรียบ ๆ คำตอบนั้นทำให้ฉันเจ็บไปครู่หนึ่ง ฉันมองออกไปยังผู้คนที่นั่งกระจายกันอยู่รอบ ๆ บางคนก้มหน้า บางคนมองไปยังซากป่าที่ไหม้เกรียมเหมือนยังยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ ฉันรู้ดีว่าในเวลานี้ พวกเราไม่มีอะไรเหลือมากพอจะพึ่งพาได้อีกแล้ว ไม่ว่าจะเป็นบ้าน อาหาร หรือแม้แต่ผ้า

“ถ้าพวกเราลองทำอีกครั้งล่ะจ๊ะ” ฉันพูดขึ้นช้า ๆ

“อย่างน้อย ก็เพื่อให้มีฝนตกลงมา” ย่ามองฉันนิ่งอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนจะถอนหายใจเบา ๆ

“พิธีนั้นไม่ใช่แค่การขอฝน มันคือการขอมาต่อสิ่งที่พวกเราเคยทำไว้กับผืนดินและผืนป่า” ท่านพูด คำพูดนั้นทำให้ฉันนึกถึงไฟที่ลุกโชนเมื่อวาน และความแห้งแล้งที่สะสมมาก่อนหน้านั้นที่ไม่มีใครใส่ใจ ฉันไม่อาจปฏิเสธได้ว่าทุกอย่างอาจไม่ใช่เพียงเหตุบังเอิญ

“แล้วเราจะทำได้ไหมจ๊ะ” ฉันทถามอีกครั้ง ย่าไม่ได้ตอบในทันที สายตาของท่านเลื่อนไปยังท่านพ่อที่กำลังช่วยชาวบ้านจัดการเรื่องน้ำ ก่อนจะหันกลับมาที่ฉัน

“ถ้าจะทำ เจ้าต้องไปคุยกับพ่อใหญ่” ท่านพูดซ้ำ ๆ ฉันพยักหน้าโดยไม่ลังเล ไม่นานนักฉันก็เดินลงจากเนินเขาไปยังพื้นที่ที่พ่อใหญ่กำลังช่วยจัดระเบียบผู้คนอยู่ เขายังคงมีผ้าพันแผลที่แขนเหมือนเดิม แต่ท่าทางไม่ได้อ่อนแรงลงเลยแม้แต่น้อย เมื่อเขาเห็นฉัน เขาหยุดฟังคำพูดของชายอีกคนก่อนจะหันมาทางนี้

ฉันเล่าเรื่องพิธิขอฝนให้เขาฟังทั้งหมดโดยไม่ปิดบัง ตั้งแต่สิ่งที่ย่าพูด ไปจนถึงความคิดของฉันที่เชื่อว่าเราไม่มีทางเลือกอื่นแล้ว นอกจากลองทำบางอย่างที่เราเคยละทิ้งไป เขานิ่งฟังจนฉันพูดจบ ก่อนจะมองไปรอบ ๆ เห็นหมู่บ้านที่เหลือเพียงเถาเถาจากไกล ๆ และผู้คนที่ย่อมนแรง

“ตอนนี้ พวกเราก็ไม่มีอะไรจะเสียแล้ว” เขาพูดซ้ำ ๆ อย่างอ่อนแรง คำตอบนั้นไม่ได้เติมไปด้วยความหวัง แต่ก็ไม่ได้ปฏิเสธ

“ถ้าพิธินั้นจะทำให้คนมีที่ยึดเหนี่ยว” เขาพูดต่อ

“ข้าก็เห็นด้วย” แต่ก่อนที่ฉันจะได้พูดอะไรต่อ เสียงหนึ่งก็ดังแทรกขึ้นมาจากด้านหลัง

“เรื่องมงายแบบนั้นจะช่วยอะไรได้” ฉันหันไปตามเสียงนั้นทันที ฮาฮียืนอยู่ไม่ไกล สายตาของเขามองตรงมาที่ฉันเหมือนเดิม ความขัดแย้งที่ชัดเจนยิ่งกว่าเดิมอยู่ในแววตา และฉันรู้ทันทีว่าสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อจากนี้ จะไม่ใช่เพียงการต่อสู้กับความแห้งแล้งของผืนดินเท่านั้น แต่ยังเป็นการเผชิญหน้ากับสิ่งที่ค้างคาอยู่ระหว่างเรามาโดยไม่มีใครพูดถึงมันออกมาตรง ๆ เลยแม้แต่ครั้งเดียว

คำพูดของฮาอียังคงค้างอยู่ในอากาศเหมือนเศษแก้วที่ปลิ้ว ไม่ยอมตกลงพื้น สายตาของเขาที่มองมาทำให้บรรยากาศรอบตัวตึงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ชาวบ้านบางคนที่อยู่ใกล้เริ่มหันมามอง พวกเขาไม่ได้พูดอะไร แต่สีหน้าสะท้อนความลังเลและความไม่แน่ใจที่กำลังก่อตัวขึ้นอย่างชัดเจน

“แล้วเจ้ามีวิธีอื่นหรือไม่” ฉันทามกลับไปโดยไม่หลบสายตา น้ำเสียงไม่ได้ยกระดပ် แต่หนักแน่นพอจะไม่เปิดช่องให้ถอย ฮาอิดูวเราะเบา ๆ เหมือนคำถามนั้นไม่จำเป็นต้องคิด

“อย่างน้อยก็ไม่ใช่การเอาชีวิตของคนทั้งหมู่บ้านไปฝากไว้กับพิธีที่ไม่มีใครรู้ว่ามันได้ผลจริงหรือไม่” คำพูดนั้นทำให้หลายคนเริ่มกระซิบกัน ฉันทับรู้ได้ถึงแรงสั่นสะเทือนเล็ก ๆ ของความไม่เชื่อที่กำลังกระจายออกไปอย่างช้า ๆ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ทุกคนเหมือนจะยอมรับแล้วว่าไม่มีทางเลือกอื่น

“มันไม่ใช่แค่พิธี มันคือการขอขมาต่อสิ่งที่เราทำกับผืนดินนี้”
ฉันทอบ

“แล้วเจ้าคิดว่ามันจะให้ภัยเราหรือ” เขาถามทันที ฉันทเงยไปเลี้ยววินาที คำถามนั้นไม่ใช่สิ่งที่ฉันทมีคำตอบชัดเจนอยู่แล้ว แต่ก่อนที่ฉันทจะได้พูดอะไรต่อ พ่อใหญ่ก็ยกมือขึ้นเล็กน้อยเป็นสัญญาณให้เราทั้งคู่หยุด

“พอแล้ว” เขาพูดเรียบ ๆ แต่หนักแน่นพอให้ทุกเสียงเงยบลง

“เรื่องนี้ไม่ใช่สิ่งที่จะเถียงกันให้จบได้ในตอนนี้” เขามองมาที่ฉันทแล้วหันไปมองฮาอีย สายตาของเขาไม่ได้ดุ แต่ก็เปิดโอกาสให้ได้แย้งต่อ

“ถ้าจะตัดสินใจ เราจะตัดสินใจด้วยกัน” เขาพูด

“แต่ก่อนอื่น มีเรื่องที่ต้องพูดกับเจ้า” พ่อใหญ่หันมาพูดกับฉัน น้ำเสียงของเขาเปลี่ยนไปเล็กน้อย ต่ำลงและหนักขึ้นกว่าปกติ เขากวาดตามองผู้คนรอบ ๆ ก่อนจะหยุดที่ฉัน

“ลูลา ตามเข้ามา” ฉันชะงักเล็กน้อย แต่ก็พยักหน้าแล้วเดินตามเขาออกไปจากกลุ่มคน ล้วเดินตามมาด้วยเงียบ ๆ โดยไม่ต้องเรียก

เราเดินไปหยุดใต้ต้นไม้ใหญ่ที่อยู่ห่างออกมาเล็กน้อย เสียงผู้คนด้านหลังเบาลงจนเหลือเพียงเสียงลมที่พัดผ่านกิ่งไม้แห้ง พ่อใหญ่ยืนนิ่งอยู่ครู่หนึ่งเหมือนกำลังเรียบเรียงคำพูด ก่อนจะยื่นมือเข้าไปในเสื้อแล้วหยิบบางอย่างออกมา มันเป็นสร้อยที่ฉันเคยเห็นผ่านตาเมื่อไม่นานมานี้ ในวันที่เขาถูกโจรทำร้าย สร้อยที่เขาพูดว่าเป็นของคนสำคัญ และไม่ยอมให้ใครแตะต้อง แต่ครั้งนี้เขายื่นมันมาตรงหน้าฉัน

“ของปู่เจ้า รับมันไปสิ” เขาพูดพร้อมกับยื่นสร้อยเส้นนั้นมาให้ฉัน ลมหายใจของฉันสะดุด ดวงตาจับจ้องไปที่สร้อยเส้นนั้นอย่างไม่กระพริบ รายละเอียดเล็ก ๆ ที่เคยไม่ทันสังเกตกลับชัดขึ้นอย่างประหลาด รวากับมันกำลังบอกเล่าเรื่องราวที่ฉันไม่เคยได้รับรู้

“เขาให้ข้าไว้ในวันที่คลื่นยักษ์มา” พ่อใหญ่พูดต่อ น้ำเสียงของเขาไม่ได้สั่น แต่กลับหนักแน่นจนรู้สึกได้ถึงสิ่งที่แบกอยู่ภายใน ฉันเงยหน้าขึ้นมองเขาทันที หัวใจเต้นแรงขึ้นโดยไม่ต้องรอคำสั่ง

“วันที่ทุกคนคิดว่าเขาหนีไม่ทัน” เขาพูดซ้ำ ๆ

“มันไม่ใช่แบบนั้น” ความเงียบระหว่างเรานักขึ้นเรื่อย ๆ ฉันรู้สึกเหมือนทั้งโลกกำลังรอคำพูดถัดไปของเขา

“เขาเลือกที่จะอยู่ตรงนั้น” พ่อใหญ่พูด คำพูดนั้นทำให้ลมหายใจของฉันหายไปชั่วขณะ

“ทำไม” ฉันทามออกมาแทบจะทันที

“เพราะพวกเราผิดสัญญา” เขาตอบ

“ไม่ใช่แค่ครั้งเดียว แต่หลายครั้ง จนสิ่งที่เขาพยายามเตือน มาตลอดไม่อาจถูกมองข้ามได้อีก” ภาพของพิธีกรรม คำสอน และเรื่องราวที่ยาเคยเล่าเล่าผ่านเข้ามาในหัวอย่างรวดเร็ว ฉันทารู้ว่า พวกเราถูกสอนให้เคารพผืนดินและสิ่งมีชีวิตรอบตัว แต่ฉันก็รู้ดีเช่นกัน ว่าในช่วงหลัง ๆ หลายอย่างเริ่มเปลี่ยนไป

“เขาบอกข้าว่า...” พ่อใหญ่หยุดเล็กน้อยเหมือนต้องใช้แรงในการพูดต่อ

“ถ้าจะให้ทุกอย่างหยุดลง ต้องมีคนรับผิดชอบ” หัวใจของฉัน เต้นแรง แต่จังหวะกลับช้าลงกว่าปกติ

“เขาเลือกเป็นคนนั้น” ฉันยืนอยู่ตรงนั้นโดยไม่ขยับ ความคิดทุกอย่างในหัวหยุดนิ่งไปพร้อมกัน เหลือเพียงคำพูดนั้นที่สะท้อนซ้ำไปมาอย่างไม่สิ้นสุด ไม่ใช่เพราะช่วยไม่ได้ หรือเพราะหนีไม่พ้น

“เขาฝากสิ่งนี้ไว้กับข้า” พ่อใหญ่ยื่นสร้อยเข้ามาใกล้อีกเล็กน้อย

“และบอกว่า ถ้าวันหนึ่งหลานของเขาเลือกจะเดินในเส้นทางเดียวกัน ให้มอบมันให้เจ้า” ฉันมองสร้อยเส้นนั้นโดยไม่ยื่นมือไปรับ ความรู้สึกในอกปะปนกันจนแยกไม่ออก ทั้งความตกใจ ความไม่เข้าใจ และความรู้สึกที่หนักอึ้งจนเหมือนถูกสะกดให้ยืนอยู่กับที่

“แล้วถ้าฉันไม่รับ” ฉันทามกลับเบา ๆ

“เขาก็บอกให้เก็บมันไว้ จนกว่าจะมีใครในตระกูลเจ้าพร้อม” พ่อใหญ่ตอบ ฉันหลับตาลงชั่วคราว ลมหายใจที่สุดเข้าไปยังคงมีกลิ่นควันจาง ๆ ปะปนอยู่เหมือนเดิม แต่คราวนี้มันไม่ได้ทำให้แสบคอเท่าเดิมอีกแล้ว เพราะสิ่งที่หนักกว่าควันอยู่ลึกลงไปข้างใน

“ทำไมท่านไม่เคยบอกเรื่องนี้กับใครเลย” ฉันทาม พ่อใหญ่
เงียบไปครู่หนึ่งก่อนจะตอบ

“เพราะข้าเป็นหนึ่งในคนที่ทำให้เขาต้องตัดสินใจแบบนั้น”
ฉันทงายหน้าขึ้นมามองเขาอีกครั้ง

“ข้าคือคนที่เห็นทุกอย่าง และข้าก็เป็นคนที่ไม่อาจหยุดเขาได้”
เขาพูด น้ำเสียงของเขายังคงนิ่ง แต่ฉันทรับรู้ได้ถึงความรู้สึกผิดที่ฝังลึก
อยู่ในคำพูดนั้นอย่างชัดเจน

ลมพัดผ่านระหว่างเราเบา ๆ พัดเอากลิ่นเฝ้านานจาง ๆ ลอย
ผ่านไปอีกครั้ง ฉันทมองสร้อยในมือเขา ก่อนจะเงยหน้าขึ้นไปมอง
ซากป่าที่ถูกเผาจนหมดสิ้นอยู่ไกลออกไป ภาพของทะเลไฟเมื่อวาน
ผู้คนที่สิ้นหวัง และคำพูดของฮาอิ ทั้งหมดซ้อนทับกันในหัวอย่างชัดเจน
ฉันทยังไม่ได้ยื่นมือไปรับสร้อยนั้น แต่ฉันทก็รู้ว่าตั้งแต่วันที่เป็นต้นไป
ฉันทไม่อาจหลีกเลี่ยงสิ่งที่กำลังเรียกหาฉันทอยู่ได้อีกแล้ว

บทที่สิบ ภารกิจจำเป็น

ภาพของสร้อยเส้นนั้นติดอยู่ในหัวตลอดทั้งคืน รวากับมีใครบางคนกำลังวางแผนไว้ตรงหน้าข้าแล้วข้าเล่าไม่ยอมให้ฉันหลบสายตาไปได้ ฉันไม่ได้รับมันมาในทันทีตั้งแต่เมื่อวาน เพราะขอเวลาไปคิดไตร่ตรองให้ดีกว่า เสียงลมหอบเอากลิ่นเถาเถาพัดผ่านกระท่อมเบา ๆ แทรกเข้ามาในทุกจังหวะของลมหายใจ ความเจ็บปวดหลังไฟป่าดับไม่ได้ทำให้โลกกลับมาสงบอย่างที่ควรจะเป็น ตรงกันข้ามมันกลับทำให้ทุกสิ่งชัดเจขึ้น ทั้งความเสียหายที่ยังคงอยู่ตรงหน้า และความจริงที่เพิ่งถูกเปิดเผยจนฉันไม่อาจทำเป็นไม่รับรู้ได้อีกต่อไป ฉันลืมหายใจในยามเช้าพร้อมความรู้สึกแน่นอกที่ไม่ได้เกิดจากความเหนื่อยล้า แต่เป็นการตัดสินใจที่ก่อตัวขึ้นอย่างช้า ๆ จนอัดอั้นอยู่ในอก ฉันลุกขึ้นนั่ง มองไปยังพื้นที่รอบกระท่อมที่ยังเต็มไปด้วยผู้คนที่ยืนนิ่ง ตื่นบ้าง บางคนขยับตัวอย่างอ่อนแรง บางคนมองขึ้นฟ้าเหมือนกำลังรอบางอย่างที่ยังไม่มา และในวินาทีนั้นเองฉันก็รู้ว่าการรออย่างเดียวยังจะไม่ทำให้สิ่งใดเปลี่ยนไป

“ฉันจะทำพิธีขอฝน” ฉันพูดขึ้นกลางวงคนในช่วงสายของวันนี้ เสียงดังฟังชัดจนทุกคนหันมามองพร้อมกัน

ความเจ็บปวดกระจายออกไปทันทีเหมือนคลื่นที่กระทบฝั่ง แล้วค่อย ๆ ซึมลึกเข้าไปในผืนทราย สายตาหลายคู่มองมาที่ฉันด้วยความคาดหวังปะปนกับความกังวล ขณะที่บางคนยังคงลังเลไม่แน่ใจว่าควรเชื่อในสิ่งที่ฉันกำลังพูดหรือไม่

“เจ้าจะทำได้หรือ” เสียงหนึ่งถามขึ้นจากด้านหลัง ฉันหันไป

มองตามเสียงและเห็นฮาอียืนอยู่ตรงนั้น สีหน้าของเขาไม่ได้แสดงความโกรธเหมือนก่อนหน้านี้ แต่ก็ไม่ได้ยอมรับเช่นกัน มันเป็นสายตาที่เต็มไปด้วยคำถามและการท้าทายที่ชัดเจนจนฉันไม่อาจมองข้ามได้

“หากไม่ลองก็ไม่มีทางรู้ จริงไหม” ฉันตอบกลับไปตามตรง เขาหัวเราะเบา ๆ เหมือนเคย แต่ครั้งนี้ไม่มีความเยาะเย้ยชัดเจนเท่าเดิม

“หรือเจ้ากำลังจะทำเหมือนปู่ของเจ้า” เขาพูด

“เอาชีวิตตัวเองไปแลกกับสิ่งที่ไม่ใช่ใครพิสูจน์ได้” คำพูดนั้นแทงเข้ามาตรงกลางใจ แต่ฉันไม่หลบ

“อย่างน้อยปู่ของข้าก็ทำอะไรบางอย่าง ไม่ใช่แค่ยืนมองทุกอย่างพังลงต่อหน้า” ฉันตอบ ฮาอีไม่ได้ตอบต่อ ดวงตาของเขามองฉันนิ่งอยู่นานกว่าทุกครั้งก่อนจะละลายตาไปเหมือนกำลังคิดอะไรบางอย่างที่ไม่พูดออกมา พอใหญ่ก้าวออกมาข้างหน้าเล็กน้อย

“ถ้าจะทำพิธีนี้ก็ต้องทำให้ถูกต้อง” เขาพูด ฉันจึงพยักหน้า

“ข้ารู้” แม้ในความเป็นจริงฉันจะยังรู้ไม่ทั้งหมด แต่สิ่งที่ย่าบอกเมื่อคืนยังคงชัดเจนอยู่ในหัว และฉันรู้ดีว่าพิธีนี้ไม่ใช่สิ่งที่ทำได้เพียงแค่ตั้งใจ

“จักต้องมีสามสิ่งนี้” ฉันพูดต่อ พลังไล่เรียงสิ่งที่จำได้

“คบเพลิงที่ไม่ดับ บทสวดที่ถูกต้อง และการพิสูจน์ว่าผู้ทำพิธีพร้อมจะอุทิศตนเพื่อชีวิตอื่น” เสียงกระซิบดังขึ้นเบา ๆ รอบตัว บางคนพยักหน้าเหมือนเคยได้ยิน บางคนขมวดคิ้วเหมือนเพิ่งรู้เป็นครั้งแรก

“เจ้าจะไปหาสิ่งพวกนั้นจากที่ไหน” ฮาอีถามแทรกขึ้นมาอีกครั้ง ฉันหันไปมองเขา

“จากที่มันควรจะอยู่” คำตอบนั้นทำให้เขายิ้มมุมปากเล็กน้อย เหมือนยังไม่เชื่อ แต่ก็ไม่ได้พูดอะไรต่อ

ลัวที่นั่นอยู่ข้างฉันทลุกขึ้นยืนทันทีที่ฉันทขยับตัว หางของมันแกว่ง ซ้า ๆ แต่สายตาจับจ้องมาที่ฉันทไม่วางเหมือนรับรู้ว่ฉันทกำลังจะออกไปไหน ฉันทก้มลงลูบหัวมันเบา ๆ ก่อนจะพูดด้วยน้ำเสียงที่ใช้กับมัน เพียงตัวเดียว

“ไปกันเถอะ ลัว ข้าต้องเริ่มแล้ว” มันส่งเสียงครางเบา ๆ เหมือนตอบรับก่อนจะเดินนำออกไปข้างหน้าโดยไม่ต้องรอ ฉันทก้าวตาม ออกจากวงคนโดยไม่หันกลับไปมองด้านหลัง แต่ก็ยังรับรู้ได้ถึงสายตาทหลายคู่ที่มองตามมา หนึ่งในนั้นชัดเจนที่สุดโดยไม่ต้องหันไปยืนยัน

ฮาอิ ฉันทรู้ว่าเขายังไม่เชื่อ และอาจไม่มีวันเชื่อในสิ่งที่ฉันทกำลังจะทำ แต่ฉันทก็รู้เช่นกันว่เขาจะไม่ปล่อยให้ฉันททำมันอย่างง่ายดาย และนั่นทำให้ฉันทยิ่งแน่ใจว่พิธีนี้จะไม่ใช้เพียงการขอฝน แต่มันคือการพิสูจน์ตัวเองที่ฉันทเองก็ยังไม่รู้ว่าปลายทางจะเป็นเช่นไร

ฉันทไม่ได้เดินลึกเข้าไปในป่าเหมือนที่คิดไว้ในตอนแรก เพราะสิ่งที่ต้องการอยู่ใกล้กว่านั้นมากจนเกือบจะสัมผัสถึงมัน เนินเขาหลังกระท่อมยังคงเงียบสงบเหมือนเดิม แม้ผืนป่ารอบด้านจะถูกไฟเผาจนเกลี้ยง แต่พื้นที่ตรงนี้กลับรอดพ้นมาได้ราวกับมีบางสิ่งคอยปกป้องเอาไว้ ต้นไม้ใหญ่ยังคงยืนต้นนิ่ง ใบไม้ยังคงไหวตามลมเหมือนทุกวัน และตรงกลางของเนินนั้น มีต้นตะเคียนสูงใหญ่ที่ยังคงตั้งตระหง่านเหมือนเฝ้ามองทุกสิ่งมาอย่างยาวนาน ฉันทหยุดยืนอยู่ตรงหน้ามันโดยไม่รีบเข้าไปแตะต้อง มือที่เคยขยับทำอะไรอย่างรวดเร็วกลับนิ่งลงอย่างตั้งใจ ลมหายใจถูกปรับให้ช้าลง ก่อนที่ฉันทจะก้มศีรษะเล็กน้อย แล้ววางฝ่ามือลงบนอก

“โอโฮฮา...” ฉันเอ่ยออกมาแผ่วเบา เสียงไม่ได้ดัง แต่หนักแน่นพอให้ตัวเองได้ยิน

“ข้าขออนุญาตจากผืนดิน จากต้นไม้ และจากทุกชีวิตที่อยู่ร่วมกัน ณ ที่แห่งนี้ ข้าต้องการยางไม้จากท่านเพื่อนำไปทำคบเพลิงในพิธีขอฝน หากท่านยินยอม ข้าจะรับไปด้วยความเคารพ และจะไม่สืบทอดแทนด้วยการดูแลและไม่ทำลาย”

ลมพัดผ่านยอดไม้ในจังหวัดพะอติ ใบตะเคียนไหวกระทบกันเกิดเสียงแผ่วเบาเหมือนการตอบรับที่ไม่ต้องใช้ถ้อยคำ ฉันค่อย ๆ เงยหน้าขึ้น มองลำต้นตรงหน้าด้วยสายตาที่ต่างจากตอนแรกเล็กน้อย มันไม่ใช่เพียงต้นไม้ที่ฉันจะเข้าไปตัดเอาสิ่งที่ต้องการ แต่มันคือสิ่งมีชีวิตอีกหนึ่งชีวิตที่ฉันกำลังขอความช่วยเหลือ ล้วนนั่งลงข้างฉันเงียบ ๆ มันไม่ส่งเสียง ไม่วิ่งเล่นเหมือนทุกครั้ง หูตั้งเล็กน้อยเหมือนรับรู้บรรยากาศที่จริงจังกว่าปกติ ฉันยกมือขึ้นลูบหัวมันเบา ๆ ก่อนจะพูดกับมันด้วยน้ำเสียงแผ่ว

“ข้าขอืมจากท่านนะ ลัว เราจะไม่เอาเกินจำเป็น” มันกระดิกหางช้า ๆ เหมือนเข้าใจ แม้จะไม่ใช่ในแบบเดียวกับมนุษย์ แต่การที่มันยังคงอยู่ตรงนี้โดยไม่ถูกรบกวนก็เพียงพอแล้วสำหรับฉัน

“พูดกับต้นไม้ด้วยเหรอ” เสียงของฮาอิดังขึ้นจากด้านหลัง ทำให้ฉันรู้ทันทีว่าเขาอยู่ตรงนั้นมาสักพักแล้วโดยที่ฉันไม่รู้ตัว ฉันไม่ได้หันไปมองทันที แต่ยังคงวางมืออยู่บนลำต้นตะเคียนก่อนจะตอบกลับไป

“ไม่ได้พูดกับต้นไม้” ฉันพูดซ้ำ ๆ

“ฉันพูดกับเจ้าของของมัน” คำตอบนั้นทำให้เขาเงยไปครู่หนึ่ง แล้วเดินเข้ามาใกล้พอที่จะเห็นจากหางตา เขามองต้นตะเคียนสลับกับฉันเหมือนกำลังขังใจว่าจะหัวเราะหรือไม่ แต่สุดท้ายเขาเพียง

ถอนหายใจเบา ๆ

“ถ้ามันไม่ให้ เจ้าจะทำยังไง” เขาถาม น้ำเสียงไม่ได้ทำทนาย
เท่าก่อนหน้านี้ แต่ยังคงมีความสงสัยชัดเจน จันค่อย ๆ ถอนมือออก
จากลำต้น

“ก็จะไม่เอา” จันตอบโดยไม่ลังเล

“เพราะถ้ามันไม่ให้ ต่อให้เอาไปก็ไม่มีความหมาย” เขามองจัน
นิ่งอยู่นาน ดวงตาของเขาไม่ได้แข็งเหมือนก่อน แต่เหมือนกำลังพยายาม
ทำความเข้าใจในสิ่งที่เขาไม่คุ้นเคย จันไม่ได้รอให้เขาพูดอะไรต่อ
เพียงแค่อยิบมิดหินขึ้นมาแล้วกรีดลงบนเปลือกไม้ในจุดที่เหมาะสม
อย่างระมัดระวัง รอยกรีดไม่ลึกเกินไป ไม่ทำลายเนื้อไม้มากเกินไป
ความจำเป็น ยางไม้ซึมออกมาช้า ๆ เหนียวข้นและมีกลิ่นเฉพาะตัว
ที่คุ้นเคย จันรองมันลงในภาชนะด้วยความระวัง ไม่ให้หยดใดสูญเปล่า

ทุกการเคลื่อนไหวของจันช้าลงโดยตั้งใจ เพราะกำลังทำสิ่งที่
ต้องใช้ความเคารพมากกว่าความรวดเร็ว ล้วงขยับเข้ามาใกล้
อีกเล็กน้อย แต่ก็ยังคงนิ่งอยู่ข้าง ๆ ส่วนฮาอียืนฟังต้นไม้ดูอยู่ไม่ไกล
เขาไม่ได้พูดแทรก แต่การที่เขาไม่เดินหนีไปไหนก็เพียงพอให้จันรับรู้ว่า
เขายังสนใจในสิ่งที่จันกำลังทำ

“เจ้าทำเหมือนมันรู้สึกได้จริง ๆ” เขาพูดขึ้นในที่สุด จันเงยหน้า
มองเขาเล็กน้อย

“แล้วเจ้าคิดว่ามันไม่รู้สึกรึหรือ” คำถามนั้นไม่ได้ต้องการ
คำตอบในทันที และเขาก็ไม่ได้ตอบกลับมาเหมือนกัน แต่สายตา
ของเขาที่มองไปยังรอยกรีดบนต้นตะเคียนเปลี่ยนไปเล็กน้อย คล้ายว่า
กำลังติดตามในสิ่งที่ไม่เคยคิดมาก่อน และเมื่อได้ยางไม้ในปริมาณ
ที่พอเหมาะ จันก็หยุดมือ ไม่กรีดเพิ่มแม้จะยังสามารถเอาได้อีก

ฉันใช้มือแตะลงบนลำต้นอีกครั้งเบา ๆ

“ขอบคุณ” ฉันพูด ลมพัดผ่านอีกครั้ง ใบไม้ไหวตอบเช่นเดิม ฉันนำยางไม้มาชุบน้ำที่พื้นปลายไม้ แล้วจึงใช้หินกระทบกันจนเกิดประกายไฟเล็ก ๆ แล้วจุดมันเข้ากับผ้า เปลวไฟค่อย ๆ ลุกขึ้นช้า ๆ สีของมันไม่จัดจ้าน แต่มันคงและนิ่งกว่าที่คิด รวากับมันไม่ได้เพียงแค่ติดไฟ แต่กำลังมีชีวิต ฉันมองมันอยู่นาน รับรู้ถึงจังหวะของมันที่สม่ำเสมอและไม่สิ้นไหว

“มันจะไม่ดับ” ฉันพูดขึ้นเบา ๆ แต่ชัดเจน ฮาอิยืนอยู่ข้าง ๆ เขามองเปลวไฟนั้นเหมือนกำลังหาคำอธิบายบางอย่าง ก่อนจะเขย่าหัวเราะเบา ๆ

“ทุกอย่างดับได้หมดทั้งนั้นแหละ ลูลา” คำพูดนั้นทำให้มือของฉันชะงักไปเสี้ยววินาที ลัวส่งเสียงครางเบา ๆ มันเงยหน้ามองฮาอิอยู่ครู่หนึ่งแล้วหันกลับมามองฉัน มันเอี้ยวมาดูขาฉันอยู่สองสามที เป็นการเลือกข้างอย่างชัดเจน ฉันยกมือขึ้นลูบหัวมันเบา ๆ เพื่อให้มันสงบ

“ข้าไม่ปล่อยให้มันดับหรอก” ฉันพูดกับลัวเสียงแผ่ว แต่น้ำหนักของคำกลับชัดเจนกว่าที่พูดกับใครทั้งหมด ฮาอิได้ยินแล้วยังคงยืนนิ่ง

“หรือมันอาจจะยังไม่ถึงเวลาที่มันดับ” ฉันหันไปมองเขาอีกรอบ คำพูดนั้นไม่ใช่การปฏิเสธเหมือนก่อน และไม่ใช่ว่ายอมรับทั้งหมด แต่มันอยู่ตรงกลางระหว่างสองสิ่งนั้นอย่างพอดี และนั่นทำให้ฉันรู้ว่าแม้เขาจะยังไม่เชื่อในพิธีของฉัน แต่เขาเริ่มมองเห็นบางอย่างในสิ่งที่ฉันกำลังทำอยู่แล้ว

แสงแดดยามบ่ายอ่อนลงเล็กน้อยเมื่อฉันกลับมานั่ง

ที่หน้ากระท่อม สมุนไพรที่ตากไว้เริ่มส่งกลิ่นจาง ๆ กลบกลิ่นควันอ่อน ๆ ที่ยังลอยฟุ้งมากับลมที่พัดผ่านเป็นระยะ เสียงผู้คนที่ยังคงอาศัยอยู่รอบเนินเขาดังแว่วมาไกล ๆ แต่ไม่ได้รบกวนความตั้งใจที่ฉันกำลังรวบรวมอยู่ตรงหน้า

แผ่นใบไม้แห้งถูกคลี่ออกบนตักของฉัน ตัวอักษรโบราณที่ย่ำเขียนไว้เรียงตัวกันอย่างเป็นระเบียบ แม้ฉันจะเคยเห็นและได้ยืมมันมาหลายครั้งในวัยเด็ก แต่ไม่เคยมีครั้งไหนที่ฉันต้องจดจำมันด้วยความหมายทั้งหมดเช่นนี้

ทุกคำ ทุกจังหวะ ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของพิธีที่ไม่อาจผิดพลาดได้ ฉันลากปลายนิ้วไปตามตัวอักษรซ้ำ ๆ ก่อนจะเริ่มท่องออกเสียงเบา ๆ

“นามู วาเร อาโลนา” เสียงของฉันยังไม่มั่นคงนักในครั้งแรก จังหวะบางช่วงขาดหายไปเล็กน้อยเหมือนความทรงจำที่ยังไม่ถูกปะติดปะต่อให้สมบูรณ์ ฉันหยุดและหายใจเข้าเล็กน้อย แล้วเริ่มใหม่ตั้งแต่ต้น พยายามให้เสียงกับความหมายเคลื่อนไปพร้อมกัน ไม่ใช่เพียงแค่จำถ้อยคำ แต่ต้องเข้าใจสิ่งที่กำลังเอ่ยออกไปด้วย ล้วนนอนหมอบอยู่ไม่ไกลจากฉัน หัววางอยู่บนขาหน้า หูตั้งขึ้นเล็กน้อยทุกครั้งที่ฉันเปล่งเสียง มันไม่ได้หลับ แต่ก็ไม่ได้เคลื่อนไหว เพียงแค่ฟังอยู่เงียบ ๆ เหมือนมันเองก็รับรู้ถึงความสำคัญของสิ่งที่ฉันกำลังทำ

“อาโลนา...อาโลนี่” ฉันท่องซ้ำอีกครั้ง คราวนี้เสียงนิ่งขึ้นกว่าครั้งแรก แต่ยังไม่ถึงระดับที่ฉันพอใจ ฉันขมวดคิ้วเล็กน้อย รู้สึกได้ว่าความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยอาจทำให้ทุกอย่างคลาดเคลื่อน และนั่นไม่ใช่สิ่งที่ฉันยอมให้เกิดขึ้นได้

“ถ้าท่องผิด ฝนจะตกผิดที่ไหม” เสียงนั้นดังขึ้นข้าง ๆ

โดยไม่ต้องหันไปมองก็รู้ว่าเป็นใคร ฉันถอนหายใจเบา ๆ แต่ไม่ได้หยุดท้อง เพียงแค่พูดแทรกกลับไป

“ถ้าเจ้าฟังดี ๆ อาจจะได้ยินความหมายมากกว่าคำถาม” ฮาฮันงลงบนท่อนไม้ใกล้ ๆ โดยไม่ขออนุญาต เขาเอนตัวเล็กน้อย มือเท้าคางเหมือนกำลังดูอะไรที่น่าสนใจ แม้สีหน้าจะยังคงมีรอยยิ้มบาง ๆ แต่สายตากลับไม่ได้ล้อเล่นเหมือนคำพูด

“ข้ากำลังฟังอยู่” เขาพูด

“แต่ยังไม่เห็นว่ามันจะต่างจากการพูดลอย ๆ ยังไง” ฉันหยุดท้องในที่สุด หันไปมองเขาตรง ๆ

“มันต่างตรงที่คนพูดเชื่อในสิ่งที่ตัวเองพูด” เขานิ่งไปเล็กน้อย เหมือนกำลังชั่งน้ำหนักคำพูดของฉันกับความคิดของตัวเอง ก่อนจะถอนหายใจเบา ๆ แล้วพึมพำ

“ความเชื่อ” เขาพูดจบก็หลับตาลง แต่กายยังอยู่ในท่าเดิม ฉันหันกลับมามองแผ่นใบไม้บนตักอีกครั้ง ปลายนิ้วแตะลงบนตัวอักษรเดิมซ้ำ ๆ เหมือนพยายามให้มันฝังลงไปในความจำมากกว่าที่ตาเห็น

“ไม่ใช่แค่เชื่อ” ฉันพูดซ้ำ ๆ โดยไม่ได้หันไปมองเขา

“มันคือการยอมรับว่าเราไม่ได้อยู่เหนือทุกอย่าง บางทีเจ้าควรลองท้องดูบ้าง” ความเงิบตกลงมาระหว่างเราอีกครั้ง แต่ครั้งนี้มันไม่อึดอัดเหมือนก่อนหน้านี้ ฮาฮันยังคงไม่ลืมตา เพียงแค่นั่งอยู่ตรงนั้นและฟังต่อไป ฉันท้องบทสวดซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนเสียงของตัวเองเริ่มนิ่งขึ้น จังหวะเริ่มต่อเนื่องเหมือนคลื่นที่ซัดเข้าหาฝั่งโดยไม่สะดุด คำแต่ละคำไม่ใช่เพียงเสียงอีกต่อไป แต่เริ่มมีภาพ มีความหมาย และมีผลต่อจิตใจอย่างชัดเจน ลวซยับตัวเล็กน้อยแล้วลุกขึ้นเดินเข้ามาใกล้ มันนั่งลงข้างฉันแล้วเงยหน้ามอง ดวงตาของมันสะท้อนแสงแดดอ่อน ๆ

เหมือนกำลังยืนยันสิ่งที่คิดโดยไม่ต้องใช้คำพูด ฉันยกมือขึ้นวางบนหัวมันเบา ๆ โดยไม่หยุดท่อง

เสียงของฉันยังคงดำเนินต่อไป มันคงขึ้น ชัดเจนขึ้น และลึกลงไปในความรู้สึกนั้น ฉันเริ่มแน่ใจมากขึ้นว่าสิ่งที่ฉันกำลังเรียกหาไม่ได้อยู่ไกลเกินเอื้อมอย่างที่ใครบางคนคิดเลย

แม้ยางไม้จะถูกเตรียมไว้แล้ว และบทสวดจะเริ่มฝังแน่นอยู่ในความทรงจำของฉันมากขึ้นทุกครั้งที่ท่องซ้ำ แต่สิ่งสุดท้ายกลับเป็นสิ่งที่ทำให้ฉันลังเลมากที่สุด ไม่ใช่เพราะมันยากเกินจะทำ แต่เพราะมันไม่อาจเตรียมได้เหมือนสองอย่างก่อนหน้านี้

การช่วยชีวิตสัตว์ไม่ใช่สิ่งที่กำหนดเวลาได้ และไม่ใช่สิ่งที่ฉันจะออกไปหาแล้วพบเจอทันทีอย่างที่ต้องการ มันต้องอาศัยจังหวะและความตั้งใจที่แท้จริง ไม่ใช่เพียงเพื่อให้พิธีสมบรูณ์ แต่เพื่อพิสูจน์ว่าฉันพร้อมจะรับสิ่งนั้นโดยไม่ผิดธรรมชาติ

ฉันยืนอยู่ริมป่าในช่วงสายของวัน สายตาดูมืดมดมองเข้าไปยังพื้นที่ที่ยังคงมีร่องรอยไฟไหม้ ล้วนเดินวนอยู่ใกล้ ๆ มันเงยหน้ามองฉันเป็นระยะเหมือนรอคำสั่ง แต่ครั้งนี้ฉันไม่ได้มีทิศทางที่ชัดเจนให้มันเหมือนทุกครั้ง

“เข้าไม่ได้จะเปล่า” ฉันพูดกับมันเบา ๆ พลางก้มลงสบตา

“เราจะไปช่วย” มันเอียงหัวเล็กน้อย ก่อนจะกระดิกหางซ้ำ ๆ เหมือนรับรู้เจตนาฉัน

“ช่วยอะไร” เสียงของสาอิดังขึ้นจากด้านหลังเหมือนเงาที่ตามมาโดยไม่ต้องเรียก ฉันไม่หันไปมอง

“สิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ”

“แล้วเจ้ารู้ได้ยังไงว่ามันต้องการ” เขาถามต่อทันที ฉันก้าวเท้า

เข้าไปในป่าโดยไม่ตอบคำถามนั้นตรง ๆ

“ถ้าเจ้ารู้จักฟัง เจ้าก็จะรู้ได้เอง” เขายักไหล่ให้กับคำตอบของฉันแล้วเดินตามมา เสียงฝีเท้าไม่ได้ปิดบังเหมือนเคย เราสองคนกับอีกหนึ่งชีวิตที่เดินเคียงกันเข้าไปในป่าที่ยังคงมีกลิ่นไหม้เจืออยู่ในอากาศ เสียงลมพัดผ่านกิ่งไม้แห้งดังกรอบแกรบเป็นระยะ แสงแดดส่องลอดผ่านช่องว่างของใบไม้ลงมาเป็นลำ ๆ บนพื้นดินที่ไม่เรียบเสมอกัน ยากนักที่จะมีสัตว์เล็กหรือใหญ่รอดชีวิตจากไฟป่าเมื่อไม่กี่วันก่อน แต่นั้นมาเพื่อตามหาชีวิตที่ยังรอคอยการช่วยเหลือ

ฉันพยายามปล่อยให้ประสาทสัมผัสทุกส่วนเปิดรับสิ่งรอบตัว ไม่เร่ง ไม่รีบ และไม่พยายามบังคับให้สิ่งที่ต้องการปรากฏขึ้นมา ล้มหยุดเดินกะทันหัน หูของมันเป็นขึ้นอย่างที่ชอบทำเมื่อสัมผัสได้ถึงสิ่งที่น่าสนใจ ดวงตาจับจ้องไปยังทิศทางหนึ่งก่อนจะส่งเสียงครางต่ำในลำคอ ฉันหยุดตามทันที รับรู้ได้ถึงสิ่งที่เปลี่ยนไปในอากาศ แม้จะยังไม่ได้ยินอะไรชัดเจน แล้วเสียงก็ดังขึ้น เสียงแหลมเล็กที่สั้นไหวและไม่สม่ำเสมอ มันไม่ใช่เสียงลม ไม่ใช่เสียงกิ่งไม้ แต่เป็นเสียงของสิ่งมีชีวิตที่กำลังหวาดกลัว ฉันรีบก้าวตามเสียงนั้นไป

ลั่ววิ่งนำทันทีโดยไม่ต้องรอคำสั่ง ฮาติดตามหลังมาใกล้ขึ้นกว่าปกติเมื่อเขาเองก็ได้ยินเช่นกัน เมื่อพ้นแนวต้นไม้เตี้ยออกไป ภาพตรงหน้าทำให้ฉันหยุดหายใจไปชั่วขณะ ต้นไม้สูงต้นหนึ่งตั้งอยู่ริมหน้าผา กิ่งของมันยื่นออกไปเหนือความว่างเปล่า และบนกิ่งนั้นมีรังนกเล็ก ๆ วางอยู่เอียงเล็กน้อยคล้ายว่าใกล้จะหล่นลงมาได้ทุกเมื่อ ภายในมีลูกนกตัวเล็กกำลังขยับปีกอ่อน ๆ ส่งเสียงร้องไม่หยุดเหนือขึ้นไปบนฟ้า มีเงาขนาดใหญ่กำลังวนเป็นวง นกอินทรีกำลังกางปีกกว้าง ลมที่พัดแรงในช่วงนี้ยิ่งช่วยให้มันโฉบลงมาได้ง่ายขึ้น

ทุกการเคลื่อนไหวของมันช้าแต่แม่นยำ ดวงตาจับจ้องไปยังรังเบื่องล่าง
อย่างไม่วางใจ

“มันก็เป็นไปตามธรรมชาติ เจ้าจะไปขัดมันทำไม” ฮาอิพูดขึ้น
ข้างหลัง ฉันไม่ตอบให้เสียเวลา สายตายังคงจับจ้องไปที่รังนกนั้น
หัวใจเต้นแรงขึ้นทีละน้อยไม่ใช่เพราะกลัว แต่เพราะกำลังตัดสินใจ

“ถ้าเจ้าไม่ทำอะไร มันก็แค่เป็นไปตามที่มันควรจะเป็น”
เขาพูดต่อ น้ำเสียงนิ่งแต่หนักขึ้นเล็กน้อย ฉันก้าวไปข้างหน้า

“แต่มันไม่ใช่สิ่งที่ข้าเลือก” ฉันตอบ ฉันไม่รอให้เขาพูดอะไรต่อ
รีบปีนขึ้นต้นไม้ทันที เปลือกไม้หยาบบาดฝ่ามือเล็กน้อย แต่ฉันไม่หยุด
เพียงเท่านั้น กิ่งไม้บางกิ่งยังคงแข็งแรงพอให้รับน้ำหนัก แต่บางกิ่ง
ก็แห้งจนส่งเสียงลั่นเบา ๆ ทุกครั้งที่ฉันเหยียบ ล้วนเหวี่ยงจากด้านล่าง
เสียงของมันดังชัดเหมือนเตือนให้ฉันระวัง ขณะที่เงาของนกอินทรี
เริ่มวนต่ำลงเรื่อย ๆ ฉันเอื้อมมือไปถึงรังได้ในที่สุด สัมผัสถึงความสั่น
ของลูกนกที่เบียดกันอยู่ภายใน ฉันค่อย ๆ ประคองมันไว้ พยายาม
ไม่ให้เสียงไปมากกว่านี้ แต่ในจังหวะเดียวกันนั้นเอง กิ่งไม้ที่ฉันเหยียบ
อยู่ส่งเสียง

“เป๊าะ” รอยร้าววิ่งผ่านเนื้อไม้ก่อนที่มันจะหักลงอย่างรวดเร็ว
ร่างของฉันเสียสมดุลทันที

“ลูลา!” ฮาอิตะโกน ฉันคว้ารังนกไว้แน่นด้วยแขนข้างหนึ่ง
อีกมือพยายามคว้ากิ่งไม้ข้าง ๆ แต่ปลายนิ้วเพียงเฉียดผ่านอากาศ
ร่างของฉันร่วงลงมารวดเร็ว ก่อนที่มือจะคว้าขอบกิ่งที่ยื่น
ออกมาได้ในเสี้ยววินาที แรงกระชากทำให้แขนขาไปทั้งข้าง รังนกยัง
อยู่ในอ้อมแขนของฉัน แต่ร่างของฉันห้อยอยู่เหนือหน้าผา
ลมพัดแรงขึ้น เสียงปีกขนาดใหญ่ตัดอากาศดังโกล้งเข้ามาอย่างรวดเร็ว

นกอินทรีโฉบลงมาแล้ว

“ส่งมา!” ฮาอิตะโกนจากด้านล่าง เขาริบบิ้นขึ้นมาเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ มือเอื้อมขึ้นมาหาฉัน

“ข้าจะรับมันไว้!” ฉันส่ายหน้าแทบจะทันที หัวใจเต้นแรงจนรู้สึกได้ถึงจังหวะในลำคอ

“ไม่!” เสียงของฉันทันที แต่ก็ยังดัง ภาพในหัวแล่นผ่านอย่างรวดเร็ว คำพูดของเขาในอดีต และเหตุการณ์ที่ผ่านมา ฉันไม่ไว้ใจเขา มือของฉันทิ้งการันนกแน่นขึ้น แม้แขนจะเริ่มสั่นจากแรงที่ต้องรับน้ำหนักตัวทั้งหมดไว้

“ลูลา นี่ไม่ใช่เวลา—” เขาพูดไม่ทันจบ เงามดำพุ่งเข้ามาใกล้อีกครั้ง ล้วงเท้าลั่นจากด้านล่าง เสียงของมันก็ก้องไปทั่วหน้าผาพยายามกระโดดขึ้นไปให้สูงที่สุดแม้จะรู้ว่าเอื้อมไม่ถึง ฉันไม่มีทางเลือกแล้ว และไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร ฉันจะไม่ปล่อยชีวิตนี้ลงไปเด็ดขาด

เสียงลมคำรามผ่านหูของฉันทันทีอย่างรุนแรงจนแทบไม่ได้ยินเสียงของตัวเองแล้ว แขนข้างที่เกาะกิ่งไม้เริ่มสั่นถี่ขึ้นทุกวินาที กล้ามเนื้อเกร็งแน่นจนปวดร้าวลึกเข้าไปถึงกระดูก แต่ฉันยังคงกอดรั้งนกไว้แนบอกแน่น รวากับหากฉันผ่อนแรงเพียงนิดเดียว ทุกอย่างจะพังลงทันที

เงาของนกอินทรีทาบทับลงมาเหนือหัว มันโฉบต่ำลงอีกครั้ง ปีกขนาดใหญ่ตัดอากาศเกิดเสียงหวีดแหลม ดวงตาคมกริบจ้องมาที่ฉันโดยตรง ไม่ใช่เพียงรังนกอีกต่อไป แต่เป็นฉันที่เป็นสิ่งกีดขวางที่มันต้องกำจัด

“ลูลา! มองข้า!” เสียงของฮาอิตะโกนดังฝ่าความโกลาหลเข้ามาอย่างชัดเจนกว่าทุกอย่าง ฉันชะงักไปเสี้ยววินาที สายตาหันไปมองเขา

โดยไม่รู้ตัว เขาอยู่ใกล้กว่าที่คิด มือหนึ่งเกาะกึ่งไม้ อีกมือเอื้อม
ขึ้นมาหาฉัน ใบหน้าของเขาไม่ได้มีรอยยิ้ม ไม่มีความกวนเหมือน
ทุกครั้ง มีเพียงความตื่นตระหนกและกังวลที่ชัดเจนในทุกเส้นสายของ
สีหน้า

“ส่งมาให้ข้าเดี๋ยวนี้!” เขาตะโกน

“เจ้าจะไม่ไหวแล้ว!” ฉันกัดฟันแน่น แขนอ่อนแรงลงมากจน
รู้สึกได้ว่าปลายนิ้วกำลังลื่นจากเปลือกไม้

“ไม่...” ฉันส่ายหน้า เสียงแหบพร่า

“ข้าไม่ให้เจ้า” ดวงตาของเขาสั่นไหว ไม่ใช่เพราะโกรธ
แต่เหมือนถูกคำพูดซ้ำกระแทกเข้าไปตรง ๆ

“นี่เจ้ายังไม่เชื่อข้าอีกหรือ!” เขาตะโกนกลับมา เสียงแข็งขึ้น
อย่างที่ผมไม่ค่อยได้ยิน คำถามนั้นเหมือนถูกหินกระแทกลงกลางอก
ฉันอย่างแรงเช่นกัน ภาพในอดีตแล่นผ่านเข้ามาโดยไม่ตั้งใจ เสียงที่เคย
ได้ยิน ความรู้สึกที่เคยถูกทิ้งไว้ข้างหลัง แต่เสียงลูกนกที่สั่นไหว
ในอ้อมแขนดังฉันกลับมา และเสียงของสัตว์ที่ดังอยู่ต่อเนื่อง

“โง่ง! โง่ง!” มันเห่าไม่หยุด กระโดดวนอยู่ด้านล่าง พยายาม
หาทางขึ้นมาให้ถึงฉันให้ได้ เสียงของมันเต็มไปด้วยความพยายามที่จะ
ช่วยโดยไม่ลังเลแม้แต่一秒 ฉันหายใจถี่ขึ้น มองมือของฮาอิตีที่ยังคงเอื้อม
มาไม่ลดละ ถ้าฉันไม่เชื่อเขา ฉันจะไม่รอด และถ้าฉันยังยึดรั้งนี้ไว้
คนเดียว ทุกอย่างจะตกลงไปพร้อมกัน

“ลูลา!” เขาตะโกนอีกครั้ง เสียงแหบลงเล็กน้อยเหมือนเริ่ม
หมดแรง

“ข้าจะไม่ทำร้ายมัน!” คำพูดนั้น ไม่ใช่คำสัญญาในวัยเด็ก
และไม่ใช่คำพูดลอย ๆ ที่ฉันเคยได้ยิน แต่มันคือเสียงของคนที่กำลัง

พยายามอย่างเต็มที่ในตอนนี ฉันทลบตาเพียงเลี้ยววินาทีแล้วตัดสินใจ
มือที่กอดรัดงักไว้ค่อย ๆ คลายออกอย่างช้า ๆ แล้วเลื่อนมันไปทางเขา
แม้หัวใจจะเต้นแรงจนแทบหลุดออกมา

“อย่าทำตนะ” ฉันทพูดเสียงเบา แต่ชัดถ้อยคำ เขารับมันไป
ทันทีโดยไม่ลังเล มือของเขามั่นคงกว่าที่ฉันคิด รังนกถูกประคองไว้
อย่างระมัดระวังกับมันคือสิ่งที่เปราะบางที่สุดในโลก และในวินาทีนั้นเอง
เสียงปิกก็ดังขึ้นใกล้มาก เจ้านกอินทรีพุ่งเข้ามา ฉันทหันไปมองไม่ทัน
ด้วยซ้ำ แรงลมกระแทกใส่ร่างจนมือที่เกาะอยู่หลุดออกโดยไม่รู้ตัว

“ลูลา!!” เสียงตะโกนของฮาติดังลั่น แต่ร่างของฉันท
ร่วงลงไปแล้ว หัวใจเหมือนหยุดเต้นไปชั่วขณะ ลมปะทะร่างอย่างรุนแรง
เสื้อผ่าปลิวสะบัดจนควบคุมไม่ได้

ภาพท้องฟ้าและหน้าผาสลับกันในสายตาอย่างรวดเร็ว
ก่อนที่แรงกระชากจะหยุดทุกอย่างไว้ มือหนึ่งคว้าข้อมือฉันทไว้แน่น
แรงกระแทกทำให้ไหล่แทบหลุด ฉันทเงยหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว
ฮาอินนอนราบอยู่บนกิ่งไม้ มืออีกข้างเกาะลำต้นไว้แน่น เส้นเอ็นที่แขน
ขึ้นชัดจากแรงที่ใช้ดึงฉันทไว้ สีหน้าของเขาเกร็งจนเห็นได้ชัดว่าเขาเอง
ก็แทบไม่ไหว

“จับไว้!” เขากัดฟันพูด เสียงต่ำและลั่น

“อย่าปล่อย!” ฉันทยกมืออีกข้างขึ้นคว้าข้อมือเขาไว้ทันที
ความอบอุ่นจากฝ่ามือที่นั่นแล่นผ่านเข้ามาแม้ในสถานการณ์ที่แทบ
เอาชีวิตไม่รอด ด้านบนมีรังนกวางอยู่ ด้านล่างมีความว่างเปล่ารออยู่
ส่วนตรงกลางคือเราสองคนที่กำลังยึดชีวิตกันไว้ ลัวเห่าจนเสียงแทบ
มันวิ้งวนอยู่ด้านล่างไม่หยุด ดวงตาจ้องขึ้นมาที่ฉันทไม่ละสาย
เหมือนพยายามส่งแรงทั้งหมดที่มันมีขึ้นมาให้ถึง

“ข้าจะดึงเจ้า...ขึ้นมา...” ฮาอิพูดซ้ำ ๆ เหมือนทุกคำต้องใช้แรงทั้งหมดที่มี ฉันมองหน้าเขาใกล้กว่าที่เคย ดวงตาคู่นั้นไม่ได้มีความลังเลอีกต่อไป มีเพียงความตั้งใจ และความจริงที่ฉันไม่เคยยอมมองให้ชัดมือของเขากระชับแน่นขึ้น

“เชื่อข้า...” เขาพูด คราวนี้ฉันไม่ส่ายหน้า นิ้วของฉันกำมือเขาแน่นขึ้นแทนคำตอบ และเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่วันนั้นที่ฉันเลือกจะเชื่อเขาอีกครั้ง แรงดึงของฮาอิไม่ได้เกิดขึ้นในทันที แต่มันค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทีละน้อย เหมือนเขากำลังรวบรวมเรี่ยวแรงทั้งหมดที่มีอยู่ในร่างกายเพื่อดึงฉันกลับขึ้นไปจากขอบของความว่างเปล่า ฉันกัดฟันแน่นพยายามใช้แรงจากแขนอีกข้างช่วยพยุงตัวเองขึ้นไปพร้อมกับเขา แม้กล้ามเนื้อจะลั่นจนแทบควบคุมไม่ได้ แต่ฉันไม่ปล่อยมือ เพราะครั้งนี้ฉันเลือกที่จะเชื่อเขาแล้ว กิ่งไม้ที่รองรับน้ำหนักของเราสองคนส่งเสียงลั่นเบา ๆ อย่างน่าหวาดเสียว แต่ยังไม่หักลง

ฉันใช้จังหวะนั้นเหยียบขึ้นไปทีละนิด มือของฮาอิยังคงจับฉันไว้แน่นไม่คลาย จนในที่สุดฉันก็สามารถพยุงตัวขึ้นมานั่งบนกิ่งไม้เดียวกับเขาได้สำเร็จ ทันทีที่ร่างของฉันพ้นขอบหน้าผา ฉันปล่อยลมหายใจออกมาเฮือกใหญ่เหมือนเพิ่งได้หายใจเป็นครั้งแรกในรอบนาน แขนทั้งสองข้างยังคงลั่นไม่หยุด หัวใจเต้นถี่จนรู้สึกเจ็บหน่วงอยู่ในอก เรานั่งอยู่ตรงนั้นเงียบ ๆ อยู่ครู่หนึ่ง ไม่มีใครพูดอะไรออกมา มีเพียงเสียงลมหอบและเสียงลัวที่ยังเฝ้าอยู่ด้านล่างไม่หยุดเหมือนมันเพิ่งผ่านเหตุการณ์นั้นมาพร้อมกับเรา

“เจ้า...ยังจะดีอีกไหม” เสียงของฮาอิดังขึ้นในที่สุด ฉันหัวเราะออกมาแผ่ว ๆ ทั้งที่ยังหายใจไม่ทั่วท้อง

“ข้าก็เป็นแบบนี้มาตลอดไม่ใช่หรือ” เขาส่ายหน้าเล็กน้อย

แต่ริมฝีปากยกขึ้นนิดเดียวเหมือนกำลังกลืนยิ้ม ก่อนจะยื่นรังกกลับมาให้ฉัน

“ของเจ้า” เขาพูด ฉันรับมันมาอย่างระมัดระวัง มองลูกนกตัวเล็กที่ยังคงขยับตัวอยู่ภายใน ดวงตาเล็ก ๆ ปิดแน่นแต่ยังมีชีวิตอยู่

“ขอบใจ” ฉันพูดเบา ๆ คำนี้ไม่ได้พูดออกม่าย่าง ๆ อย่างที่เคย และฉันรู้ว่าเขาก็คงรับรู้ได้ ฮาฮิไม่ได้ตอบทันที เขามองฉันอยู่ครู่หนึ่งก่อนจะพูดขึ้น

“ข้าไม่ได้ช่วยเพราะพิธีของเจ้า” ฉันเงยหน้ามองเขา

“ข้าช่วยเพราะเจ้า” เขาพูดต่อ น้ำเสียงเรียบ แต่หนักแน่นกว่าที่เคย คำพูดนั้นทำให้หัวใจฉันสะดุดไปเล็กน้อย แต่ฉันไม่ได้หลบสายตา

“ข้ารู้” ฉันตอบ และมันก็เป็นความจริง เราค่อย ๆ ปีนลงจากต้นไม้ช้า ๆ คราวนี้ไม่มีใครรีบร้อนเหมือนก่อน ลีวีรีบวิ่งเข้ามาหาฉันทันทีที่เท้าแตะพื้น มันกระโดดใส่จนฉันแทบเสียหลักอีกครั้ง แต่ครั้งนี้ฉันหัวเราะออกมาได้จริง ๆ

“พอแล้ว ลีวี” ฉันลูบหัวมันแรงกว่าปกติเล็กน้อย

“ข้าไม่เป็นไร” มันยังคงครางในลำคอเบา ๆ เหมือนจะยืนยันให้แน่ใจว่าฉันไม่เป็นอะไรจริง ๆ

ฉันหันกลับไปมองต้นไม้ต้นนั้นอีกครั้ง ก่อนจะก้าวเข้าไปใกล้ วางรังกกลับไว้บนกิ่งที่มันคงสูงกว่าเดิม ระวังไม่ให้มันเอียงเหมือนก่อน และหาเศษใบไม้มาปิดรังนกไว้ จากนั้นฉันลูบมือไปแตะลงบนลำต้นเบา ๆ

“ขอบคุณ” ฉันเอ่ย ไม่ใช่แค่กับต้นไม้ แต่กับทุกอย่างที่เกิดขึ้น เมื่อฉันหันกลับมา ฮาฮิยังคงยืนรออยู่ไม่ไกล เขาไม่ได้เร่งหรือพูดอะไร

เพียงแค่วอยอยู่ตรงนั้น

“เจ้าจะกลับเลยไหม” เขาถามในที่สุด ฉันจึงพยักหน้า

“ต้องกลับแล้ว” พิธียังรออยู่ และตอนนี้ฉันมีสิ่งครบทั้งสามอย่างแล้ว ยางไม้ บทสวด และการช่วยชีวิต แต่สิ่งที่ฉันได้มามากกว่านั้นคือที่ฉันไม่ได้คาดหวังว่าจะได้มันกลับคืนมาอีกครั้ง

ฉันมองฮาอิอีกครั้ง แผลเป็นตรงโหลมของเขายังคงอยู่เหมือนเดิม ไม่ต่างจากของฉันเลยแม้แต่น้อย ร่องรอยของอดีตที่เราเคยมีร่วมกันไม่เคยหายไปไหน เพียงแค่ถูกทิ้งไว้โดยไม่มีใครจะต้อง

“ฮาอิ” ฉันเรียกเขา ฮาอิจะยกหน้าขึ้นเล็กน้อย

“ว่าไง” ฉันเงยไปครู่หนึ่งแล้วพูดออกมา

“เรื่องวันนั้น...” คำพูดหยุดค้างอยู่ตรงนั้น แต่เขากลับส่ายหน้าเบา ๆ

“เอาไว้ก่อนเถอะ” เขาพูด

“ตอนนี้เจ้ามีอย่างอื่นต้องทำไม่ใช่หรือ” ฉันมองเขาอยู่ครู่หนึ่งก่อนจะพยักหน้าช้า ๆ

“อืม” เราไม่ได้พูดถึงอดีต แต่ก็ไม่ได้หึงมันอีกต่อไป ลัวเดินนำออกไปก่อนเหมือนรู้ทาง ฉันก้าวตามมันไป ขณะที่ฮาอิจืนเคียงอยู่ข้าง ๆ โดยไม่ได้ทิ้งระยะห่างเหมือนก่อนมา

แสงแดดยามเย็นเริ่มอ่อนลง ลมพัดผ่านผืนป่าที่ยังคงมีร่องรอยของไฟไหม้ แต่ในความแห้งแล้งนั้น ฉันกลับรู้สึกถึงบางอย่างที่กำลังเปลี่ยนไป ไม่ใช่แค่ผืนดินหรือหมู่บ้าน แต่เป็นความสัมพันธ์ที่เคยแตกหัก และกำลังเริ่มต่อกันใหม่ที่ละนิด โดยไม่ต้องเอ่ยคำใดออกมาเลย

บทที่สิบเอ็ด

สิ่งที่กลับคืนมาและเสียไป

ลานกว้างใต้ต้นไม้ใหญ่กลางหมู่บ้านที่เคยเต็มไปด้วยเสียงหัวเราะของเด็ก ๆ บัดนี้เงียบงันจนได้ยินแม้แต่เสียงลมหายใจของผู้คนที่ยืนล้อมวงอยู่โดยรอบ พื้นดินที่เคยชื้นจากเงาร่มไม้กลับแห้งแตกระแหงเป็นรอยยาว ถ้าถ่านสีเทาจางยังคงเกาะอยู่ตามรากไม้และซอกหิน รวากับเป็นเครื่องเตือนใจว่าผืนป่าแห่งนี้เพิ่งผ่านความสูญเสียมาเพียงใด กลิ่นควันไฟยังไม่จางหายสิ้นก มันลอยปะปนอยู่ในอากาศกับกลิ่นเหงื่อ ความกังวล และความหวังที่ไม่มีใครกล้าพูดออกมาตรง ๆ ฉันก้าวเข้าไปกลางลานนั้นช้า ๆ โดยมีสายตาทุกคู่จับจ้องมาอย่างจืดจ่อ ไม่มีใครพูดอะไร แต่ทุกคนกำลังรอ

คบเพลิงในมือฉันยังคงลุกไหม้อย่างสม่ำเสมอ เปลวไฟสีส้มทองนิ่งกว่าที่ควรจะเป็นเมื่อเทียบกับแรงลมที่พัดผ่านเป็นระยะ ยางไม้ตะเคียนที่ชุบไว้ส่งกลิ่นหอมลึกกระจายไปทั่วพื้นที่ ไม่ใช่กลิ่นไหม้ที่น่ากลัว แต่เป็นกลิ่นของสิ่งที่มีชีวิตที่กำลังทำหน้าที่ของมันอย่างมั่นคง ล้วนยืนอยู่ข้างฉันนี่ ๆ อย่างรู้หน้าที่ หูของฉันตั้งตรงอย่างเคย ดวงตาจับจ้องไปยังพื้นที่รอบตัวเหมือนกำลังรับรู้สิ่งที่มนุษย์อย่างเราไม่อาจมองเห็น ฉันก้มลงแตะหัวมันเบา ๆ ก่อนจะก้าวไปข้างหน้าต่อคราวนี้เจ้าตัวไม่ได้เดินตามมา มันนั่งรอฉันอยู่ที่เดิม ตรงกลางลาน มีวงหินที่ถูกจัดเรียงไว้อย่างเรียบง่ายตามคำบอกของย่า หินแต่ละก้อนถูกวางตามทิศอย่างตั้งใจ ไม่ใช่เพื่อความสวยงาม แต่เพื่อเป็นจุดเชื่อมระหว่างผืนดินกับสิ่งที่อยู่เหนือขึ้นไป ฉันหยุดยืนตรงนั้น สูดลมหายใจเข้าลึกจนอกขยาย ก่อนจะค่อย ๆ ปลอ่ยออก หัวใจเต้นแรง

ฉันหยิบภาชนะเล็กที่บรรจุยางไม้ขึ้นมาเติมลงบนคบเพลิงอีกครั้ง เปลวไฟกระพือเล็กน้อยก่อนจะนิ่งลงยิ่งกว่าเดิม แสงของมันสะท้อนในดวงตาของฉันจนรู้สึกเหมือนมันไม่ได้อยู่แค่ในมือ แต่กำลังลุกไหม้อยู่ภายใน

“โอโฮฮา...” เสียงแรกหลุดออกจากลำคอช้า ๆ หนักแน่น และชัดเจนกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา ฉันเคยท่อง บทสวดที่เคยเป็นเพียงคำบดน้ำกลายเป็นเสียงที่มีน้ำหนัก ฉันก้าวเท้าไปตามขอบวงหินอย่างช้า ๆ ทุกก้าวมีจังหวะ ทุกการเคลื่อนไหวมีความหมาย ฉันไม่รีบร้อน ไม่เร่งให้มันจบเร็ว เพราะพิธีนี้ไม่ใช่สิ่งที่ต้องทำให้เสร็จ แต่เป็นสิ่งที่ต้องทำให้สำเร็จ

**“โอ มหานที่ผู้หล่อเลี้ยง
โอ วาริผู้ไหลเวียนไม่รู้จบ
โอ เมฆาแห่งฟากฟ้าอันไกลโพ้น”**

เสียงของฉันก็องออกไปในลานกว้างอย่างทรงพลัง ไม่ดังจนแสบหู ชัดพอให้ทุกคนได้ยิน และแรงกล้าพอให้สิ่งที่มองไม่เห็นรับรู้ได้ ลมเริ่มเปลี่ยนทิศ ใบไม้เหนือศีรษะไหวแรงขึ้นเล็กน้อย เสียงเสียดสีกันของกิ่งไม้ดังเป็นจังหวะที่สอดคล้องกับคำสวดราวกับกำลังตอบรับ ฉันหลับตาลงชั่วคราว รับฟังทุกสิ่งที่อยู่รอบตัว ไม่ใช่แค่เสียง แต่เป็นความรู้สึกที่ไหลเวียนอยู่ในพื้นที่นี้

ฉันเปิดตาขึ้นอีกครั้ง แล้วหมุนตัวช้า ๆ ให้คบเพลิงวาดแสงเป็นวงรอบตัว เปลวไฟไม่สั่นไหวเหมือนคบเพลิงทั่วไป แต่มันโค้งไปตามทิศทางอย่างสงบ ราวกับเข้าใจสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น สายตาของฉันกวาดผ่านผู้คนรอบวง บางคนก้มหน้า บางคนพนมมือ บางคนเพียงแค่มองมาโดยไม่กะพริบตา และในกลุ่มนั้น ฉันเห็นเขา ฮาอิยืนอยู่ไม่ไกล

จากขอบวง แขนว้างข้างลำตัวตามปกติ แต่ท่าทางไม่ได้ผ่อนคลาย
เหมือนไม่ใส่ใจดังเก่า ดวงตาของเขาจับจ้องมาที่ฉันโดยไม่หลบ ใบหน้า
นิ่งมองตรงมาอย่างเปิดเผย

“จงฟังเสียงเรียกแห่งผืนดินนี้
จงรับรู้ลมหายใจแห่งพงไพร
จงเมตตาชีวิตเล็กน้อยที่พึ่งพาท่าน
ผืนดินแต่กระแหว่ง ตั้งรอการปลอบประโลม
สายน้ำเหือดหาย ตั้งเสียงที่ถูกกลืนเลื่อน
เหล่าชีวิตก้มศีรษะ รอคอยด้วยความนอบน้อม
พวกข้าไม่อาจบังคับ
พวกข้าไม่อาจครอบครอง
มีเพียงคำขอที่เอ่ยด้วยใจสัตย์
หากเคยล่วงเกิน จงโปรดอภัย
หากเคยหลงลืม จงโปรดให้อภัยอีกครั้ง
ให้หยาดฝนตกลงมาเพื่อชำระและเริ่มต้นใหม่
หลังลงเถิด วารีแห่งฟ้า
หลังลงเถิด หยาดชีวิตแห่งแผ่นดิน
หลังลงเถิด ตั้งคำตอบของชีวิต
ขอให้ฝนมาด้วยความเมตตา
มิใช่ด้วยการขังขัง
ขอให้ผืนดินได้หายใจอีกครั้ง”

เสียงสุดท้ายของบทสวดช่วงแรกจบลงพร้อมกับการที่ฉัน
หยุดยืนตรงกลางวงพอดี ฉันยกคอปเพลิงขึ้นสูงเหนือศีรษะ เปลวไฟ
ส่องแสงตัดกับท้องฟ้าที่ยังคงว่างเปล่าไร้เมฆ

“ข้ามิได้มาขอด้วยความต้องการเพียงของตน” ฉันเอ่ยออกมา
เสียงดังขึ้นกว่าบทสวดเล็กน้อย แต่ยังคงความหนักแน่น

“ข้ามาในนามของผืนดินนี้ ของผู้คน และของทุกชีวิตที่ยังคงอยู่”

ลมพัดแรงขึ้นอีกครั้ง ผมยาวหยักศกปลิวไปตามแรงลม แต่เท่ายังคง
ยืนมั่นไม่ขยับ

“นามู วาเร อาโลนา

นามู วาเร อาโลนี

วาริจจคินมา

สู่ผืนดินนี้เกิด

ไอโฮฮา”

ความเจ็บตกลมมาทันทีหลังจากคำสุดท้ายจบลง
ไม่มีเสียงลม ไม่มีเสียงกระซิบ เหมือนทุกสิ่งกำลังหยุดนิ่ง ฉันลด
คบเพลิงลงช้า ๆ แล้วปักมันลงตรงกลางวงหิน เปลวไฟยังคงลุกไหม้
อย่างมั่นคง ไม่ดับ ไม่สั่น นี่เป็นเพียงจุดเริ่มต้น

พิธียังไม่จบและฝนยังไม่ตก แต่สารได้ถูกส่งออกไปแล้ว
สิ่งที่ไม้อาจจับต้องได้ และไม่มีทางเรียกกลับคืน ฉันยืนอยู่ตรงนั้น
ท่ามกลางสายตาของทุกคน ท่ามกลางผืนดินที่แตกกระแหง และท้องฟ้า
ที่ยังว่างเปล่า แต่ในความว่างเปล่านั้น ฉันไม่รู้สึกลึบเคี้ยวอีกต่อไป
เพราะฉันรู้ว่าผู้ที่กำลังฟังคำขอของฉันอยู่จริง ๆ

เปลวไฟกลางวงหินยังคงลุกไหม้อย่างมั่นคง แสงของมันสาด
กระทบใบหน้าของผู้คนที่ยืนล้อมอยู่โดยรอบจนเกิดเงาไหวซ้อนกัน
ไปมาเหมือนสิ่งมีชีวิตที่หายใจอยู่ร่วมกับเรา เสียงลมที่พัดผ่านยอดไม้
ยังคงดังเป็นระยะ แต่ไม่รุนแรงเหมือนก่อนหน้านี้ มันแผ่วลงคล้ายกำลัง
รอบางอย่างให้ดำเนินต่อ ฉันไม่ได้ก้าวออกจากวงหินทันทีหลังจาก
ปักคบเพลิงลงไป หากยังคงยืนอยู่ตรงนั้น สูดลมหายใจเข้าออกอย่าง
สม่ำเสมอเพื่อจัดจังหวะของตัวเองให้กลับมาเป็นปกติ แม้ภายนอก
จะดูนิ่ง แต่ภายในกลับเต็มไปด้วยกระแสความตื่นตัวที่ไหลเวียน

เหมือนร่างกายกำลังเปิดรับสิ่งที่มากกว่าความรู้สึกปกติของมนุษย์ พิธีไม่ได้จบลงด้วยคำพูดเพียงไม่กี่ประโยค แต่มันต้องต่อเนื่องด้วยความตั้งใจที่ไม่ขาดตอน

ฉันค่อย ๆ คุกเข่าลงบนพื้นดินแห้งแข็ง วางฝ่ามือลงบนพื้นดิน เปื้อนหน้าอย่างแผ่วเบา ความหยาบของดินที่แตกกระแหงสัมผัสกับผิวมือชัดเจนกว่าทุกครั้งที่เคยรู้สึก ฉันหลับตาลงอีกครั้ง ปลอบให้ความเจ็บโหลเข้ามาแทนที่เสียงรอบตัว

“ข้าอยู่ที่นี้แล้ว” ฉันเอ่ยในระดับเสียงที่เบาากว่าก่อนหน้า เพื่อให้ผู้ที่ควรได้ยินนั้นรับรู้ ปลายนิ้วของฉันกดลงบนพื้นดินเล็กน้อย เพื่อเป็นการยืนยันการมีอยู่ของตนเอง

“หากท่านยังจำสายเลือดนี้ได้ ข้าขอให้ท่านรับฟังอีกครั้ง” เสียงของฉันซาลง ภาพของท่านปู่ผุดขึ้นมาในความคิดโดยไม่ต้องพยายามเรียกหา เสียงเล่าของย่า สีหน้าของท่านแม่ และความเจ็บของท่านพ่อที่ไม่เคยพูดถึงวันนั้นตรง ๆ ทั้งหมดหลอมรวมกันอยู่ในคำพูดที่ฉันกำลังเอ่ยออกไป ฉันไม่ได้เรียกหาเพียงฝน แต่กำลังเรียกหาความเชื่อที่เคยขาดหายไป เสียงฝีเท้าเบา ๆ ดังเข้ามาใกล้ ฉันรู้ว่า เป็นใครโดยที่ไม่ต้องลืมตาดู

“เจ้าจะนั่งอยู่อย่างนั้นอีกนานแค่ไหน” เสียงของฮาอิดังขึ้น เหนือศีรษะ ไม่แข่งกระดัง แต่ก็ไม่ได้อ่อนนุ่มเหมือนปูย่น

“จนกว่าจะเมื่อยล้ามั้ง” ฉันลืมตาแล้วหันไปมองเขาด้วยรอยยิ้มบาง ๆ

“แล้วต้องทำอะไรต่อ” ฮาอิดามด้วยน้ำเสียงไม่ดังนัก เกรงว่าจะรบกวน

“รอ” ฉันตอบสั้น ๆ

“ร่ออย่างเดี๋ยวนี้อะ” เขาเลิกคิ้วนิดหนึ่ง ฉันทักหน้าตอบ
 ฮาฮันไปมองเปลวไฟกลางวงหินบ้าง สีหน้าของเขายังมีความไม่แน่ใจ
 อยู่ชัดเจน แต่เขาไม่ได้พูดแทรกหรือค้านทันทีเหมือนเมื่อก่อน เขาเพียง
 ยืนอยู่ตรงนั้น อยู่ข้างฉัน รับรู้สิ่งเดียวกันแม้จะเข้าใจต่างกัน

“ถ้ามันไม่ตอบล่ะ” เขาถามต่อหลังจากเงยไป

“ก็ต้องยอมรับ” เขาหันมามองฉันทันที

“ยอมรับง่ายขนาดนั้นเลยหรือ” ฉันส่ายหน้าเบา ๆ

“ไม่ง่ายหรอก แต่ฝืนก็ได้” ว่าแล้วก็หันไปสบตาเขาตรง ๆ

ลมพัดแรงขึ้นอีกครั้ง เปลวไฟเอนไปตามแรงลมแต่ยังไม่ดับ
 ฮาฮันมองมันอยู่นาน เหมือนกำลังพยายามทำความเข้าใจเรื่องตรงหน้า

“ข้าอาจจะไม่เข้าใจสิ่งที่เจ้าทำ” เขาพูดขึ้นช้า ๆ

“ข้ารู้”

“แล้วเจ้าก็ยังไม่ให้ข้ายืนอยู่ตรงนี้อะ” คำถามนั้นไม่ได้ท้าทาย
 แต่เอ่ยออกมาเพื่อทำความเข้าใจ ฉันยิ้มบาง ๆ โดยไม่รู้ตัวอีกครั้ง

“ข้าไม่ได้ต้องการให้เจ้ามาเชื่อเหมือนข้า” ฉันหยุดเล็กน้อย
 ก่อนจะพูดต่อ

“แค่อยู่ก็พอ”

“ถ้าแค่อยู่...” เขาพูดเบา ๆ

“ข้าทำได้อยู่แล้ว”

เรายืนเงียบกันอยู่ตรงนั้น ไม่มีใครพยายามอธิบายตัวเอง
 ให้มากกว่านี้ ไม่มีใครพยายามเปลี่ยนใจอีกฝ่าย เพราะเราไม่ได้ยืนกัน
 อยู่คนละฝั่ง แต่ยืนข้างกันเพียงแค่มองคนละมุม ล้วนเดินเข้ามานั่ง
 ข้างฉัน หางของมันเป็นปัดพื้นเบา ๆ เหมือนรับรู้บรรยากาศที่นิ่งลง
 ฉันก้มลงลูบหัวมันโดยไม่ละสายตาจากคอบเพลิง

“เจ้าจำตอนเราโดนตุเรื่องแอบไปน้ำตกได้ไหม” ฮาอิพูดขึ้น น้ำเสียงเหมือนเพิ่งนึกขึ้นมาได้ ฉันหันไปมองเขาทันที ก่อนจะหัวเราะออกมา

“จำวันที่หัวแตกได้มากกว่า” เขายกมือแตะแผลเป็นตรงไรผมตัวเองโดยอัตโนมัติ

“เจ้านั้นแหละที่เอาหัวมาชนข้า” เขาว่าพลางยิ้มแยม

“เจ้าต่างหากที่เอาหัวมาชน” ฉันสวนกลับในทันที เรายิ้มกว้างให้กันอย่างอดไม่ได้ เป็นรอยยิ้มที่ไม่ได้เห็นมานานมากแล้ว

“แต่เจ้าก็ยังมานั่งห้ามเลือดให้ข้าอยู่ดี” ฉันนึกย้อนตามสิ่งที่เขาพูด ความทรงจำชัดขึ้นมาอย่างไม่ต้องพยายาม

“ก็ถ้าไม่ทำ เจ้าคงตายไปแล้ว” ฉันตอบกลับเชิงหยอกล้อ เห็นเขาพยักหน้า

“เมื่อวานก็เหมือนกัน” ฉันหันไปมองเขา แต่เขามองไปยังเปลวไฟด้านหลังแล้วพูดขึ้น

“ถ้าข้าไม่อยู่ตรงนั้น เจ้าคงตกลงไปแล้ว” ฉันเงิบ ไม่ใช่เพราะไม่รู้จะตอบอะไร แต่เพราะมันคือเรื่องจริง

“นั่นก็ถือว่าเสมอกัน” ฉันพูดแล้วขยับตัวเพื่อลุกขึ้นยืน รู้สึกดีที่ความรู้สึกหนักในอกที่เคยค้างอยู่ระหว่างเราค่อย ๆ เบาลง

ลมพัดแรงขึ้นอีกระลอก กลิ่นยางไม้จากคปเพลิงลอยมากระทบจมูกชัดขึ้น ฉันเงยหน้ามองท้องฟ้าโดยอัตโนมัติ และพบกับความว่างเปล่า อย่างน้อยลมก็เริ่มเปลี่ยนแล้ว ฉันรู้สึกอย่างนั้น

“เจ้าคิดว่ามันจะมาจริงไหม” ฮาอิถามขึ้นอีกครั้ง ฉันไม่ตอบทันที แหงนมองท้องฟ้าหวังจะมีอะไรเคลื่อนไหวมาเป็นคำตอบให้เขา

“ข้าไม่รู้” นั่นคือความรู้สึกจากใจจริง เขาหันมามองฉันทันที

เหมือนแปลกใจกับคำตอบนั้น ฉันจึงยิ้มบาง ๆ

“แต่ข้าจะทำจนถึงที่สุด” เขามองฉันนิ่งคล้ายพยายามทำความเข้าใจอย่างเต็มที่ แล้วพยักหน้าตอบ

“ฉันข้าจะอยู่จนถึงตอนนั้นเหมือนกัน” คำพูดนั้นเรียบง่าย แต่มั่นคง ฉันไม่ได้พูดอะไรตอบอีก เพียงแค่หันกลับไปมองคบเพลิง เปลวไฟยังคงลุกไหม้ท่ามกลางลมที่แรงขึ้นเรื่อย ๆ แม้พิธีจะยังไม่จบ แต่ฉันได้ใคร่บางคนกลับมายืนด้วยกันอีกครั้ง แม้เราจะมองโลกไม่เหมือนกัน แต่เราก็ไม่ได้แยกจากกันอีกแล้ว

เวลาผ่านไป ลมที่เคยพัดเป็นจังหวะเริ่มเปลี่ยนเป็นแรงกระซাক ยาวต่อเนื่อง ใบไม้เหนือศีรษะสั่นสะท้านจนเกิดเสียงซอกันเหมือน คลื่นที่ซัดเข้าหาฝั่งไม่หยุด เปลวไฟกลางวงหิวนเอนไปตามแรงลม แต่ยังอยู่ดี ยางไม้ตะเคียนที่เคลือบอยู่ทำให้มันลุกไหม้อย่างดีดั่ง รวากับไม้ยอหม่พ่ายแพ้ออสัญแดหวา ง่าย ๆ กลิ่นหอมลึกของมันเข้มข้น ทุกครั้งที่ไฟระเบิดตัว

ฉันเงยหน้าขึ้นมองท้องฟ้า เมฆสีเทาเข้มค่อย ๆ เคลื่อนตัวเข้ามาที่ละชั้นจากขอบฟ้าอย่างช้า ๆ แต่ต่อเนื่อง บดบังแสงสุดท้ายของ วันจนเงาของทุกคนบนพื้นดินจางหายไปทีละนิด ลมเย็นเริ่มแทรกเข้ามาในอากาศที่เคยแห้งร้อนจนแสบผิว และในจังหวะที่ลมหอบหนึ่งพัด ผ่านตัวฉัน หยดน้ำหยดแรกก็ตกลงบนเปลือกตา มันเย็นจนฉันเผลอ หลับตา และเมื่อเปิดตาอีกครั้ง ฝนก็ตกลงมาแล้ว จากเพียงหยดบาง กลายเป็นสายโปรยที่ถี่ขึ้นอย่างรวดเร็ว เสียงกระแทกพื้นดินดังซอกัน เป็นจังหวะไม่ขาดสาย กลิ่นดินเปียกผสมกับกลิ่นยางไม้จากคบเพลิง ลอยขึ้นมาพร้อมกันจนเต็มจมูก เปลวไฟกลางวงหิวนลั่นไหวรุนแรงขึ้น เมื่อหยดฝนตกกระทบ แต่ยังคงลุกไหม้ดีดั่งรวากับกำลังยืนยัน

การมีอยู่ของมันต่อหน้าฟ้าดิน ฉันยืนมองโดยไม่ขยับ ปล่อยให้ฝน ไหลผ่านใบหน้า ผ่านเปลือกตา ผ่านริมฝีปากที่เปลือยแฉะแน่น อย่างไม่รู้ตัว เสียงสะท้อนดังขึ้นจากผู้คนรอบข้าง บางคนหัวเราะทั้งน้ำตา บางคนยกมือขึ้นรองรับสายฝนราวกับกลัวว่ามันจะหายไปอีกครั้ง ผืนดินที่แตกกระแหงเริ่มอ่อนตัวลง น้ำซึมลึกลงไปใรรอยแยกที่เคยแห้ง ผากอย่างกระหาย ในตอนท้ายเปลวไฟก็ดับลง ควันลีขาวลอยขึ้นช้า ๆ ก่อนจะถูกฝนกลืนหายไป

ขณะนั้นเอง เสียงหนึ่งดังแทรกขึ้นมา ล้วนลุกขึ้นทันที ร่างของมันแข็งทื่อ หูตึงชัน ดวงตาจ้องไปยังขอบป่าฝั่งตรงข้ามที่ถูกม่านฝน บดบัง ฉันหันไปตามสายตาของมัน หัวใจที่เพิ่งคลายกลับบีบรัดแน่น ขึ้นอีกครั้งโดยไม่ต้องใช้เหตุผล

เงาร่างหนึ่งค่อย ๆ ปรากฏออกมาจากความพuraเลือน ของสายฝน ร่างใหญ่ สูง และสง่างาม ขนเปียกชื้นแนบลำตัว แต่ทุกอย่างก็ก้าวร้าวมันคงและเจียบงัน ดวงตาคู่นั้นสะท้อนแสงฟ้าแลบ วาบหนึ่งก่อนจะสงบลง มันไม่แสดงท่าทีคุกคาม แต่ก็ไม่ได้อ่อนโยน แบบสัตว์ที่คุ้นเคยกับมนุษย์ มันคือเจ้าป่าอย่างแท้จริง ล้วนส่งเสียง ครางต่ำในลำคอ ก่อนจะก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่มั่นใจที่ละก้าว แต่ก็ถูกดึงดูดให้เข้าไปหา ราวกับกำลังเดินไปหาสิ่งที่มันรู้จัก ดีมาตั้งแต่เกิด หัวใจฉันบีบรัดแน่นหนักกว่าเก่า แต่จะไม่เรียกมัน กลับมา เพราะความรักไม่ใช่การรั้งไว้ ร่างใหญ่หยุดยืนไม่ไกล สายตาจ้องอยู่ที่ล้วนเพียงตัวเดียว ไม่มีเสียงและท่าทางเร่งเร้า แต่เต็มไปด้วยแรงดึงดูดที่ลึกกว่าคำสั่งใด ๆ ล้วนเดินจากไปเพียง ไม่กี่ก้าวแล้วหันกลับมามองฉัน ดวงตาคู่นั้นไม่ได้ตื่นกลัว และไม่ได้ลังเล เหมือนก่อนหน้านี้ มันเลือกแล้ว ฝนยังคงตกลงมาไม่หยุด ไหลผ่านขน

ของมันจนแทบล้าตัว ฉันก้าวเข้าไปหามันหนึ่งก้าวอย่างคนยอมจำนน มือยกขึ้นช้า ๆ ก่อนจะวางลงบนหัวมันแผ่วเบาอย่างที่ชอบทำ

“เจ้าไปได้แล้ว” ฉันพูด พยายามบังคับให้เสียงไม่สั่น

“ข้าและเจ้าต่างดูแลตัวเองได้แล้ว” คำพูดนั้นไม่ได้โกหก ฉันตามหาคำตอบที่ค้างอยู่ในใจมานานจนเจอแล้ว ได้ทำในสิ่งที่ต้องทำสำเร็จแล้ว และคงไม่ได้ยืนอยู่คนเดียวอีกแล้ว ลัวเองก็เติบโตและเรียนรู้ที่จะอยู่ได้ด้วยตัวเองแล้วเช่นกัน ลัวขยับเข้ามาใกล้อีกนิด ดันหัวเข้ากับฝ่ามือฉันเหมือนทุกครั้งที่มีมันต้องการการยืนยัน แล้วเลียปลายนิ้วฉันเบา ๆ ก่อนจะถอยออกไป ฉันไม่ได้เรียกมันอีก เพียงยืนมองทุกก้าวที่มันเดินห่างออกไป มองจนร่างของมันยื่นเคียงข้างอีกชีวิตหนึ่งที่เป็นที่ของมันจริง ๆ ร่างทั้งสองหยุดเพียงครู่หนึ่ง แล้วแม่ของมันก็หันมามองฉัน สายตานั้นไม่ได้อ่อนโยน แต่ก็ไม่แข็งกร้าว ก่อนที่ทั้งสองจะหันหลังและเดินหายเข้าไปในป่าพร้อมกัน ท่ามกลางสายฝนที่ยังคงโปรยลงมาไม่หยุด ไม่มีการหันกลับมาอีก มีเพียงร่องรอยของอุ้งเท้าบนดินที่เปียกชื้น ซึ่งไม่นานก็จะถูกฝนลบเลือนหายไป

ฉันยืนนิ่งอยู่ตรงนั้นนานกว่าที่คิดไว้ ขายังไม่อยากจะก้าวออกไป มือที่เคยวางบนหัวมันยังคงอุ่นอยู่แม้ฝนจะตกหนักขึ้นเรื่อย ๆ ความว่างเปล่าเข้ามาแทนที่พร้อมกับความเสียใจ แต่ไม่ได้เจ็บปวดจนทนไม่ได้ ฉันสูดลมหายใจเข้าลึก ๆ เมื่อก้มลงมองแล้วไม่เห็นลัวอยู่ข้างฉันอีกต่อไป แต่เมื่อเงยหน้าขึ้นก็พบฮาฮียืนอยู่ไม่ห่าง ใกล้พอที่ไหล่ของเราเกือบจะแตะกัน เสื้อผ้าของเขาเปียกชุ่มไปด้วยฝนเหมือนกัน เส้นผมแนบหน้าผากจนเห็นรอยแผลเป็นจาง ๆ ที่ฉันคุ้นเคยมาตั้งแต่เด็ก เขาไม่ได้มองไปทางที่ลัวจากไป ดวงตาของเขามองตรงมาที่ฉัน

ฉันรู้สึกได้ถึงไหล่ของเขาที่ขยับเข้ามาใกล้อกนิด ใกล้พอที่ฉันจะรับรู้ได้ว่ามีใครอีกคนยืนอยู่ตรงนี้จริง ๆ ไม่ได้หายไปไหน ไม่ได้เดินจากไป กลืนดิน กลืนฝน และลมหายใจของคนข้าง ๆ ก็เพียงพอแล้ว

ฉันไม่ได้หันไปมองเขาอีก และเขาก็ไม่ได้เรียกชื่อฉัน แต่เราเ็นอยู่ตรงนั้นด้วยกัน ท่ามกลางฝนที่ยังคงตกลงมาไม่หยุด ท่ามกลางผืนดินที่กำลังฟื้นคืนชีวิต และท่ามกลางความเงียบที่ไม่ว่างเปล่าอีกต่อไป ครั้งนี้ฉันไม่ได้อยู่ตัวคนเดียวจริง ๆ แล้วละ

บทที่สิบสอง

ด้วยใจยินดี

ตุ๊บ!

ลูกมะพร้าวแห้งหล่นกระทบพื้นทรายไม่ไกลจากบริเวณที่ชานอน เสียงนั้นปลุกให้เปลือกตาที่ปิดอยู่ค่อย ๆ เปิดขึ้น แสงแดดยามบ่ายลอดผ่านช่องว่างของใบมะพร้าวลงมาเป็นลายระยิบไหวตามแรงลม ข้ายกมือขึ้นบังตาเล็กน้อยแล้วปล่อยให้สายตาปรับกับแสง แล้วจึงหันหน้าไปมองทะเลที่ยังคงทอดยาวอยู่ตรงหน้าเหมือนเดิมทุกวัน พลังหัวเราะออกเบา ๆ ในลำคอ เมื่อนึกถึงภาพที่วิ่งเล่นกับเจ้าอยู่ริมหาด ภาพเราเดินเก็บเปลือกหอยไปให้ย่า และภาพที่ลอยคอกันอยู่ในน้ำโดยที่เจ้านั่งขี่คอข้าอยู่หลายชั่วโมง ก่อนจะพลิกตัวนอนตะแคงใช้ศอกยันพื้นทรายไว้แล้วมองคลื่นที่ซัดเข้าหาฝั่งเป็นจังหวะสม่ำเสมอ

ตอนนี้ที่นี้ไม่เงียบเหมือนตอนที่เจ้ายังอยู่แล้วละ ชายหาดที่เคยร้าง เริ่มมีร่องรอยของคนกลับมาอีกครั้งแล้ว ตอนเช้า ๆ ข้ามักเห็นผู้ชายถือแหจับปลาเดินลงน้ำเป็นกลุ่ม เสียงคุยกันดังแทรกกับเสียงคลื่น ผู้หญิงก็ช่วยกันล้างปลา ตากปลา แขนวเรียงกันเป็นแถวอยู่หน้ากระท่อมหลังใหม่ที่เพิ่งสร้างขึ้น แทนที่ของโครงไม้เก่าที่หลงเหลือจากวันคลื่นยักษ์ซัดเข้าฝั่งในสมัยนั้น ถึงจะยังไม่แข็งแรงเท่าเดิม แต่ทุกหลังมีควันไฟลอยขึ้นในเวลาเย็น ชาวบ้านบางส่วนเลิกกลับมาอยู่ตรงนี้ที่ที่เคยเสียไปมากที่สุด ข้าสุดลมหายใจลึกแล้วยังได้กลิ่นเค็มของทะเลชัดเจน แต่ตอนนี้มันปะปนกับกลิ่นควันไฟอ่อน ๆ จากหมู่บ้านขนาดเล็กที่ลอยขึ้นมาตามลม

ส่วนอีกกลุ่มก็มาอยู่ใกล้บ้านข้ามากขึ้น บริเวณเชิงเขา

ที่เราเคยเดินผ่านกันอยู่แทบทุกวัน ตอนนี้มีกระท่อมถูกสร้างขึ้นเป็นสัดส่วน และได้ต้นตะเคียนใหญ่ถูกกวาดจนโล่ง มีทั้งครีวเล็ก ๆ และพื้นที่ให้เด็กวิ่งเล่น เด็กพวกนั้นไม่ได้ถูกขังไว้ในรั้วบ้านแล้วด้วย บางวันก็วิ่งเลยเนินเขาลูกนี้ออกไปไกลจนผู้เฒ่าผู้ใหญ่ต้องตะโกนเรียก แต่ก็ไม่ได้ดุเหมือนแต่ก่อน แค่ออมองอยู่ห่าง ๆ มากกว่า

ชาวบ้านเริ่มวางใจกันมากขึ้นเหมือนกับที่ธรรมชาติถูกปล่อยให้หายใจอีกครั้ง ข้าเอื้อมมือไปแตะพื้นไม้ข้างตัวเบา ๆ แล้วมองเลยออกไปยังแนวป่าที่อยู่ไกลออกไป ปารอบด้านไม่ได้มีสีเทาดำดังวันที่เจ้าจากไปอีกแล้ว ต้นอ่อนเล็ก ๆ เริ่มขึ้นแซมตามพื้นดินที่เคยไหม้เกรียม บางจุดเขียวจนมองเห็นได้ชัดจากไกล ๆ เวลาฝนตก กลิ่นดินมันแรงขึ้นมากจนบางที่ข้าเพลื่อยืนดมกลิ่นอยู่นานโดยไม่รู้ตัว กลิ่นดินตรงที่มีต้นอ่อนจะหอมเป็นพิเศษ พวกเราช่วยกันปลูกมันขึ้นมาใหม่ค่อย ๆ ทำไปอย่างไม่มีบารัน ข้าหลับตาลงชั่วคราว นึกถึงภาพตอนพวกเราล้มลงปลูกต้นกล้า ใช้มือกลบดินอย่างระมัดระวังขณะที่กำลังจะต้องสิ่งที่มีชีวิตจริง

และพวกเขากลับมาขออนุญาตอีกครั้งแล้วนะ ก่อนจะจับปลา ก่อนจะตัดไม้ ก่อนจะเก็บผลไม้จากป่า ไม่มีใครหยิบมันไปเฉย ๆ อีกแล้ว ทุกคนหยุด...แล้วพูดขออนุญาตในใจบ้าง เปล่งคำออกมาบ้าง ถึงจะไม่เหมือนกันทุกคำ แต่ข้ารู้ว่าพวกเขากำลังปรับตัว มันอาจไม่ได้สมบูรณ์แบบ เพราะข้าเองก็ไม่ว่าเหมือนกันว่าภาพที่สมบูรณ์นั้นมีหน้าตาเป็นอย่างไรกันแน่ แต่ข้าคิดว่ามันขยับเข้าไปใกล้คำว่าสมบูรณ์มากกว่าเดิม ลมพัดผ่านอีกครั้ง ข้าปล่อยให้ความเงียบเข้ามาแทรกกระหว่างคำพูดตัวเอง เหมือนเปิดที่ว่างให้ใครบางคน หรือสัตว์บางตัวที่ไม่อยู่ตรงนี้ได้ต่อเติมบทสนทนาต่อไป

เจ้าคงวิ่งอยู่ที่ไหนสักที่สินะ อาจจะลึกลงไปในป่า หรือไกลออกไปกว่านี้ แต่ถ้าเจ้าได้อ่านสิ่งที่ข้าเขียนอยู่ อยากให้เจ้ารู้ว่าบ้านของเรา กำลังเปลี่ยนไปแล้วละ

เจ้ารู้ไหมว่าตอนนี้ข้ามีสิ่งหนึ่งที่ทำเป็นประจำไปแล้ว และมันกลายเป็นช่วงเวลาที่ยาวนานในทุกสัปดาห์โดยไม่รู้ตัว ข้ากลายเป็นผู้มีเรื่องเล่ามากมาย ทุก ๆ สามวัน พวกเด็กในหมู่บ้านจะพากันมารวมตัวใต้ต้นตะเคียนใหญ่หลังกระท่อมของข้า ต้นเดิมที่เจ้าเคยเห็นนั้นแหละ แต่ตอนนี้มันดูไม่เหมือนเดิมแล้วนะ เด็ก ๆ ไม่ได้นั่งเบียดกันอยู่ในรั้วเล็ก ๆ เหมือนครั้งยังอยู่ที่หมู่บ้านใหญ่ในป่าอีกแล้ว พวกเขานั่งเป็นวงกว้าง ขยับเข้าออกตามใจ บางคนก็นอนหงายมองฟ้า บางคนก็เอนคางเกยเข้าแล้วจ้องหน้าข้าไม่กะพริบ แล้วก็มักมีคนทีเอื้อมมือมาแตะพื้นดินตลอดเวลาที่ฟัง เหมือนกำลังฟังสองอย่างไปพร้อมกัน ข้าเล่านิทานเรื่องเดิมบ้าง เรื่องใหม่บ้าง บางครั้งก็เป็นเรื่องของลม ฝน ป่า บางครั้งก็เล่าเรื่องของเจ้า พวกเขาตั้งใจฟังอย่างเจียว ๆ เพราะทุกคนอยากฟัง แล้วพอเล่าจบ เสียงพูดคุยก็จะดังขึ้นทันทีเหมือนฝูงนกแตกตื่น แต่ไม่มีใครลูกหนี ทุกคนยังอยู่ตรงนั้นคุยกัน ถามกัน หัวเราะกัน บางทีก็เถียงกันเรื่องที่ข้าเพิ่งเล่าไป มันเสียงดัง แต่ข้ากลับชอบ

แล้วก็มีอีกอย่างหนึ่งที่ข้าไม่คิดว่าจะเกิดขึ้นง่าย ๆ แบบนี้ ข้าได้คุยทุกอย่างกับฮาอิลแล้ว วันนั้นเรานั่งกันอยู่แถวลำธารด้านหลังหมู่บ้าน น้ำยังขุ่นนิดหน่อยจากขี้เถ้าและดินที่ไหลลงมา แต่ก็ใสพอจะมองเห็นเงาตัวเองได้ลาง ๆ เขาเป็นฝ่ายเริ่มก่อน เขาบอกว่าคำพูดวันนั้นวันที่ข้าได้ยินเขาบอกแม่ว่าไม่ได้อยากเล่นกับข้า มันไม่ใช่เรื่องจริงทั้งหมด เมื่อนึกถึงความรู้สึกใน

วันนั้น เขาเล่าว่าแม่ของเขาก็เป็นหนึ่งในคนไม่ชอบตระกูลข้า ไม่เชื่อในตัวท่านปู่ และไม่ศรัทธาในสิ่งใดเลย เขากลัวว่าแม่จะไม่พอใจ และจะสั่งห้ามไม่ให้เขามาเล่นกับข้าในที่สุด เขาจึงพูดออกไปแบบนั้น ทำให้ข้าหลงเข้าใจเขาผิดมาตลอดสิบปี สิบปีที่ข้าและเขาต้องเติบโตมาโดยลำพัง

“ปีแรก ๆ ข้าก็ยังทำใจไม่ได้ ข้าไม่รู้ว่ข้าทำผิดเรื่องใด เจ้าถึงเลิกคบข้าอย่างไรเยื่อใยเช่นนั้น ปีถัด ๆ ไป ข้าจึงเปลี่ยนความเสียใจให้เป็นความโกรธแทน โกรธที่เจ้าไม่ถามความจากข้าแม้แต่ครั้งเดียว รวากับข้าเป็นใครที่เจ้าตัดทิ้งได้ง่าย ๆ อย่างนั้น” เขาเล่าด้วยน้ำเสียงนิ่งเรียบให้ข้าฟัง แต่แวต่ายังสะท้อนความโศกเศร้าให้เห็นอยู่ ข้าเองก็ไม่ต่างกัน ที่แรกก็เสียใจเพราะรู้สึกเหมือนถูกหักหลัง และไม่เข้าใจว่าข้าไปทำอะไรให้ใครไม่พอใจนักหนา แต่เมื่อโตมาเรื่อย ๆ จึงเข้าใจไปเองว่าใคร ๆ ก็คงคิดกับข้าเช่นนี้ โดยไม่รู้เลยว่ามันเป็นเพราะอะไร”

ข้ายกมือขึ้นแตะหน้าผากตัวเองตรรรอยแผลเป็นจาง ๆ ที่ยังคงอยู่ ข้านึกว่าตัวเองเข้าใจทุกอย่างมาตลอด จนทุกอย่างเริ่มไม่สมเหตุสมผล และได้ลองหาคำตอบ จึงได้เข้าใจเรื่องทั้งหมดจริง ๆ ก็ไม่นานมานี้เอง เราไม่ได้ขอโทษกันตรง ๆ หรือก ไม่มีคำพวนนั้นเลย แต่เรานั่งอยู่ด้วยกันนานมาก จนพระอาทิตย์ตกแล้วก็ยังไม่มีการขากลูกไปไหน มันแปลกดี ทั้งที่เคยรู้สึกว่ห่างกันมากมาตั้งนาน แต่พอกลับมา นั่งข้างกันอีกครั้ง ความรู้สึกทุกอย่างเหมือนไม่เคยเปลี่ยนไปเลย ทุกวันฮาอิจะแวะมาหาข้าที่บ้าน แล้วตามข้าไปทุกหนแห่ง แต่ก็ต่างคนต่างทำเรื่องของตัวเอง อย่างตอนที่ข้าไปเล่นนิทาน เขาก็จะนอนฟังอยู่ไกล ๆ ไม่ได้มานั่งอยู่ในวง แต่ก็ไม่ได้ไปไหน บางครั้ง

แทรกคำถามแปลก ๆ ขึ้นมาจนได้กึ่ง บางครั้งก็เถียงข้าต่อหน้าเด็กด้วย ชีวิตที่เคยสงบสุขของข้ากลับมามีชีวิตชีวาได้อีกครั้งก็ต้องขอบใจทั้งฮาอิ และเจ้าด้วยนะ แม้เจ้าจะไม่ได้อยู่ตรงนี้แล้ว แต่ข้าก็ไม่ได้ยืนอยู่เพียงลำพังแล้วจริง ๆ

ลัวะจะ ตอนนี้อาคติว่าข้าเข้าใจทุกอย่างแล้วละ ไม่ใช่แค่เรื่องของท่านปู่ เรื่องของหมู่บ้าน หรือสิ่งที่เกิดขึ้นในวันนั้นที่คลืนยักษ์กลืนทุกอย่างไปต่อหน้าต่อตา แต่เป็นสิ่งที่ลึกลงไปกว่านั้น สิ่งที่ข้าเคยมองไม่เห็นเพราะมัวแต่ตั้งคำถามว่าทำไมเราต้องสูญเสีย ทำไมต้องเป็นครอบครัวของข้า และทำไมผู้คนถึงเลือกที่จะลืมสิ่งที่เคยยึดถือกันมาอย่างยาวนาน

ข้าเคยคิดว่าการที่ท่านปู่ยอมสละชีวิตเป็นเรื่องที่โหดร้ายเกินไปสำหรับคนคนหนึ่ง เคยคิดว่ามันไม่ยุติธรรม และเคยคิดว่าหากข้าอยู่ในวันนั้น ข้าคงไม่ยอมให้มันเกิดขึ้นอย่างแน่นอน แต่เมื่อเวลาผ่านไป เมื่อข้าได้เห็นผืนดินที่เคยแห้งแตกกระแหงกลับมาชุ่มน้ำอีกครั้ง ได้เห็นต้นอ่อนเล็ก ๆ ต้นตัวเองขึ้นมาจากเถาเถาที่เคยถูกไฟเผาจนไม่เหลือชีวิต ได้เห็นผู้คนที่เคยหวาดกลัวและหมดศรัทธา หันกลับมาทักทายลงเพื่อขออนุญาตต่อสิ่งที่มองไม่เห็นอีกครั้ง ข้าจึงได้เข้าใจว่าการกระทำของท่านปู่ไม่ใช่การสูญเสียที่ว่างเปล่า แต่มันคือการคืนสิ่งที่ควรมีอยู่ต่อไปกลับให้แผ่นดินนี้ เป็นการยอมรับว่ามนุษย์ไม่ใช่เจ้าของทุกอย่าง และไม่สามารถเอาแต่รับโดยไม่เคยตอบแทนได้ตลอดไป

สิ่งที่เกิดขึ้นกับหมู่บ้านของเราไม่ใช่เพียงภัยพิบัติจากธรรมชาติ แต่เป็นผลของการที่ผู้คนค่อย ๆ ห่างไกลจากเสียงของผืนดิน ลืมที่จะฟัง และลืมว่าทุกชีวิตที่อยู่ร่วมกันบนโลกนี้ต่างพึ่งพากันมาโดยตลอด

เมื่อความสมคูลนั้นถูกทำลาย ไม่ว่าจะช้าหรือเร็ว สิ่งก็ตามมาก็ย่อมรุนแรงเกินกว่าที่ใครจะควบคุมได้ และไม่มีผู้ใดสามารถยืนอยู่เหนือมันได้จริง ๆ

ตอนนี้หมู่บ้านของเรากำลังเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง ผู้คนกลับมาใช้ชีวิตอย่างระมัดระวังมากขึ้นด้วยความเข้าใจ เด็ก ๆ เติบโตขึ้นมาพร้อมกับการเรียนรู้ที่จะฟังเสียงลม ฟังเสียงน้ำ และฟังความเงียบที่ซ่อนอยู่ระหว่างสิ่งเหล่านั้น ผู้ใหญ่เองก็เริ่มส่งต่อความเชื่อและภาษาของเผ่าที่เคยเลือนหายกลับมาอีกครั้ง แม้จะไม่สมบูรณ์เหมือนในอดีต แต่ก็เต็มไปด้วยความตั้งใจที่ชัดเจนยิ่งกว่าครั้งไหน ๆ และข้าก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งเล็ก ๆ ในการเชื่อมสิ่งเหล่านั้นเข้าด้วยกัน ไม่ใช่ในฐานะผู้ที่รู้ทุกอย่าง แต่ในฐานะคนที่ยังคงเรียนรู้ที่จะฟังเสียงอยู่ทุกวัน ข้าไม่ได้ต้องเป็นเหมือนท่านปู่ ไม่จำเป็นต้องแบกรับทุกอย่างไว้เพียงลำพัง และไม่ต้องพิสูจน์ให้ใครเห็นว่าข้าคู่ควรกับสิ่งใด

สิ่งที่ข้าต้องทำมีเพียงการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างพวกเรา และแผ่นดินนี้เอาไว้ให้ดีที่สุด ฟังเมื่อควรฟัง หยุดเมื่อควรหยุด และยื่นมือออกไปช่วยเมื่อมีชีวิตใดต้องการ ไม่ว่าจะเป็มนมนุษย์หรือไม่ก็ตาม เพราะท้ายที่สุดแล้ว สิ่งที่ทำให้พวกเราอยู่รอดมาได้ไม่ใช่ความแข็งแกร่งของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นความสัมพันธ์ที่ถักทอเกี่ยวโยงอย่างแน่นหนาระหว่างทุกชีวิตที่อยู่ร่วมกัน

ลัว ข้าไม่รู้ว่าเจ้าจะอยู่ที่ไหนในตอนนี หรือกำลังวิ่งอยู่ท่ามกลางป่าแบบที่เจ้าควรจะเป็นหรือไม่ แต่ข้าอยากให้เจ้ารู้ว่าสิ่งที่เจ้าทิ้งไว้ให้ข้าไม่ใช่แค่ความทรงจำ แต่เป็นความรู้สึกที่ทำให้ข้าเข้าใจว่าการไม่ได้อยู่เพียงลำพังนั้นหมายความว่าข้าเพียงใด ถึงเจ้าจะไม่ได้อยู่ตรงนี้แล้ว ข้าก็ยังคงมีความสุขดี เพียงแต่คิดถึงเจ้าอยู่ทุกวันนี้เท่านั้น ข้าเงยหน้า

มองท้องฟ้าที่ค่อย ๆ เปลี่ยนสีตามแสงของวัน ลมหอบหนึ่งพัดผ่าน ผิวกายอย่างอ่อนโยนเหมือนคำปลอบประโลมที่ไม่จำเป็นต้องมีถ้อยคำ ข้าหลับตาลงและยิ้มบาง ๆ แล้วเอ่ยออกมาเบา ๆ หวังให้สายลมพัดพาเสียงกระซิบไป

“หากเจ้าได้ยินข้า ก็จงใช้ชีวิตของเจ้าให้เต็มที่ในที่ของเจ้าเถิด ล้ว เหมือนที่ข้ากำลังทำอยู่ในที่ของข้า” เพราะท้ายที่สุดแล้ว บ้านไม่ได้หมายถึงสถานที่เพียงแห่งเดียว แต่คือทุกที่ที่เรายังคงรับฟังกันและกันได้ ไม่ว่าจะเป็นเสียงของมนุษย์ เสียงของสัตว์ หรือเสียงของธรรมชาติ ที่คอยโอบอุ้มพวกเรามาโดยตลอด และตราบใดที่เสียงเหล่านั้นยังคงถูกฟังและไม่ถูกลืม เรื่องราวของพวกเรา ก็จะไม่วันสูญหายไปไหนเลย

- จบบริบูรณ์ -

ต้นฉบับวรรณกรรมสำหรับเด็กนิพนธ์
ปีการศึกษา 2568

บนผืนดินที่ผู้คนเคยดำรงชีวิตร่วมกับธรรมชาติอย่างเคารพ
เสียงของลม น้ำ และฝนป่าคือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยนำทางชีวิตของพวกเขา

แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป ศรัทธากลับเลือนหาย

มนุษย์เริ่มหลงลืมว่าตนเองเป็นเพียงส่วนหนึ่งของโลกใบนี้
กระทั่งวันที่คลื่นยักษ์ถล่มหมู่บ้านทั้งหมู่บ้านไปต่อหน้าต่อตา

พร้อมกับชีวิตของ “พ่อหมอ”

ผู้เป็นดั่งสะพานเชื่อมระหว่างมนุษย์และวิญญาณแห่งธรรมชาติ

สิบเจ็ดปีต่อมา

“ลูลา” เด็กสาวผู้เติบโตมาพร้อมเสียงกระซิบของผืนดิน

เริ่มตั้งคำถามกับอดีตที่ไม่มีใครกล้าเอ่ยถึง

ท่ามกลางร่องรอยของความสูญเสีย

การกลับมาของศรัทธาที่เคยถูกลืม

และความสัมพันธ์ที่ค่อย ๆ ถูกเยียวยา

เธอจะต้องเรียนรู้ว่า

การฟัง ไม่ใช่เพียงการได้ยิน

แต่คือการเข้าใจในสิ่งที่โลกพยายามบอกมาโดยตลอด

เพราะบางครั้ง

ธรรมชาติไม่ได้ทำลายเรา

มันเพียงกำลังพยายามเรียกเรา

ให้กลับไปเป็นส่วนหนึ่งของมันอีกครั้ง

ISBN 817525766-0

9 788175 257665

ราคา 350 บาท